

25. JUNIJA PRIČAKUJEJO VEČ TISOČ LJUDI

Srečanje izseljencev v Kostanjevici

200 Slovencev iz Trsta in Gorice bo nastopilo s slovensko pesmijo — Na predvečer srečanja bodo igralci celjskega gledališča uprizorili »Celjske grofe« — Gostinci in turistični delavci se bodo morali dobro pripraviti

25. junija bo v kostanjeviciškem gradu srečanje slovenskih izseljencev. To je kraj, kjer se vsako leto enkrat zberejo naši rojaki iz tujine. Letos jih pričakujejo mnogo več kot ponavadi. Občine Brežice, Krško in Trebnje bodo skupaj priredile sprejem za izseljence s tega ob-

močja. Občinski odbor Socialistične zveze v Krškem vabi k sodelovanju tudi občino Novo mesto.

Srečanje izseljencev v Kostanjevici bo največja prireditel v turističnem letu. Pričakujejo več tisoč obiskovalcev. Na predvečer 24. junija bo gostovalo tam celjsko gle-

dališče. Na grajskem dvorišču bodo zaigrali »Celjske grofe«. Gledalcom bodo tako prikazali delček slovenske zgodovine.

Za naslednje dopoldne je na programu ogled Kostanjevice in njenih naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti. Zamejski Slovenci iz Trsta, Gorice in drugih krajev se bodo predstavili s slovensko pesmijo. Okoli 200 jih bo prišlo in pesem iz toliko grl bo mogočno zadonela v pozdrav Slovencev doma in v tujini.

Popoldne se bodo udeleženci srečanja razvedrili ob narodnih višah zabavnih ansamblov. Gostinci in turistični delavci se bodo do takrat morali dobro pripraviti na izpit sezone. Gostje se bodo počutili prijetno le ob brezhibni organizaciji te velike prireditve.

Prihodnje leto bo tako srečanje najbrž v brežiški občini. Verjetno se bodo sodelujoče občine dogovorile, katera od njih bo prišla na vrsto kot gostiteljica.

J. T.

Predsednik Josip Broz-Tito se je v soboto, 27. maja, okoli 13. ure za krajši čas ustavil na Trgu svobode v Kočevju. (Foto: Jože Primc)

KORENINE AMATERIZMA SO POGNALE

Aplavz za Brestaničane

V letnem gledališču, ki so si ga prebivalci Brestanice uredili na notranjem dvorišču gradu vrh strmine nad Savo, je bila v soboto slovenska premiera ljudske igre »Milinarjev Janez«. Obisk je bil izredno velik. Občinstvo je navdušeno sprejemalo prizor za prizorom, ki jih je domiselno zreziral mladi elektroinženir Niko Galeša. Gledalce je presenetila tudi tehnična izpeljava predstave, ki je pomagala pričarati za ton mogočnih Celjanov in ponosni, pošteni rod teharskih fantov.

Nastopalo je okoli 70 Brestaničanov. Prizadevni amaterji so pokazali, kaj zmoreda navdušenje in trdna volja. V predstavo so vložili ogrom-

no truda in ljubezni. Mnogi so porabili za vaje tudi po 250 ur. Gledalce je razen tega navdušil košček domače zgodovine, ki je v tej ljudski igri prepričljivo oživel. Na uspeh premiere so lahko vsi sodelujoči ponosni. Brestanica se je na odru dobro predstavila.

Pomoč Vietnamcem

Na poziv nedavno ustanovljenega štaba za pomoč žrtvam vietnamske vojne zbirajo tudi v sevniški občini prve prispevke. Na Bučki so nabrali 20 tisoč Sdin, na Blanci 18.500, v Sevnici pa je krajevna organizacija iz svojega proračuna prispevala 20 tisočakov. Samo v vasi Studence so ljudje prispevali 10 tisočakov, na vodstvu krajevne organizacije ZB pa pravijo, da bodo zbrali še dvakrat toliko. V Krmelju se je javilo več ljudi, ki se voljni prispevati kri za žrtve vietnamske vojne.

Naši na zletu

V soboto in nedeljo bodo prvi tekmovalci že nastopili v Banjaluki v okviru IX. zleta bratstva in enotnosti. Naslednji kraji Dolenjske bodo poslali svoje najboljšje tekmovalce: strelce Novo mesto, kolesarje Krško, športne ribiče Novo mesto in drugi, ki se bodo plasirali na izbirnem tekmovalju, dvigalce uteži Kočevje ter modelarje Novo mesto.

9. in 10. junija pa bodo nastopili: atleti (reprezentanca Dolenjske), šahisti (Novo mesto in Kočevje), namizni tenis (Novo mesto in Kočevje), kegljači (Novo mesto), medtem ko bodo predstavljali mosko odbojkarstvo vrsto značovalci prvenstva med Novim mestom, Kočevjem in Trebnjem. Novomeščani bodo poslali tudi košarkarje in Kočevje žensko košarkarsko vrsto, medtem ko bosta rokomet igrali moška in ženska vrsta iz Brežic. Videli bomo tudi plavalce iz Krškega in igralce tenisa iz Novega mesta.

Na glavnem zletnem dnevu bo nastopilo na zaključni točki 144 tekmovalcev iz Novega mesta.

Vse stroške potovanja in bivanja na zletu bodo kriale občinske zveze za telesno kulturo s področja, s katerega bodo nastopali njihovi tekmovalci.

J. G.

Tisoč kopalcev v topliškem bazenu

V nedeljo so številni izletniki iz raznih krajev obiskali Dolenjske Toplice. Ob odprtem olimpijskem bazenu je bilo nad 1000 kopalcev, mnogi pa so se kopali tudi v notranjih bazenih. Po kohanju so si nekateri ogledali blivše partizanske postojanke na Rogu.

D. G.

NEPROSTOVOLJNO ZGODNJO KOPEL V KRKI je 25. maja ob 4.10 doživel Anton Kalčič iz Ljubljane, Celovška 62, ki se je s svojim renaultom-majorjem LJ 355-73 zaletel v ograjo mostu čez Krko pri gradu Otočec. Ograja se je podrla, avtomobil pa je zdrsnil v reko, nekaj časa plaval na površini in se nato potopil. Voznik se je s pomočjo receptorja gradu Otočec rešil iz vode; vse kaže, da je nesreči botroval alkohol. — Na sliki: novomeški gasilci, ki imajo na voljo tudi potapljaško opremo, so potegnili avtomobil na suho

(Foto: Boris Jurajevič)

Predsednik Tito v naših krajih

Predsednik republike tovariš Tito z ženo Jovanko in sodelavci se je v soboto dopoldne nekaj po enajsti uri med potjo iz Zagreba proti Ljubljani ustavil v novi otolski restavraciji ob avtomobilski cesti. Posedli so na

terasi pred restavracijo in naročili dve pivi, limonado in turške kave. Prav tedaj je bil v restavraciji tudi novoporočeni par Vera in Milan Vučkovič iz Novega mesta s svojimi prijatelji. Prostili so visoke goste, naj se z njimi

fotografirajo. Tovarš Tito je rad ustregel njihovi želji in najprej fotografiral zbrano družbo s svojim aparatom, nato pa še sam pristopil k skupini in se z njo slikal.

Tovarš Tito si je ogledal tudi novo restavracijo, in ko ga je direktor hotela Otočec tovarš Jože Lampret vprašal, kako mu je všeč, je odvrnil: »Dobro ste uredili, tovarš direktor! Zanimal se je tudi, kako gre promet, koliko tujih turistov prihaja v novo restavracijo in zakaj šele sedaj grade nove weekend hišice, ko je sezona že tu. Tovarš Lampret mu je razložil, da prej ni bilo denarja in da bodo hišice avgusta že vseljive.

Po približno polurnem postanku je tovarš Tito nadaljeval pot proti Kočevju.

Pred spomenikom na Trgu svobode ga je pričakalo okoli 3000 ljudi. Predsednika Tita je v imenu občanov pozdravil predsednik občinske skupščine Miro Hegler. V imenu pionirjev ga je pozdravila in mu še enkrat čestitala za rojstni dan učenka 8. b. Milica Koleta (na sliki) ter mu izročila šopek cvetja. Učenka Jože Lavrič in Janez Solar pa sta pozdravila in izročila rože tovarišici Jovanki in Ivanu Mačku-Matiji. Po krajšem postanku in pozdravi z občani je predsednik Tito s spremstvom zapustil Kočevje. M. V. in J. P.

Dobrodošli na jurjevanju!

V soboto, 3. junija zvečer, ob 20.30 in v nedeljo, 4. junija, ob 9.30 dopoldne bosta v Črnomlju zanimivi folklorni prireditvi, ki ju vsako leto organizirajo kot največjo turistično privlačnost Bele krajine.

V SOBOTO ZVEČER — vsem mestu, in ko bo ljudstvo zbrano, bodo ob 20.30 v dolini pod hotelom Lahinja zakurili mogočen kres. Obi-

čajje naših prednikov v skrivnostni kresni noči nam bodo nato zapeli in zaplesali Dragatuščani in skupina iz Bojanje vasi. Ta večer bo nastopil še znani ljudski pevec Jazo, Semičani pa bodo pokazali svojo ohcet. Rajanju ohcetnih se bodo ob koncu pridružili gledalci, tako bo veselje ob poskočni godbi trajalo pozno v noč. Dobre pijače in jedi ne bo zmanjkalo, ples pa bo tudi v hotelu.

V NEDELJO OB 9.30 — JURJEVANJE. Trobentači, piškači in drugo spremstvo bo zelenega Jurija privedlo pred občinstvo na prireditvenem prostoru, nakar se bo zvrstil še drug program belokranjskih obredij. Nastopile bodo folklorne skupine iz Črnomlja, Starega trga, Vinice, Preloke, Adlešič in Metlike.

Med dveurnim programom bodo sadje, sadne sokove, sladoled, kavo, vino, pivo, sendviče in razna topla jedila nudili pri stojnicah na prireditvenem prostoru, med gledalce pa se bo zrinilo s tem blagom tudi nekaj krošnjarjev. Vse, kar bo napredaj, bo imelo resnično zmerno ceno, za ogled prireditve pa bodo pobirali 200 S din vstopnine. Parkirni prostor bo posebej urejen, poskrbljeno pa je tudi za veselo razpoloženje po programu.

PRIDITE V ČRNOMELJ, NE BO VAM ZAL!

OD 1. DO 11. JUNIJA

Trajen dež z močno ohladištvijo nekako 7. in 8. junija, lepo vreme pa do 8. in od 9. do 11. junija. V ostalem deloma sončno, vendar s pogostnimi nevihtami.

Dr. V. M.

BAGAT

OBIŠČITE

poslovalnico B A G A T
v Novem mestu, Prešernov trg 15,

kjer si lahko razen bogate izbire šivalnih strojev »MAJDA«, »SLAVICA«, »JADRANKA« in »ANA« nabavite tudi ves potreben krojaški pribor!

S krvjo se ne sme mešetariti!

Dajanje krvi mora biti prostovoljno, anonimno in brezplačno. To je stališče sekcije zvezne konference SZDL za družbeno ekonomske odnose v zdravstvu in socialni politiki. Ta sekcija je nedavno razpravljala o vprašanjih in težavah glede zbiranja krvi za vsakodnevne potrebe bolnišnic in drugih zdravstvenih ustanov.

V čem so težave glede zalog krvi za nujne primere in kako bi te težave odpravili?

Sestavni del zaščite v občinah

Skoraj v nobeni občini ne jemljejo množičnega organi-

Sevnica: dogovor za sodelovanje s poslanci

Pretekli teden so se zbrali v Sevnici vsi zvezni poslanci 61. volilne enote in republiški poslanci sevniske občine na posebnem posvetovanju, ki je imelo namen dogovoriti se za uspešno sodelovanje volivcev in novizvoljenih poslancev. Zbranim gostom, med katerimi so bili Viktor Avbelj, inž. Bučar, Franc Setinc, Stane Kranjc in Lojze Lihnik, je predsednik sevniske občine Franc Molan razložil dosednji razvoj in težave občine, predsednik občinske konference SZDL Niko Pečnik pa je nakazal smer razvoja kmetijske proizvodnje v občini.

Po posvetovanju so si poslanci v spremstvu domačinov ogledali obrat Konusa — sevniski Jugotanin in se seznanili z željami kolektiva, ki bi rad v proizvodnjo vključil tudi predelavo odpadlega lesa, za postavitev tega obrata pa mu primanjkuje denarja.

Še ta mesec zdravniški pregledi

Proti koncu junija se bodo v Sevnici začeli zdravniški pregledi za nekdajne borce narodnoosvobodilne borbe. Preglede bo organiziral občinski odbor ZB in s tem vsaj delno pomagal borcev, ki jih mučijo bolezni, izhajajoče iz težavnih vojnih razmer.

ziranega zbiranja dajalcev krvi kot splošno družbeno vprašanje. So celo poskusili trgovnja s krvjo, kot da gre za vsakdanje blago, ne pa za nenadomestljivo in najdragocenejšo pomoč, od katere je marsikdaj odvisno bolnikovo življenje. Zaradi neskladja in neenotne akcije pri zbiranju krvi marsikje število prostovoljnih krvodajalcev pada. Občine se malo posvečajo akciji. Ne pomeni jim sestavnega dela zdravstvenega varstva v občini. Organizacije Rdečega križa, ki so se tudi doslej pri tem delu največ trudile, morajo imeti tudi poseben in pomemben vloga.

Dobro bi bilo, če bi tudi v občinah osnovali koordinacijska telesa, ki bi skrbela za potrebe in organiziranje transfuzijske službe, za zagotovitev zalog krvi, a usmerjanje in povezavo družbenih akcij na tem področju.

Trajna potreba in priznanje

Ker akcija zbiranja krvi pomeni trajno potrebo, bi bilo prav, da se razen družbenih organizacij v občini vključijo v sistematično delo tudi delovni kolektivi. Nekateri delovne organizacije so se celo odločile, da nadomestijo izgubo osebnega dohodka tistim, ki so zaradi dajanja krvi bili odsotni z dela. Zatorej bi bilo dobro, da bi organi samoupravljanja in delovne organizacije pretehtali to vprašanje in ga v skladu s svojimi možnostmi uredili s statuti in drugimi normativnimi akti.

Tudi ne smemo misliti, da kri zbrana na določenem področju, pripada izključno zdravstvenim ustanovam tega področja, saj se bolniki pogosto zdravijo zunaj domačega kraja. Razen tega so za izredne prilikoosti potrebne zaloge krvi.

Sekcija zvezne konference SZDL tudi meni, da je treba prostovoljnim krvodajalcem in tistim, ki pri tem delu požrtvovalno sodelujejo, dati družbeno priznanje.

M.D.J.

»Na meji med ZAR in Izraelom vlada majav in negotov mir, ki se lahko vsak hip poruši — že nekaj dni ponavljajo poročila s Srednjega vzhoda. Medtem ko topovi na srečo zaenkrat še molčijo, pa poteka ogorčena diplomatska bitka. Po seriji potovanj izraelskih in arabskih državnikov — prvih na Zahod, drugih pa v Moskvo — se je težišče političnega boja preselilo v New York, v palačo OZN, kjer zaseda varnostni svet.

Razprava, ki se je začela v ponedeljek zvečer in sploh vsa politična dejavnost v OZN in izven nje, opozarja predvsem na dve značilnosti sedanjega položaja. Prva je pozitivna in je v tem, da se je diplomatska bitka sploh začela, kajti dokler imajo prednost politiki pred topovi, je le še upanje, da do spopada morda ne bo prišlo. Nevarno je le, ker ima diplomacija zelo malo časa, kajti v položaju, ko si do zob oboroženi nasprotniki stojijo nasproti in čakajo le na znak, je veliko možnosti, da kakšen slučajen incident ali napačno razumljena poteza povzroči spopad.

Druga, negativna stran sedanje diplomatske bitke je v tem, da vesle, ki so se vanjo aktivno vključile, ne zasledujejo samo miroljubnih ciljev. To velja zlasti za Zahod, saj sta Velika Britanija in ZDA s premiki svojeg ladjevja v Sredozemlju dovolj jasno dali čutilti svojo prisotnost v krizi na Srednjem vzhodu, ki jo je težko razlagati samo s skrbjo, kaj bo z njunimi

državljeni v Izraelu in arabskih državah, če pride do vojne.

Posebno aktivne so ZDA, medtem ko jim Britanija zaenkrat le pasivno sledi. Ne bi bilo sicer objektivno trditi, da v Washingtonu želijo vojno med Izraelom in Arabci, prav gotovo pa želijo sedanjo krizo izkoristiti tako, da bi čim bolj škodovalo ZAR. Glavni cilj Izraela in Zahoda v tem trenutku je, prisiliti Naserja, da bi se odrekel

jem. Po drugi strani sta ZAR in Sirija dobili od Sovjetske zveze zagotovila, da ZSSR ne bo dopustila nikakršne agresije na katerokoli arabsko državo. Stališča so torej jasna in razmerje sil tudi. Kriza, ki se je začela kot izbruh napetosti med Izraelom in Sirijo je zavzela takorekoč svetovni obseg in postala nevarna za ves svet. Upati je le, da bodo diplomati vztrajali in da ne bodo prepustili besede vojakom.

Kriza na Srednjem vzhodu je trenutno zasenčila vse drugo, čeprav dogodkov, ki bi sicer zaslužili več pozornosti ne manjka. Tu je predvsem vietnamska vojna. Prav ta teden smo iz ameriških vojaških krogov slišali, da je mogoče pričakovati še novo stopnjevanje in da predsednik Johnson razmišlja o novih pošiljkah ameriških čet v Južni Vietnam. Tu je zaskrbljujoč položaj v Grčiji, kjer vojaški režim nadaljuje veliko čistko in spravlja s poti — v zapore in faborišča — vse, ki mu niso pogodu, torej vse, ki mislijo napredno in demokratično. Tu je kriza, ki je pravkar izbruhnila v Nigeriji. Vzhodna provinca te — po številu prebivalcev največje afriške države — se je ocepila in razglasila neodvisnost. Teleprinterji pravkar pošiljajo v svet poročila, da so čete nigerijske vlade v Lagosu, krenile proti novi državi Biafra, kot se imenuje bivša Vzhodna provinca. In svet se zaskrbljeno sprašuje ali bo razcep Nigerije ostal stvar nigerijskih plemen ali pa bo postal širši problem, ki bo morebiti spet dal priložnost za tuje vmešavanje.

Majav in negotov mir

strateški in politični prednosti, ki jo je dobil z umikom čet OZN s Sinaja in z zaporo Akabskega zaliva. Zaradi tega odrekajo ZAR pravico, da dovoljuje ali prepoveduje plovbo po Akabskem zalivu, češ da je to mednarodna morska pot, ki mora biti prosta za vse.

Izraelski zunanji minister, ki se je v začetku tedna vrnil iz Washingtona, je svoji vladi poročal, da so ZDA obljubile Izraelu vso podporo pri prizadevanjih, da izsili prosto pot skozi Akabski zaliv za svoje ladje. Toda vse kaže, da je ta podpora zaenkrat samo diplomatska in da ZDA Izraela direktno ne ščuvajo, naj si prosto pot izsili z orož-

Pregled posojil in drugih obveznosti

Za danes je sklicana seja občinske skupščine v Brežicah. Odborniki bodo na njej zvedeli za podroben pregled kreditov in obveznosti, ki bremenijo občino. Sprejeli bodo tudi ukrepe za poravnavo dolgov, za kar je pripravil predlog občinski svet za finance. Na dnevnem redu je še predlog za spremembo odloka o občinskem prometnem davku, predlog odloka o organizaciji uprave občinske skupščine, poročilo o delu inšpekcijskih služb in sklepanju o natečaju posojila za ureditev stanovanj kmetom borcev. Na današnji seji bodo izvolili nove svete občinske skupščine.

LETOS 80.000 NOVIH DELAVCEV IN STROKOVNJAKOV

Vrata ne morejo dolgo ostati zaprta

Potek zaposlovanja, kakor smo ga bili vajeni, se je lani naglo zožil in sedaj okrog 260.000 ljudi trka na vrata podjetij in ustanov, da bi se zaposlili. Katera pota vodijo do zaželenega delovnega mesta? V zadnjem času z raznih strani, zlasti od Zveze mladine, slišimo ostre očitke na račun delovnih organizacij, ker so zaprla vrata novim delavcem. Vsi pa so enotni v tem, da je vrata treba odpreti kvalificiranim delavcem in strokovnjakom.

Toda delovne organizacije imajo svoja pojasnila. Da bi svoje poslovanje in gospodarjenje čimbolj prilagodila novim pogojem, ki jih je prinesla reforma, je večina

podjetij nehala sprejemati nove delavce. Precej pa je tudi takih, ki so odpostavila odvečno delovno moč. Samo od julija 1965 do avgusta lani se je število zaposlenih zmanjšalo za 188.000. Mimo tega je bilo nad 50.000 ljudi premeščenih iz pisarn v proizvodnjo.

Kvalifikacijski sestav še ni zadovoljiv

Imamo pa tudi dokaze, da kvalifikacijski sestav zaposlenih še zmeraj ni zadovoljiv. V tekstilni industriji, na primer, 81 podjetij nima nobenega inženirja. Okrog 3500 delovnih mest kmetijskih tehnikov so zasedli ljudje, ki nimajo ustrezne strokovnosti in polovica od

njih je končala le ljudsko šolo. Okrog 600.000 nekvalificiranih delavcev je na takih delovnih mestih, za katera je potrebna strokovna usposobljenost — od polkvalifikacije do fakultetne diplome.

Zato je težko verjeti, da bi mogla biti vrata delovnih organizacij še dolgo zaprta za kvalificirane delavce in strokovnjake.

Mnoga podjetja, pa tudi ustanove čaka kadrovska preusmerjanje. Zahteva se namreč, zlasti terjajo to, sindikati, naj vsak kdor je zaposlen, pride na tisto delovno mesto, ki ustreza njegovim strokovnim in delovnim sposobnostim. To pomeni: kdor se bo hotel strokovno izobraževati in usposobljati, bo moral mesto odstopiti boljšemu. S.B.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

JANEZ VIPOTNIK, PREDSEDNIK REPUBLISKE KONFERENCE SZDL. V ponedeljek popoldne se je začela peta, zadnja seja glavnega odbora SZDL Slovenije, ki se je v torko nadaljevala s prvim zasедanjem republiške konference Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenije. Na dnevnem redu so bila naslednja vprašanja: poročilo o nalogah SZDL ob uresničevanju samoupravljanja na področju izobraževanja in vzgoje, poročilo volilne in kandidacijske komisije o skupščinskih volitvah, besede Vide Tomšič in sprejem statuta SZDL Slovenije. Na prvi seji republiške konference so izvolili organe konference; za predsednika so izbrali Janeza Vipotnika in za sekretarja inž. Vitjo Rodeta.

MARJAN JAVORNIK; UČITELJ POSTAJA RESNICEN SUBJEKT NOVIH ODNOŠOV. Referat o nalogah SZDL ob uresničevanju samoupravljanja na področju izobraževanja in vzgoje je podal Marjan Javornik, ki je med drugim dejal, da je v pripravi na novi zakon o izobraževalnih skupnostih potekal boj med samoupravljanjem in etatizmom. Šlo je za to, ali ohranimo čimveč starih oblik državnega upravljanja, ali razvijamo sistem, v katerem bodo na temelju avtonomnih virov odločali neposredno prosvetni delavci hkrati z različnimi interesi za izobraževanje.

Referent je bil proti temu, da bi občinske skupščine določale prispevne stopnje za izobraževanje samo za obdobje enega leta. Zavzel se je tudi za to, da bi glede financiranja strokovnega šolstva poiskali takšne rešitve, ki bodo zagotavljale redna sredstva. Nadalje je menil, da bi morali znanstveno preučiti tako imenovano ceno izobraževanja in da bi moral biti pomemben element nje-

ne strukture vrednost učiteljevega dela, ki ga je treba enako vrednotiti kot delo na drugih družbenih področjih.

Učitelj postaja resničen subjekt novih odnosov — je med drugim poudaril Marjan Javornik. Postopoma je treba izoblikovati pogoje, da ne bo subjekt samo učitelj, temveč tudi šola, dijak, študent. Z novim zakonom je ustvarjen bistveno nov položaj. Pri-

SZDL — opora samoupravljalcu

hodnost šolstva je v praktičnem razvijanju, dopolnjevanju in izboljševanju začrtanega sistema. Zakon pomeni šele začetek družbenih procesov v tej smeri.

VOLITVE — ZAUPNICA SOCIALISTIČNI UREDITVI IN SAMOUPRAVNI POTI. O skupščinskih volitvah sta poročala inž. Vitja Rode in Mitja Ribičič. Poudarila sta, da so volilci z veliko udležbo na volitvah izpričali svojo privrženost socializmu in reformi. Volitve so nakazale potrebo, še bolj dosledno izpeljati delegatski princip nastajanja naših skupščin, ki morajo rasti iz interesa občin v komuni.

Kadrovska komisija pri glavnem odboru, ki je predlagala v redni volilni postopek možne kandidate za najodgovornejša mesta v federaciji in republikah, je delovala javno. Preizkušnja je dobro prestala; postala je demokratično sredstvo, ki naj uveljavi takšno metodo kadrovske politike, kakršna

ustreza našemu samoupravnemu sistemu. Kadrovska komisija je z javnim, demokratičnim delom hkrati postavljala oviro raznim birokratskim in drugim težnjam, ki so hotele merila, izvirajoča iz družbenih nalog, nadomestiti s politikanstvom, demagogijo in podobnim.

VIDA TOMŠIČ: IZOBLIKOVATI SZDL KOT OPRO DLOVNEMU CLOVEKU. Na plenumu je spregovorila tudi dosedanja predsednica Vida Tomšič, ki je ocenila doseženo stopnjo Socialistične zveze in hkrati opozorila na nekatere hibe v njenem delovanju. Med drugim je poudarila, da je SZDL postala nepogrešljiva družbena in politična organizacija občana, proizvajalca in samoupravljalca. Naglasila je tudi pomen drugih družbenih organizacij, ki so bile do sedaj pogosto prepuščene same sebi in so jih večsili zlorabljali razni protisocialistični elementi. Vse pozitivne pobude v teh organizacijah naj najdejo dovolj širok okvir Socialistične zveze.

Vida Tomšič je govorila tudi o uresničevanju gospodarske reforme, ki daje že prve rezultate, a poraja tudi prve zaostrene težave. Ob tem ne bi smeli iskati kratkih poti, da bi tako zgrešili dolgoročne cilje, ki jih je začrtala gospodarska reforma.

Dosedanja predsednica, ki je medtem prevzela novo odgovorno dolžnost v federaciji, se je odločno zoperstavila težnjam, po katerih naj bi bil med ZK in SZDL nekakšen transmissijski odnos. Reorganizacijo ZK je mogoče izvajati v neprestanem dialogu z delovnimi ljudmi — v Socialistični zvezi.

OBSODBA AGRESIJE. Glavni odbor SZDL je naslovil na javnost deklaracijo, v kateri obsoja ameriško agresijo v Vietnamu, pritisk na ZAR in fašistični teror v Grčiji.

KRATKE Z RAZNIH STRAN

JUGOSLOVANSKO ODLIKOVANJE ZA KAPICO — Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval znanega sovjetskega znanstvenika in akademika Pjotra Kapico z redom jugoslovanske zastave z lenco, za njegove zasluge za razvoj jugoslovanske znanosti in za krepitev sodelovanja in prijateljstva med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Kapici je odlikovanje izročil naš veleposlanik v Moskvi Dobrovoje Vidic.

MARKO NIKEŽIĆ NA NORVEŠKEM — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikežić je dopotoval na prijateljski obisk na Norveško, kjer se bo pogovarjal z norveškim zunanjim ministrom Lingom. Pred tem je bil na obisku na Danskem in Švedskem.

FRANCOŠKI JEDRSKI POSKUSI — Francoska vlada je sporočila, da bodo v kratkem opravili več atomskih eksplozij na otoku Mururov v Tihem oceanu. Vest o tem je povzročila zaskrbljenost v Čilu, Ekvadoru, Perulu, Kolumbiji in Venezueli. Te latinskoameriške države, ki ležijo ob bregovih Tihga oceana, se bojijo povečane radioaktivnosti, ki bi jo utegnili povzročiti francoski atomski poskusi. Vladi omenjenih petih držav so se že začele posvečevati o skupnem stališču, ki ga bodo zavzele do francoskih poskusov.

AKCIJA BURMANSKI UPOBNIKOVI — V mestu Kanjutkin, 240 kilometrov severno od Bangkoka, je skupina kakih 60 upornikov napadla policijsko postajo. Vladi je tja takoj poslala policijske in vojaške okrepitve. Tudi iz južnega dela Burme poročajo, da so uporniki napadli neko vojaško postajo.

Sejmišča

Mladi pujski so cenejši

Na novomeškem sejmišču je bilo v ponedeljek naprodaj 834 pujskov, prodali pa so jih le 379. Kupcev je bilo malo, zato so morali kmetovalci cene znižati. Manjše pujske je bilo dobiti po 11 do 19 tisoč Sdin, večje pa po 20 do 32 tisoč Sdin.

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 27. maja, so pripeljali kmetovalci na tedenski prašičji sejem v Brežicah 966 pujskov, prodali pa so jih 716. Manjši so šli v denar po 1200 Sdin kg, večji pa po 800 Sdin kg žive teže.

VARČEVANJE SPODBUJATI Z USTREZNEJŠO ORGANIZACIJO

Vsakomur pravico do kredita!

Cim tesneje bi morali povezati hranilniško in kreditno službo ter jo približati ljudem — Zbrana sredstva naj bi uporabili pretežno na tistem območju, na katerem so bila naložena — Potrebno bo spremeniti pogoje za kreditiranje zasebnih kmetov in obrtnikov — Vse to obeta novi republiški predpisi o hranilno-kreditni službi

Povečano število in vrednost hranilnih vlog v obdobju gospodarske reforme nas utrjuje v prepričanju, da delovni ljudje vedno bolj zaupajo v trdnost dinarja. Podatki za Slovenijo so še posebej razveseljivi.

Tako je bilo na primer februarja lanskega leta v naši republiki za 67,240 milijard S

din hranilnih vlog, letos februarja pa že 110,484 milijard Sdin ali za 64 odst. več. V tej vsoti je zajet le del prostega denarja. Po oceni je samo v Sloveniji še okoli 70 milijard, ki jih ljudje ne hranijo v bankah.

Varčevanje bi torej morali spodbuditi z ustrežnejšo organizacijo hranilništva in kre-

ditiranja občanov. Prav to problematiko je 18. aprila obravnaval gospodarski zbor skupščine SRS. Poslanec Ivan Zivič iz Brežic je v uvodni razpravi opozoril na ugotovitve delovne skupine poslancev, ki jo je zbor imenoval, da bi proučila sedanje oblike varčevanja in kreditiranja. Omenjena skupina je osvojila nekatera načelna stališča, ki naj bi jih upoštevali sestavljavci novega republiškega predpisa o hranilno-kreditni službi. Gospodarski zbor je ta stališča v celoti podprl in se zavzel za to, da novi zakon odpravi vse tiste pomanjkljivosti, ki ovirajo nadaljnji razvoj hranilništva.

POTREBE PO ENOTNI HRANILNIŠKO-KREDITNI SLUŽBI

»Za kakšna načela ste se opredelili poslanci gospodarskega zbora?« sem zastavila vprašanje poslancu Ivanu Ziviču, ki je nanj takole odgovoril:

»Da je treba zagotoviti tako organizacijo hranilniške in kreditne službe, ki bo delovnega človeka pritegnila k vlaganju denarja in mu to službo tudi približala.

Uveljaviti bi bilo treba tudi načelo, da ima vsak občan pravico do kredita. Administrativne omejitve ali prednosti pri najemanju posojil je treba odpraviti. Cim tesneje bi morali povezati hranilniško in kreditno službo in uporabljati sredstva iz hranilnih vlog predvsem tam, kjer so bila zbrana. Tudi tu naj bo poslovnost glavno vodilo.

Liberalizirati bi morali tudi predpise za devizno varčevanje občanov. Tako bi vključili v gospodarski obtok pomemben delež deviz, seveda pa bi bilo treba tako varčevanje spodbuditi s primernimi obrestmi. Odpraviti bi morali omejitve pri vlaganju deviz v banke in omejitve za razpolaganje s tem denarjem.

Nadalje mislim, da tudi oblike kreditiranja zasebnih kmetov ne ustrezajo, saj je zdaj pogoj za najetje kredita le pogodbeno sodelovanje z zadrujo. V resnici bi moralo biti ravno obratno. Politika kreditiranja zasebnih kmetijskih proizvajalcev naj bi postala eden izmed načinov za privabljanje kmetov v kooperacijske odnose.

V nasprotju z načeli gospodarske reforme je nadalje ekonomsko in družbeno-politično neopravičljivo, da pošne hranilnice ne morejo razpolagati z denarjem, ki so ga zbrale na svojem območju. O tem še vedno odločajo Narodna banka SFRJ in zvezni organi. Ta sredstva bi se v prihodnje morala porabiti doma, določen odstotek pa bi bil namenjen za pospeševanje in modernizacijo PTT prometa. Slovenijo položaj hranilnih vlog pri pošni hranilnici še posebej prizadeva, saj je pri pošni naloženih ena četrtnina hranilnih vlog. Postopno bo treba hranilniško-kreditno službo organizirati tako, da bo enotna in čim bolj samostojna. V tako organizacijo bi morali vključiti tudi hranilno-kreditne odseke pri kmetijskih združenjih. Naloga republiških organov je prizadevati se za spremembo sedanjih zveznih predpisov, ki ovirajo nadaljnji pospešeni razvoj hranilniške službe in kreditiranja občanov.

J. Teppey

Pridobitvi turizma na Dolenjskem

Beograjski PUTNIK bo v Trebnjem že letos zgradil moderno restavracijo in turistično poslovalnico. Avto-moto zveza Slovenije pa bo v bližini sedanje bencinske črpalke uredila sodobno popravilnico avtomobilov in bazo službe Pomoč-informacije

Dalj časa trajajoči razgovori predstavnikov beograjske potovalne agencije in zastopnikov bebanjske občine so uspešno končani: Putnik bo financiral gradnjo turističnega objekta pri odcepu avtomobilske ceste v Trebnjem v predračunski vrednosti 150 milijonov S din. Kot predvideva načrt gradnje, bo ob-

jekt obsegal restavracijo s 100 sedeži, letno teraso s 100 sedeži, turistično poslovalnico, menjalnico denarja, prostor za prodajo spominkov, recepcijo in motel z 20 prenočišči. Kasneje bo mogoče prenočitvene zmogljivosti še povečati.

Pogodba za izvajanje gradbenih del je že sklenjena. Gra-

dilo bo grosupeljsko gradbeno podjetje. Objekti so že zakoličeni, te dni pa bodo zasadili prve lopate.

Druga pomembna pridobitev Dolenjske je sklep AMZ Slovenije, ki se je pred kratkim dokončno odločila, da bo še letos uredila v stavbi nekdanjega obrata Toplovoda nasproti nove bencinske črpalke moderno popravilnico avtomobilov in bazo cestne službe Pomoč-informacije za avtomobilsko cesto Ljubljana-Zagreb. Za preureditev prostorov in opremo bo porabljenih blizu 40 milijonov S din.

Na nedavni razstavi suhorobarske obrti v Ribnici je množica mladih radovednežev z velikim zanimanjem spremljala izdelavo suhe robe: žlic, škafov in rešet-rajt. Vprašanje: »Ali bo kdo od teh mladih voljan nadaljevati tradicionalno ribniško suhorobarsko obrt?« se vsiljuje samo od sebe. Zal pa vse kaže, da se bo ta nekdanj tako cenjena obrt vedno bolj spreminjala v simbol (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

HITRO! SOLIDNO! POCENI!

□ servisni pregledi vozil
ZASTAVA, TAM, RENAULT

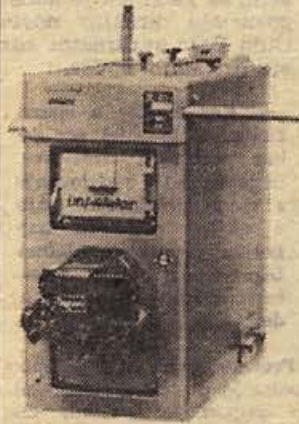
- vse garancije in reklamacije
- splošna popravila vozil
- zamenjava motorjev in generalna popravila
- avtokleparska in avtoličarska dela
- tapetniška dela, mazanje in pranje
- tehnični pregledi vozil vseh vrst

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA »PIONIR«
NOVO MESTO, Kettejev drevored 37 (Bršlin) telefon: 21-243
METLIKA - pri vinski kleti

metalka

Cenjene interese obveščamo, da je sedaj najugodnejši čas za nakup in montažo sodobnih naprav za

CENTRALNO KURJAVO

Vse dele, montažo, kasnejši servis in rezervne dele vam nudi METALKA, Ljubljana. Zastopamo zahodnonemške firme VISSMANN - THYSSEN - GEA, ki proizvajajo KOTLE, GORILCE, KONVEKTORJE, SOBNE GRELCE in ves ustrezni pribor, ki je potreben za sodobno centralno kurjavo.

Govorilo: OLJE in PREMOG.

Gorilci na olje so primerni za štedilnike v gostinskih podjetjih.

Izkoristek do 90%.

Cena od 222 do 1081 USA \$ in 1190 do 6074 novih dinarjev sorazmerno velikosti in stopnji avtomatike. (Dinarske cene so: carinski stroški, prometni davek in stroški podjetja.)

NAPRAVE VAM DOBAVIMO TAKOJ

po vplačilu deviznih in dinarskih stroškov.

Cenjene kupce še posebej opozarjamo na lastno konsignacijsko skladišče v Ljubljani, Topniška 9, kjer so zagotovljeni rezervni deli in servis. Devizna sredstva lahko vplačate pri NB Ljubljana, vplačljiva pa so tudi iz tujine.

Če ste se odločili za sodobno ogrevanje stanovanja ali hiše, se izvolite obrniti na METALKA, Ljubljana, Dalmatinova 2/IX, soba 4, tel. 311-155 in 312-044.

metalka

EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA - DALMATINOVA 2

Cenjene potrošnike vabimo v naše trgovine v Ljubljani na Titovi cesti 24 in Stritarjevi ulici 7 (odprto od 7.30-13. in od 15.30-19.30, ob sobotah od 7.30-12.30) na

UGODEN SEZONSKI NAKUP

naslednjih artiklov, s katerimi lahko opremite vaše stanovanje:

	Stara cena N-din	Nova cena N-din
• Hladilniki AT 80, absorpcijski	825,00	799,50
• Hladilniki KT 130, kompresorski	1.470,00	1.179,50
• Električni štedilniki tip 165, 4-ploščni	727,56	663,50
• Centrifuge CN-03	577,50	467,00
• Električni kuhalniki E-230, 2-ploščni	196,10	123,00

Se posebej pa vas opozarjamo na

IZREDEN POPUST DO 60%

za naslednje blago široke potrošnje:

	Stara cena N-din	Nova cena N-din
• Hladilniki Silesia	2.134,00	1.400,00
• Senalci Omega - uvoz	502,00	350,00
• Brivniki Bebo-scher	219,05	105,00
• Svečniki alpaca art. 122232	157,30	75,00
• Podstavki alpaca za kozarce	60,00	27,00
• Servisi alpaca za vino	267,10	160,00
• Jedilni pribori ABS art. 361	20,25	11,00
• Jedilni pribori ZRN - 4 del.	17,70	10,00
• Jedilni pribori SSSR - 4 del.	18,44	10,00
• Jedilni pribor ABS art. 140	16,65	8,30
• Lonci econom - 5 litrov	186,54	115,00
• Lonci econom - 7 litrov	208,04	135,00

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK

in upamo, da boste z nakupom zadovoljni.

metalka

Tovariša Tita so povabili v Črnomelj

Na nedavnem zboru političnega aktiva črnomeljske občine, ki je bil prav na Titaov rojstni dan, 25. maja, so se na predlog prvoborca Janeza Zuniča odločili maršalu čestitati in ga povabiti v Črnomelj. Odposlali so tole brzojavko:

Dragi tovariš Tita!

Zbrani na delovnem zboru Ti aktivisti občine Črnomelj iskreno čestitamo za 75. rojstni dan in Ti želimo, da bi še dolgo vrsto let vodil narode Jugoslavije po poti vsestranskega socialističnega napredka. Kot častnega občana naše občine Te vabimo, da ob prvi priložnosti obiščeš partizansko Belo krajino.

POLITIČNI AKTIV
OBČINE ČRNO MELJ

Novi motorni vlak — presenečenje!

»Bil sem že precej po svetu, toda tako udobnega motornega vlaka še nisem videl!« nam je v torek navdušen povedal tov. Bogomil Liliija iz Novega mesta, ko je pohvalil novo večerno zvezo Ljubljane z Novim mestom. Novi »motorček« je začel voziti v nedeljo, 28. maja: ob 19.40 odhaja iz Ljubljane v Novo mesto, kamor prispje okoli 21.30, ob dveh ajutra pa se udobni motorni vlak spet vrne iz Novega mesta v Ljubljano.

Ugodne zveze z Ljubljano bodo veseli vsi, ki radi udobno potujejo in jim ni nič nekaj več časa, ki ga prebijejo na vlaku.

Novo mesto z Mariborom 18. junija

Znan je tudi drugi finalist javne TV oddaje »Tekmujte s nami«. To je Maribor, ki je nedavno premagal Kranj. V finalu se bodo torej Novo mesto in Maribor pomerila. Meščani merili s tekmovalci iz severne slovenske prestolnice 18. junija. Kot smo že poročali, bo finalna tekmovalna zveza. V Novem mestu se bodo tekmovalci zbrali na Stadionu bratstva in enotnosti.

Častni člani Rdečega križa Slovenije

27. maja je bila v avli električne fakultete v Ljubljani skupščina Rdečega križa Slovenije. Uvodno besedo je imel predsednik GO RKS Ivo Majdič ter govoril zlasti o delu organizacije v bodočem obdobju. V razpravi je sodelovalo več delegatov in gostov, med katerimi sta bila tudi Marta Rupena, sekretarka GO RKS, in podpredsednik GO SZDL Franc Kimovec-Ziga.

Skupščina je za svoje častne članke izvolila dr. Marjana Avčina, dr. Maksa Poharja in Stefko Sevnikovo.

S. Sk.

Posvet o upravljanju v gospodarstvu

V Rogaski Slatini se je včeraj končalo tridnevno posvetovanje o integraciji in decentralizaciji upravljanja v gospodarstvu, na katerem so imeli referate strokovnjaki iz vse Jugoslavije in nekaterih drugih držav. Razpravljali so tudi o vprašanih zvezah s učinkovitostjo neposrednega delavskega samoupravljanja in z gmojnim interesom človeka v proizvodnji. Posvet sta organizirala VEKS in društvo ekonomistov iz Maribora v sodelovanju s slovensko gospodarsko zbornico in zagrebškim zavodom »Informator«.

ZDRAVSTVO V POMANJKANJU SREDSTEV

Če ni denarja, se začno težave

Marca letos je bil v Novem mestu podpisan med svetom Centra za zdravstveno varstvo Novo mesto, v katerem so predstavniki vseh zdravstvenih zavodov v naši komunalni skupnosti soc. zavarovanja, in Komunalno skupnostjo soc. zavarovanja Novo mesto sporazum o osnovah in merilih za delitev sredstev, namenjenih za zdravstveno varstvo. Na naša vprašanja o tem sporazumu in o novem položaju v zdravstvu, za katerega je letos na voljo manj sredstev, odgovarjata direktor novomeške bolnišnice prof. dr. Oton Bajc in direktor zdravstvenega doma Novo mesto dr. Adolf Spiler.

— Kaj menite o sporazumu, ki je zajel ves denar namenjen zdravstvu. In je skušal v sodelovanju z vsemi prizadeti najti v okviru možnosti najboljše merila za delitev tega denarja med posamezne zdravstvene zavode?

Prof. dr. Oton Bajc: — Sporazum je pozitivna stvar, saj bo pripomogel k temu, da bomo natančno vedeli, za kaj porabimo denar, namenjen zdravstvu. Prej pregleda ni bilo. Posebno določilo sporazuma določa, da se naj čez

DR. OTON BAJC

pol leta ali 9 mesecev opravi temeljita analiza porabe sredstev, in to je druga pozitivna stvar sporazuma.

Dr. Adolf Spiler: — Sporazumom je bila dosežena najboljša možna delitev sredstev, ki so so bili doslej. Zaradi zmanjšanja sredstev, namenjenih zdravstvu, so najbolj prizadeti tisti zavodi, ki so tako glede kadrov kot glede razvitosti presegli republiške normative (na primer zobozdravstvo v Metliki). S sporazumom ni zadovoljen noben zdravstveni zavod, ker noben ne bo mogel z razpoložljivim denarjem uresničevati programa, toda to, kar se je dalo s sporazumom največ doseči, smo dosegli.

— Koliko manj denarja boste dobili letos? Ali se vam ne zdi, da je 5-odst. osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje premajhen, da bi lahko zagotovili zavarovancem tiste pravice, ki jim gredo po zakonu?

Prof. dr. Oton Bajc: — Zmanjšanje sredstev je preveč iznenadno. Boljše bi bilo, ko bi osnovni prispevek zmanjševali postopoma, npr.: najprej na 6-odst. in šele nato na 5-odst. V zdravstvu ne moremo uresničiti reorganizacije tako hitro, kot se sprejme administrativni predpis. Tudi zavarovancem, našim potrošnikom, ni mogoče čez noč dopovedati, da zdej ne morejo več v toplice na zdravljenje, da ne morejo več po 40-krat zaradi krčnih žil k zdravniku v Ljubljano, mimo vseh zdravnikov, ki so v Novem mestu itd.

Pri enakem programu kot lani, povečanem za 45 postelj v novem oddelku za ušesa, nos in grlo ter pri povečanju postelj na drugih oddelkih za 35, bomo dobili letos za 15 odst. ali za 135 milijonov Sdin manj denarja kot lani. Če v prvih mesecih 1967 se je pokazalo, da naglo naraščajo dolgovi naših dolžnikov. Konec 1966 so nam dolžniki dolgovali 200 milijonov Sdin neplačanih stroškov, maja pa

že 400 milijonov Sdin. Tudi mi smo dolžni in dobavitelji nas že tožijo za dobavljeno meso, mleko in zdravila!

Dr. Adolf Spiler: — Letos imamo za 25. odst. manj sredstev kot lani ali za 50 milijonov Sdin manj. Na to smo se z varčevalnimi ukrepi začeli pripravljati že lani, kljub temu pa 5-odst. osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje docela prenizek in bo prav gotovo vplivalo tako na kakovost kot tudi na količino zdravstvenih storitev.

— Kako kanite prebroditi težave, ki se vam obetajo ob dejstvu, da je letos manj denarja?

Prof. dr. Oton Bajc: — Iz menz, ki smo jih imeli v bolnišnici do zdaj, smo naredili eno samo menzo; zmanjšali smo jasli za stroške naših delavcev, do skrajnosti smo omejili nadure, odpustili smo nekaj delavcev v administraciji, tistih, ki so se upokojili, pa nismo nadomestili z novimi; večino zdravstvenih delavcev za novi oddelek smo nabrali po dosedanjih oddelkih, varčujemo, kjer se le da, toda z vsem naštetim bomo pokrili kvečjemu 30 milijonov Sdin tega, kar dobivamo letos manj.

Dr. Adolf Spiler: — Omejili smo nadurno in dopolnilno delo, odpovedali smo se

DR. ADOLF SPILER

delitvi lani planiranega presežka, ukinili smo funkcijske dodatke, izboljšali organizacijo reševalne službe in prevozov v ZD (uvedli smo delo šoferjev v 4 turnusih), sorazmerno smo znižali stimulacijo za obiske, varčujemo z materialom, odpravili smo nadomeščevanje zdravnikov v času dopustov in sprejeli še cel niz podobnih ukrepov. Omejevali smo predpise pred-

vsem lastno potrošnjo, da bi bili zavarovanci kot potrošniki čim manj prizadeti. Razen naštetega letos sami nosimo riziko za zdravila, potne stroške in specialistične preglede izven regije.

— Anuitete in preventiva sta gotovo dva problema, ki še bolj izstopata, ko smo siromašnejši?

Prof. dr. Oton Bajc: — Svoje anuitete bomo krili deloma s prihranki, ki sem jih naštel malo prej, delamo pa s povečano amortizacijo po revalorizaciji.

Dr. Adolf Spiler: — Naše anuitete niso problem, težava pa je v tem, ker moramo solidarnostjo reševati problem anuitet vseh zdravstvenih domov na področju naše komunalne skupnosti. Preventive ne bomo omejevali, pač pa ni dovolj razvita in vsi načrti glede tega so padli v vodo.

V naši komunalni skupnosti je precejšen odliv pri bolnišnem ali ambulantno-polikliničnem zdravljenju. Kako bi ga bilo mogoče zmanjšati?

Prof. dr. Oton Bajc: — Po sporazumu je dopusten le 28-odst. odliv tega pa ne bomo mogli doseči, ker odliv ni odvisen samo od nas. Zapiranje regij je opravičljivo s finančne strani, s stališča zakona, ki dopušča svobodno izbiro zdravnika, in s stališča humanizma pa je to nezdružljivo. Dokler nimamo v bolnišnici vseh oddelkov (okulističnega in nevropsihiatričnega) pa bo odliv nemogoče popolnoma preprečiti. Tudi potem, ko bomo imeli oba oddelka, ki ju zdaj še ni, bo treba nekaj bolnikov pošiljati na specializirane oddelke na klinikah, čeprav se v našem zavodu trudimo, da bi obvladovali vsa kazustika regije.

Dr. Adolf Spiler: — V prvem četrtletju 1967 smo imeli 24 odst. odliva, kar je pod normo, določeno s sporazumom. Odliv pa upamo še zmanjšati na približno 16 do 18 odst., kar bi bil v naših pogojih normalen odliv, nikakor pa se ne bomo mogli odreči odlivu pri specialistih, ki jih na našem področju nimamo.

M. JAKOPEC

Znižane cene v MERCATORJEVIH prodajalnah

Od 29. maja do 10. junija prodajajo v Mercatorjevih trgovinah po znižani ceni sardine in argo juhe Delamaris, šalet sir Čoka, mešano solato Podravka in Belsadov brinovec. Te dni bodo v večjih Mercatorjevih trgovinah in v tistih, ki so v turističnih krajih, razdelili kupcem okoli 2000 prospektov mesta Ljubljane.

Križ izpolnil obljubo!

Cveto Križ iz Kočevja, ki je obljubil, da bo od februarja do konca leta naročil 400 novih naročnikov, je že sredi maja obljubo izpolnil, v teh dneh pa jo je še presegal.

V: Kako vam je tako nitro uspelo izpolniti obljubo?

O: Ves prosti čas sem porabil za nabiranje na-

O: Kandidatom za nove naročnike sem že pred mesecem in več razložil, da bo Dolenjski list izhajal v dveh izdajah in da bo potem v njem več pisalo iz območja kočevske in ribniške občine. Ljudje so z dvema izdajama zelo zadovoljni, ker je v listu zdaj več novic iz naših krajev.

V: Kaj bralci kritizirajo in kaj hvalijo?

O: Zdej, ko sta dve izdaji ne kritizirajo. Hvalijo pa vsebinsko in kvaliteto lista.

V: Kaj ljudje še želijo, da bi bilo v našem časopisu?

O: Precej jih želi, da bi objavili televizijski program, kar bi pripomoglo, da bi nabral še več naročnikov. Naročniki tudi niso zadovoljni, če kdaj ni objavljen radijski spored. Precej bralcev želi, da bi včasih objavili tudi križanke.

V: In vaši nadaljnji načrti pridobivanja naročnikov?

O: Do konca leta jih bom nabral še najmanj 200. To ne bo težko, ker je Dolenjski list dober časopis.

ročnikov. Ni mi dalo namreč miru, dokler nisem izpolnil, kar sem obljubil, se pravi nabral 400 novih naročnikov.

V: Kako vplivata dve izdaji Dolenjskega lista na nabiranje novih naročnikov?

OBVESTILO

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA — NOVO MESTO obvešča potrošnike, da po sklepu zbora banke (26. maja 1967) od 1. junija 1967 dalje sprejema samo še prošnje za potrošniške kredite invalidov, za potrošniške kredite v gotovini do 100.000 Sdin in za potrošniške kredite za pospeševanje turizma! Za vse ostale potrošniške kredite naj se potrošniki obračajo na trgovino.

**DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

Razpisna komisija za razpis delovnega mesta pri

**Delavsko-uslužbeni restavraciji
RUDNIK — KOČEVJE**

razpisuje prosto delovno mesto

**UPRAVNIKA
DUR RUDNIK — KOČEVJE**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi te-le:

1. Kvalificiran gostinski delavec z 10 leti prakse v gostinstvu, od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu;
2. delovno mesto ne zahteva polne (8-urne) dnevne zaposlitve;
3. stanovanje ni zagotovljeno.

Rok za sprejemanje prijav je 15. junij 1967. — Prijave z dokazili in življenjepisom sprejema Razpisna komisija Delavsko-uslužbene restavracije Rudnik — Kočevje.

Slovenski javnosti ob tednu narave!

Zivimo v dobi, ko doživlja človeška tvornost v naravi na vseh področjih nesluten vzpon. Ob tem pa že nikoli ni bil človekov vsestranski odnos do narave postavljen pred težjo preizkušnjo kot dandanes. Tehnične možnosti za poseganje v naravo so že tolikšne, da si človek naravo ne samo prilagaja in jo dopolnjuje, marveč tudi spremeni v bistvenih osnovah. Številni problemi v zvezi z nenačrtnim širjenjem zaidanih površin, s čezmernim izrjavljanjem in krčenjem gozdov, z brezobzirnim izvajanjem zemeljskih gradbenih del ter z zapuščanjem neočiščenih gradbišč, s kvarjenjem videza krajine, z ogrožanjem naravnih pogojev za razvoj turizma in rekreacije itd. čisto povzročajo nepopravljivo gospodarsko, socialno in kulturno škodo.

Sodobni način tehniziranega in urbaniziranega življenja povzroča v ljudeh določeno psihosomatsko škodo in ne vpliva vselej pozitivno na oblikovanje človeške osebnosti. Ena od negativnih posledic je tudi odtujitev človeka naravi. Zato postaja tesnejše sožitje z naravo že prava biološka in duhovna potreba sodobnega človeka. S tehničnimi posegi v naravo pa se zmanjšujejo možnosti, da bi človek iz narave črpal zdrave etične in estetske pobude.

Občutek za mero in za skladno upoštevanje različnih interesov pri izkoriščanju naravnih dobrin in fizičnega prostora postaja življenjsko važna naloga sodobne civilizacije. Za marsikje to spoznanje prodre šele tedaj, ko je treba z ogromnimi materialnimi napori omejevati škodljive posledice, kolikor

ni družba celo že nemočna pred nepopravljivim stanjem.

Ugotovljamo, da se tudi Slovenija že približuje tisti stopnji razvoja, ko začneja dobivati varstvo narave nujnostni poudarek. Slovenski prostor, poln naravnih bogastev, lepota in silovitost, je sicer še dokaj ohranjen, vendar je sorazmerno majhen. Zato vsak večji nepreudaren poseg v naravo ali krajino lahko povzroči materialno in moralno škodo za celotno slovensko družbeno skupnost. V splošnih prizadevanjih za gospodarski razvoj in ob široki decentralizaciji neposrednih gospodarskih interesov na to čisto pozabljamo. Množe se razni neustrezni posegi v naravo in krajino s stališča enostranske koristi, brez čuta za celoten kompleks posledic, brez upoštevanja strokovnih mnenj in načel so-

Slavje odpora in bratstva v Arcevii

Slavje je potekalo v znamenju bratstva med Jugoslavijo in Italijo ter bratstva protifašističnih sil — Odlikovanja za ribniško delegacijo — Prijateljske vezi bosta obe občini krepili — Avgusta obiše Ribnico delegacija iz Arcevie — Največje in najprisrčnejše pozornosti je bil deležen Stane Nosan, organizator odpora v Arcevii

14. maja je italijansko mesto Arcevia proslavila dan zmage. Slavje je bilo tokrat hkrati manifestacija vseh antifašističnih sil. Proslave so se udeležile delegacije ostalih občin v pokrajini Ancona, predstavniki italijanskega nacionalnega združenja partizanov, zastopnik jugoslovanskega veleposlaništva v Rimu in delegacija občinske skupščine Ribnica ter ZB Ribnica. Goste iz Ribnice je povabila občina Arcevia, ki je tudi predlagala, da bi se občini pobratili.

življenje tudi vsi člani neke italijanske družine. Venice je položila delegacija Zveze nacionalnega združenja partizanov iz Ancone. Po vrnitvi s tega hriba so se vsi gostje in praporščaki (na mnogih praporih sta bila srp in kladivo) udeležili svečane maše za padlimi v prvi in drugi svetovni vojni. Po maši je odšel spreved več tisoč ljudi, ki ga je spremljalo skoraj še enkrat toliko meščanov, proti spomeniku padlim partizanom. Na čelu je bila godba, ki je

spomenik vence, med njimi je bil tudi ribniški. Dopoldne je bil še svečan sprejem pri županu Arcevie na katerega so bili povabljeni razen ostalih gostov tudi bivši partizani z območja Arcevie in svojci padlih partizanov. Na tem sprejemu je župan Arcevie pripel predstavnika občine Ribniške spominske značke. Predsednik občine Ribnica Bogo Abrahamsberg je dobil zlato, tajnik Andrej Klemenec in predstavnik ZB Stane Nosan in Janez Pleček

Občinska skupščina Ribnica, ki se je odzvala povabilu iz Arcevie, je tako po svojih močeh prispevala k naši politiki miroljubnega sodelovanja med narodi in državami. Prvi korak pri navezovanju prijateljskih stikov je narujen, obe občini pa sta ga pripravili utrjevati. Proučili bosta možnosti za nadaljnje sodelovanje na gospodarskem in kulturnem področju. Avgusta bo prav zato obiskala Ribnico posebna delegacija Arcevie.

Naše poročilo o slavju pa ne bi bilo popolno, če ne bi omenili nadvse prijateljske pozornosti, ki je je bil deležen med obiskom Stane Nosan, organizator odpora v Arcevii in hraber borec italijanskega odporiškega gibanja. V svojih govorih so ga italijanski govorniki nazivali «nostro amico Stane» (naš prijatelj Stane) in ga postavljali za vzgled kot hrabrega borca ter simbol odločnosti in odpornosti. Njegovi bivši soborci so ga objemali s solzami ginjenja v očeh, razen tega pa so ga prebivalci Arcevie prisrčno pozdravljali na vsakem koraku.

Arcevia - Monumento ai Partigiani

Spomenik padlim partizanom v Arcevii

S SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZK V TREBNJEM:

„Mi smo za področni komite“

če bo prispeval k večjemu in poglobljenemu sodelovanju dolenskih občin

Občinska konferenca ZK je preložena na jesen. — Na novo je bilo sprejetih v organizacijo ZK 11 mladih občanov, dva dosedanja člana pa je komite izključil iz vrst organizacije. — S seje so udeleženci poslali brzojavno čestitko maršalu Titu za njegovo 75-letnico rojstva.

prenos smernic OK ZKS brez povezovanja s posameznimi občinskimi komiteji.

Ceprav je bila občinska konferenca predvidena za konec maja, je bila na željo višjega partijskega vodstva prestavljena na jesen. V juniju so namreč predvideni važni shodi najvišjih zveznih in republiških vodstev ZK, ki bodo vplivali tudi na občinske in osnovne organizacije.

Občinski komite je na tej seji razpravljati tudi o verskih vprašanjih. Pojavili so se primeri, ko nekateri predstavniki cerkve organizirajo prireditve in obrede, ki presegajo versko delovanje, kakršno je zagotovljeno z ustavo in zakoni. Pri tem je bilo rečeno, da je treba okrepiť idejni boj predvsem pri vzgoji in izobraževanju.

Kot nova organizacijska oblika delovanja Zveze komunistov se v nekaterih predelih naše republike že uveljavljajo področni komiteji ZK, ki povečujejo sodelovanje med posameznimi občinami in prispevajo k enotnejši politiki večjih področij. Tudi v ožji dolenski se je rodila zamisel, da bi področni komitei trebanjske, novomeške, metliške in črnomajške občine lahko dobro povezovali občinske komiteje

in pripomogel k boljšemu delovanju.

Ko je prejšnji teden občinsko vodstvo Zveze komunistov v Trebnjem o tem razpravljalo, je bilo ugotovljeno, da je bilo že dosedanje sodelovanje precej uspešno, vendar le na ravni ožjih vodstev in večkrat tudi na željo višjih partijskih organov, ki so uvajali bazenska posvetovanja. Člani trebanjskega komiteja so podprli ustanovitve takega področnega komiteja, ki bo pogloblil sodelovanje, so pa nasprotovali takemu, ki bi pomenil samo

Pogled na Arcevio, ki navezuje prijateljske stike z Ribnico

Slovesnosti so se začele že zelo zgodaj s polaganjem vencev na manjšem hribu pri Arcevii, ki so ga v ofenzivi pred 23 leti osvojile elitne Hitlerjeve in fašistične enote. Šele potem, ko so z metalci plamenov uničile štiri jugoslovanske taboriščne, borbe v italijanskem odporiškem gibanju. Takrat so izgubili

med drugim zaigrala večkrat »Katjuša«. Udeleženci pa so pogosto vzklikali gesla jugoslovansko-italijanskemu prijateljstvu. Tudi na razobešenih plakatih so bila podobna gesla o prijateljstvu med obema državama in o bratstvu vseh protifašističnih sil.

Pred spomenikom so govorili župan Arcevie, predsednik občinske skupščine Ribnica Bogo Abrahamsberg, borec in organizator odporiškega gibanja v Arcevii Stane Nosan iz Ribnice, predstavnik jugoslovanskega veleposlaništva v Rimu in predsednik Nacionalnega združenja italijanskih partizanov iz Rima.

V govorih so vsi poudarjali predvsem nujnost, da se okrepi prijateljske vezi med Italijo in Jugoslavijo, saj je to prijateljstvo zrastle iz skupnih žrtv v borbi proti fašizmu. Predsednik Nacionalnega združenja italijanskih partizanov pa je poudaril, da je treba v bodoče delati, da se ne bodo nikoli več ponovili dogodki iz let 1941 do 1943.

Po govorih so položili pred

pa srebrne. Ribniška delegacija je podarila županu Arcevie »ribniški pušelje, katerega so si potem vsi prisotni ogledali.

Po svečanem kosilu so obiskali še dve grobišči, zvečer pa je bil sprejem pri odborniku, ki je že lani obiskal Ribnico in navezal prve prijateljske stike z ribniško občinsko skupščino.

TŠŠ Krško naj ostane!

Na prvi seji novoizvoljenega sveta za prosveto in kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu 23. maja so govorili o nalogah sveta, pregledali in dopolnili so program dela za leto 1967 ter sprejeli poročilo o stanju telesne vzgoje v občini Novo mesto. Poročilo je pripravil pedagoški svetovalec Zavoda za prosveto-pedagoško službo prof. Glonar. Obravnavali so tudi poročilo občinske skupščine Krško glede nujnosti nadaljnega obstoja in delovanja TŠŠ v Krškem ter zavzeli svoje stališče. Na pro-

gramu seje je bilo še obravnavanje osnutka pravilnika o normativih glede števila učencev v oddelkih, poročilo o pripravah za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti za občino Novo mesto, problematika ob sprejemanju otrok v predšolske varstvene zavode v Novem mestu, poročilo o možnostih za zaposlitev letošnjih absolventov pedagoških šol ter poročilo in predlog o opravljanju spomeniškovarstvene službe v občini Novo mesto. Sejo je vodila prof. Ema Muser.

Prvi zmagovalec Trdinove poti!

Te dni je predložil tovariš Lojze Zupancič, predmetni učitelj zemljepisa in zgodovine na novomeški osnovni šoli, posebno planinsko izkaznico z vsebino 153 km dolge »Trdinove poti, ki je bila nedavno tega slovesno odprta. Bil je na vseh kontrolnih postajah in se lahko postavi, da je prvi prehodil to zanimivo domačo planinsko transverzalo. Izkaznice za transverzalo prodaja PD Novo mesto po 500 Sdin.

dobnega gospodarjenja s prostorom in naravo ter celo proti javnemu mnenju.

Podpisane družbene organizacije, društva in ustanove zato menimo, da je nujno opozoriti slovensko javnost in pristojne dejavnike na ta pereči problem, še posebno pa na dejstvo, da je treba pravočasno in ustrezno ukrepati, ker storjene škode nad naravo in krajino ponavadi sploh ni mogoče popraviti in bodo zato trpeli naslednji rodovi.

Pozdravljamo pripravo republiškega zakona o varstvu narave, ki bo nedvomno pomenil določen napredek, zlasti če bo našel ustrezne dopolnitve v drugih predpisih, če ga bo spremljala večja vzgojenost našega človeka in če bomo dosledno nadzirali njegovo izvajanje ter kršitve ustrezno sankcionirali.

Ob tednu varstva narave se obracamo na vse organe oblasti, na vse strokovne in družbene organizacije s prošnjo, da trajno podpirajo prizade-

vanja za varstvo narave, da sodelujejo pri učinkovitem urejanju teh problemov in da vzgajajo javnost k zavesti, da je varstvo narave skrb in dolžnost vse družbene skupnosti in vsakega občana posebej. Hkrati pozivamo vse člane naše družbe, da potrdijo družbeno zavest o vrednotah slovenske zemlje, krajine in narave sploh s svojim konkretnim ravnanjem. Ohranimo sebi in zanamcem bogato in lepo naravo v Sloveniji, na katero smo tako ponosni, nujne posege v krajino pa izvajajmo previdarno in z izostrenim poslušom za njene vrednote!

Društvo biologov Slovenije,
Društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS,
Društvo za raziskovanje jam Slovenije,
Društvo za varstvo živali SRS,
Društvo za varstvo ptic SRS,
Društvo meteorologov Slovenije,
Slovensko geografsko društvo,
Slovensko geološko društvo,
Slovensko kemijsko društvo,

Zveza hortikulturnih društev,
Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije,
Zveza sindikatov Slovenije,
Zveza mladine Slovenije,
Rdeči križ, glavni odbor Slovenije,
Centrala gorske straže,
Turistična zveza Slovenije,
Planinska zveza Slovenije,
Ribiška zveza Slovenije,
Zveza prijateljev mladine Slovenije,
Zavod za spomeniško varstvo SRS,
Slovenska akademija znanosti in umetnosti,
Univerza v Ljubljani,
Prirodoslovni muzej Slovenije,
Društvo arhitektov Slovenije,
Društvo slovenskih književnikov,
Društvo slovenskih upodabljajočih umetnikov,
Umetnostnozgodovinsko društvo Slovenije,
Urbanistično društvo Slovenije,
Urbanistični inštitut SRS,
Zveza inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije Slovenije.

POZIV

Vse borce Gorjanskega bataljona in aktiviste, ki so delovali v podokrožju ali v rajonskih odborih na teritoriju sedanjih občin Novo mesto in Krško in so imeli kadarkoli ali kakršenkoli stik z Gorjanskim bataljonom v času NOB,

pozivamo,

da se najkasneje do 7. junija 1967 pisмено ali osebno javijo na naslov »Zveza združenj borcev NOV, občinski odbor Novo mesto«. Ta poziv velja predvsem tistim borcem in aktivistom, ki prebivajo izven teritorijev občin Novo mesto in Krško, pa tudi vsem tistim, ki sicer prebivajo na področju teh občin, a jih posebni popisovalci v zadnjih dveh mesecih pomotoma še niso obiskali.

Prijava naj obsega: ime in priimek, partizansko ime, rojstno leto, sedanje bivališče, dan mesec in leto vključevanja v bataljon, v katero četo (prvo, drugo, tretjo), vojaški čin, dodeljeno funkcijo, kdaj in kam ste se vključili po odhodu iz Gorjanskega bataljona, Aktivisti pa predvsem: vse osnovne podatke, funkcijo, od kdaj do kdaj, v kateri terenski enoti, kratko naznačeno vsebino in stike z Gorjanskim bataljonom.

K prijavi vabimo tudi vse aktiviste in funkcionarje iz Slovenije in tudi izven nje, ki so, četudi občasno, s posebnim namenom in s posebnimi pooblastili prihajali na področje Podgorjancev in ob teh prilikah imeli stik z Gorjanskim bataljonom, da se javijo z enakimi podatki kot aktivisti s tega področja.

Podatki so nam nujno potrebni v zvezi z izdajo spominske brošure o delu, vlogi in pomenu Gorjanskega bataljona v času NOB. Brošura bo izšla ob priliki podelitve domicila, odkritja spomenika in razvija prapora ob 25-letnici ustanovitve Gorjanskega bataljona. Proslava, ki bo v nedeljo, 23. JULIJA v vasi Vrhpolje pod Gorjanci, bo združena s partijskim srečanjem vseh borcev in aktivistov, ki so v teku NOB prispevali k uspešnemu delovanju Gorjanskega bataljona.

Odbor za proslavo Gorjanskega bataljona NOVO MESTO

V soboto je bil v Dolenjski galeriji v Novem mestu zadnji abonmajski koncert te sezone. Nastopil je Slovenski oktet s peštrim sporedom domačih in tujih pesmi. Ko so pevci po zadnji točki zapustili oder, so jih navdušeni poslušalci z nepretrganim aplavzom priklicali nazaj. Zapeli so še priljubljenega »Ribničana«. Na sliki: solist Tone Kozlevčar, častni občan Ribnice (s šopkom v roki) se z zborom zahvaljuje za priznanje poslušalcev. (Foto: M. Moškon)

Fernando de Medina

Kako sem postal detektiv

Zazvonil je telefon in iz slušalke se je oglašil odločen moški glas, ki očitno ni bil vajen, da bi mu kdo ugovarjal:

— Tukaj banka Panagra. Pri telefonu direktor Munjoz. Pridite takoj v mojo pisarno!

— Kaj pravite? Banka Panagra? Ste mi mar odobrili kredit? — sem vzkliknil veradočen, zakaj bil sem na robu finančnega zloma.

— Kaj čekate? — me je prekinil direktor. — Ne gre za kredit, ampak za detektiva! Nujno potrebujem detektiva in priporočili so mi vas. Pridite čimprej, nujno vas potrebujem!

— Prav rad pridem, toda verjetno ste se zmotili v telefonski številki. Jaz namreč sploh nisem detektiv!

Toda direktor je že odložil slušalko in te moje izjave sploh ni slišal. Kaj mi je torej preostalo? Kot človek, ki veruje v čudeže, sem pograbil svoja temna očala in pi-po. Čez nekaj deset minut sem se znašel pred omenjeno banko.

Opazil sem, da pred banko ne stoji dolga vrsta ljudi kot običajno, temveč samo neka starejša ženska, ki pomiva stopnice in vrata.

— Bi mi lako povedali, kje je direktor Munjoz? — sem

vprašal žensko.

— Pojdite naravnost, potem pa na levo in naposled na desno. Prva vrata na desnem hodniku so direktorjeva. Ko boste stopili v sobo, boste zagledali pred seboj debelega blaziranega možakarja z redkimi lasmi, ki mu človek nikoli ne bi prisodil, da je direktor takšne banke. To je Munjoz. Vi ste gotovo s policije, kajne?

— Uganili ste. — Nihče drug ni mogel biti kot Ariga! — je rekla ženska odločno.

— Kdo? Kaj? Kako? — No, tisti, ki je ukradel deset tisoč bolivianov.

— Da, da. Prav imate. To sem tudi jaz takoj pomislil, — sem pohitel. — Vprašujem se samo, kako jih je ukradel.

— To je jasno vsakemu otroku! Direktor je postal žejen, odšel je iz svoje sobe in stopil k umivalniku, pri tem pa je pozabil zakleniti svojo vridano omaro. Mar ni to dovolj časa za človeka, da dvigne piškavih deset tisoč bolivianov?

— Seveda! To sem tudi jaz takoj pomislil. Sprašujem se samo, zakaj ravno Ariga in nihče drug.

— Ha! To je zato, ker je Ariga eden najbolj prebrisanih možakarjev v La Pazu, gospod inšpektor. Stopite

malo bliže k njemu, pa boste takoj začutili, kako smrdi po whiskyju in konjaku. Prej je smrdel po navadnem pivu, danes pa smrdi po najdražjem scotchju in francoskem konjaku. Na to sem davi takoj postala pozorna. Poleg tega se mi je njegova žena včeraj pritožila, da je prišel domov ob petih zjutraj. In kaj mislite, kaj je našla v njegovem žepu? Nič drugega kot žensko rokavico in dve vstopnici za El Gallo de Oro, to pa je, kot gotovo veste, najdražji bar v našem mestu!

— Strahota! Podlez! — sem se zgrozil.

Odšel sem v direktorjevo sobo. Točno po opisu: za mizo je sedel direktor, debel, blaziran, napol plešast itd.

— Dober dan, inšpektor! — je vzkliknil, ko me je zagledal. — Tu je tista vzdana blagajna Predvčerajšnjim popoldne sem namreč...

— Ni vam treba dalje govoriti, — sem ga prekinil.

Sklonil sem se k blagajni in si jo ogledal.

— Da, — sem dejal nato, — vsekakor je takoj opaziti, da je bil na delu nepridiprav, da da.

— Ampak... je zajecjal osupli direktor.

— To je bilo storjeno v treh minutah. Dejansko je v tem času mogoče ukrasti še mnogo več kot samo piška-

vih deset tisoč bolivianov, kajne?

Direktor je od začudenja zazijal.

— Odkod pa veste... — je pričel, toda zopet sem ga prekinil.

— Ali niste morda, — sem nadaljeval avtoritativno, — predvčerajšnjim začutili žejo in stopili k umivalniku? Poleg tega, ali imate pri vas uradnika, ki mu je ime Ariga, gospod direktor?

— To je čudež nad čudeži! — je zastokal direktor. — Saj vse veste, kot da ste vedno živeli v tej hiši! Da, res je, bil sem žejen in imam Arigo!

— Takoj ga pokličite! To vam je največji prebrisaneč v vsem La Pazu!

Komaj je Ariga vstopil, sem vzkliknil!

— Poslušajte, človek! Na deset metrov daleč smrdite po whiskyju in konjaku! Priznajte resnico in vrnite direktorju denar, če ga niste že vsega zapili v El Gallo de Oro!

Ariga se je skoraj sesedel. Ko je prišel malo k sebi, je seveda vse priznal.

Direktorju Munjozu sta pri-tekli dve debeli solzi po licih. Objel me je in vzkliknil:

— Genialno! Vi ste najslavnejši detektiv na svetu! Bi hoteli postati naš zasebni detektiv?

In tako sem hočeš nočeš postal detektiv.

Ambrose Burse: Srečanje dveh generalov

Humphrey Spoon je bil načelnik vojne akademije v North Pointu. Imel je afriško opico, ki jo je klical za Adama. Zival je bila grda kot vse njene kolegice, vendar se je odlikovala z izredno bistrostjo.

Nekega večera, ko se je general Spoon vrnil domov, je našel Adama v jedilnici v zelo nenavadni odevi: opica si je oblekla generalovo najbolj svečano uniformo.

»Za vraga« se je zadržal general. »Ti, Adam, nesramnež, je kako si drzneš obleči mojo paradno uniformo?«

Adam kajpada ni mogel odgovoriti, vendar mu je bilo kljub temu silno žal, da se je to sploh zgodilo. S spokorniškim pogledom se je ozrl v gospodarja in po vseh štirih odračal na drugi konec sobe, odkoder je prinesel nekakšno posetnico. Le kaj neki se je bilo zgodilo medtem, ko generala Spoona ni bilo doma? General Barry je prišel na obisk k svoje-

mu tovarišu. Sodeč po praznih steklenicah šampanjca in ogorkih havanških cigaret, je Adam zelo ljubезnivo in gostoljubno sprejel obiskovalca. General se je premislil, se pošteno opravičil Adamu, nato pa je odšel spat.

Le dan zatem sta se srečala generala. Barry je rekel:

»Priatelj stari, sinoči sem te pozabil vprašati, odkod dobivaš tako imenitne cigare. Daj, boji tako prijazen, pa mi povej, kdo te oskrbuje s tako »ožanskim« tobakom?«

Spoon ga je mrko pogledal, mu obrnil hrbet in odšel brez besed. Barry pa ga je spokojniško prijel za roko in skesano rekel:

»Oprostite, prijatelj stari, samo šalil sem se.«

Spoonov pogled je bil tako leden, da je Barry mahoma nadaljeval:

»Res sem se samo šalil, ampak lahko mi verjameš, da ni minilo niti četrt ure, ko sem zaslutil, da tisto nisi ti.«

Žena v očeh optimista

Če sploh obstajajo lepota, ljubezen in dobre lastnosti, potem jih je treba iskati samo pri ženah.

Goethe

Kadar pišemo o ženah, bi morali svoje pero namakati v barve mavrice, popisan papir pa posušiti s prahom metuljevih kril.

Diderot

Žena je tista, ki ne zapusti bolnikove postelje niti takrat, ko sta jo zapustila zdravnik in duhovnik, in niti takrat, ko je tudi sama izgubiča upanje.

Guearazzi

Žena je umetniško delo narave.

Calfigla

Poezija, glasba in cvetje — vse to je zelo lepo. Toda če ne bi bilo žena, vsega tega ne bi znali vrednotiti.

Herder

V kreposti žene sta dve poglavitni vrline — nežnost in radost. Prvo nam odkrivajo njene oči, drugo pa nam posreduje njena razumna duša.

Coleil

POTROŠNIKOM
OB JUBILEJU

V POVPREČJU

30%
ZNIŽANJE CEN

SEQUENCE
zodiac
CAROLINA
bojana
Caprice

kot rezultat modernizacije proizvodnje in sodobne tehnologije

40 POLZELA

Slovenska književnost se je uvrstila

kot popolnoma enakovredna v književno zakladnico človeštva

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu je v sodelovanju s krajevnimi prosvetnimi društvi sredi marca priredila na Koroškem vrsto literarnih ur, na katerih so iz svojih del brali sodobni slovenski pisatelji in pesniki Mira Mihelič, Janez Me-nart, Tone Pavček in Tone Kuntar. Literarni kritik in esejist Mitja Mejak pa je kot uvod v neposredno srečanje s stvaritvami sodobnih slovenskih piscev podal kratek pregled razvoja slovenske književnosti. Očrtal je tudi njen današnji položaj v evropski in svetovni literaturi. Z njegovim dovoljenjem objavljamo ta zanimivi pregled tudi v našem listu, že pred nami pa ga je v celoti objavil 17. marca Slovenski vestnik v Celovcu.

Dandanes ne moremo namreč več govoriti o skromni, neznanj književnosti, književnosti majhnega in z vseh strani ogroženega naroda, ki zaradi svoje neznanosti ne more tekmovali s književnostmi velikih narodov. Ob širokem razmahu književnega ustvarjanja doma, ob svobodnem ustvarjalnem ozračju, v katerem se slovenska književnost danes poraja, ob visokem

številu današnjih književnih ustvarjalcev je še posebej pomembno to, da je naša slovenska književnost že postala last Evrope in širkega sveta, da je prestopila nekdanje ozke meje in se kot popolnoma enakovredna vrstnica uvrstila v književno zakladnico človeštva.

Slovenske pesmi, povesti in romani so prevedeni v številne jezike, tiskajo

in berejo jih tako v deželah na vzhodu in na zahodu in od vsepovsod se oglašajo glasovi priznanja in občudovanja. Tujina namreč te književnosti ni poznala in zdaj, ko se ji je odkrila, ne more prikriti velikega presenečenja nad tem, da ima lahko tako majhen narod, kakršen je slovenski, tako bogato in dragoceno književnost. Najbolj tuji poznavalec lepe besede so slovenskim umetnikom, pa naj bodo to Prešeren, Cankar, Zupančič, Murn, Kosovel, Prežihov Voranc ali pa še živi, sodobni slovenski pisatelji, priznali umetniško cenno in enakovrednost, tako da danes že lahko govorimo o slovenski književnosti kot sestavnem, popolnoma enakovrednem delu velike evropske in še večje svetovne književnosti.

Po zadnji vojni, še zlasti zadnjih deset let, je bilo ravno na področju uveljavitve slovenske književnosti v tujini izredno mnogo storjenega in dragoceni uspehi niso izostali. Pri tem je zanimivo, da tujina najlepše sprejema in najbolj ceni ravno tista dela, ki

Čudovit večer mladih glasbenikov

V novi krški Galeriji so bile doslej le razstave akademskih kiparjev in slikarjev. 26. maja zvečer pa so izvedli v njej učenci krške glasbene šole prvi javni koncert. Številni ljubitelji glasbe so z nestrpnostjo pričakovali ta dogodek, kajti znano je bilo, da je prostor v baročni kapeli izredno akustičen, nihče od mlajših pa ga ni še preizkusil. Ko pa so zadoneli prvi akordi, ni bilo nikogar, ki ne bi z vidnim nasmehom pokazal svoje razpoloženje. Slišati je bilo, kot da prihajajo glasovi iz pravičnega sveta.

V prvem delu koncerta se je zvrstilo 14 mladih umetnikov, ki so zaigrali na klavir ali violino skladbe, ki so se jih naučili pri glasbenem pouku. Nekatere od teh skladb je spremljala na klavirju prof. Vida Ramuščak. V prvem delu koncerta sta nastopila tudi učenca v solo petju Peter Zupančič in Jože Butkovič. V drugem delu koncerta pa je nastopil šolski orkester pod taktirko predmetnega učitelja Edvarda Lavriška, ki je duša tega orkestra.

Za vse, ki smo bili na koncertu, je bil to čudovit večer. Težko je reči, kdo izmed nastopajočih je bolj igral, kajti vse skladbe so bile skrbno naštudirane in kvalitetno izvedene.

Za tako uspehi koncert pa smo dolžni iskreno zahvalovati predavateljskemu zboru Glasbene šole Krško — prof. Metki Jovanovič, prof. Vidu Ramuščak, predm. učit. Marjanu Požun, predmetnemu učitelju Edvardu Lavrišku, posebno pa predavatelju in ravnatelju te šole prof. Jožetu

Klepču, ki že 10 let svoje bogato glasbeno znanje na tej šoli prenaša na mlajše.

SLAVKO SMERDEL

Linhartove značke in plakete

Odbor za gledališko dejavnost pri republiškem svetu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije je ustanovil ob stoletnici slovenskega gledališča in desetletnici srečanju dramskih skupin Slovenije Linhartovo značko in Linhartovo plaketo, ki ju bo podeljeval najprizadenejšim in najuspešnejšim amaterskim dramskim igrarjem in posameznikom. V pravilniku o podeljevanju Linhartove značke in plakete med drugim piše: »Linhartova značka se podeljuje prizadene članom dramske skupine, ki aktivno delujejo kot gledališki amaterji najmanj tri leta, če je skupina s svojim delovanjem spodbudila intenzivnejše gledališko življenje v svojem okolju in če je v določenem obdobju opravila izjemno številno nalog: premier, repriz, gostovanj, proslav, akademij in klubskih večerov.»

Za gledališčnike — prosvetni servis

Pri zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu deluje od leta 1964 Prosvetni servis. Bistvo prosvetnega servisa je v tem, da izposoja kulturno-prosvetnim društvom, šolam, kolektivom in posameznikom razne predmete za občasne prireditve. Kulturno-prosvetna društva nimajo toliko denarja, da bi si za vsako odrsko prireditev nakupila potrebne odrske rekvizite. Prosvetni servis, ki ga vodi Polde Cigler, izposoja dramske tekste, razne priročnike in navodila o sestavi odra, note, gledališke obleke, zastave, svetlobna telesa, sprejema naročila za ozvočenje, za filmske predstave s potujočim kinom ter sodeluje pri organizaciji raznih proslav in prireditev glede izbire tekstov, scen in podobno. Pred dnevi so uredili okenske vitrine na hodniku Doma kulture ter jih izpolnili s predmeti, ki jih izposojajo.

Tov. Cigler je povedal, da si največkrat izposojajo kulturno-prosvetna društva. Izposojalčina ni velika, vendar morajo skrbeti da pridrejo rekviziti nazaj nepoškodovani. Posebno velika je knjižnica Prosvetnega servisa. V njej je 1830 knjig, največ dramskih tekstov. Sedaj ure-

jajo še knjižnico s priročniki za film. Kljub temu da predmeti krožijo, se kulturno-prosvetna društva premalokrat poslužujejo servisa. Marsikje si hočejo sami opremiti gledališko garderobo, to pa stane. Ker predmete ne pazijo do-

Razstava slovenskega etnografskega muzeja

Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane prireja v želji, da bi čim več naših ljudi izven Ljubljane lahko videlo zanimivo ljudsko blago, naslednje kvalitetne razstave: Bogastvo črnske umetnosti, Kamnita plastika na Krasu, Modeli za mali kruhek, Slovensko ljudsko slikarstvo in prostor ter Gospodinjstvo 19. stoletja. Slovenski etnografski muzej pa lahko nudi tudi naslednja predavanja: Kako se spreminja naša vasa, Slovenska kmečka noša, Kako so se oblačili naši dedje, Slikarstvo na panjskih koncih, Naša ljudska umetnost, Umetnostne kvalitete ljudske plastike, Slovenske ljudske maske, Umetnost v vsakdanjem življenju črnskih

ljudstev, Gozdni in žagarski delavci na južnem Pohorju, Domovi na Slovenskem, Značilnosti naše domače obrti ter še nekatera druga predavanja. Vsa spremljajo diapozitivi in filmi. Cena vsakega predavanja je, če je v kraju na voljo diaprojektor oziroma kinoprojektor, 5000 starih din in stroški za predavatelja, če pa ga ni, pa 8000 starih din ter potni stroški.

Novo na knjižnem trgu

Na slovenskem knjižnem trgu smo v preteklih štirinajstih dneh lahko videli številne slovenske avtorje: Ivan Cankar: Črtnice. Izbral jih je in uredil Boris Merhar, Cankarjevega Martina Kačunja pa je v spremno besedo predstavil Ignac Kamenik. Obe knjižici sta izšli pri Mladinski knjigi in zbirki Kondor. V tej zbirki je izšlo tudi delo Frana Govekarja V krvi. Mariborska založba Obzorja je izdala roman Jožeta Javorška Spremembe. Novost na knjižnem trgu je tudi Pahorjev roman Nekropola (Založba Obzorja ter Založništvo tržaškega tiska). Drama Gregorja Strnišča Samorog je izšla ob stoletnici slovenskega gledališča. Novosti so še: Zgoričnikova pesniška zbirka v risu ter ponatisi Prešihovega Voranca (Požganica, zbirka Zenit). Upornik (slovenska ekspresionistična enodejanka in prizori). Pot skozi noč (izbor iz slovenske ekspresionistične in futuristične lirike) ter izbrano delo Stanka Majcna in Neže Maurer Zvezda mora ostati.

Tisnikar veliko razstavlja

Jože Tisnikar, slikar samouk iz Slovenjgrada, ki je pred tedni razstavljal v Dolenski galeriji, je po uspešni razstavi v Trbovljah poslal svoja dela v Beograd, kjer je slikarski triennale, ter v Subotico. Za polletno pripravil razstave v Kölnu ter Düsseldorfu. »Razburljiv je svet, ki govori iz slik jugoslovenskega slikarja Jožeta Tisnikarja. V nekem pogledu ekspresionisti in nadrealisti prikazuje ljudi za secatranje, ki so brez pomoči vdani svoji usodi. Ljudje v maskah včasih tudi v zdravniških oblekah, obstopijo svoje žrtve, ki je lahko tudi konj ali žaba. Tisnikarjevi

karnevali ali netopirji so prav tako močni kot grozljive slike v temnih in precej zeleno mešanih tonih, ki vedno spet spominjajo na Karlo Pogled na to sliko ti ostane za vedno v spominu.« Tako je o slikarju zapisal odlični dunajski kritik Kristian Sotriffer. Jože Tisnikar bo v jeseni razstavljal v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki. Zanimivost te razstave bo v tem, da bo na njej nekaj olj, ki niso tematsko vezana na prosekurore ter prizore iz bolnišnice, ampak prikazujejo preprost kmečki življenjski Pohorjem. P. B.

so najbolj slovenska, ki opisujejo slovenske zemljo in življenje slovenskega človeka, hkrati pa v tem izrazito slovenskem okolju izpovedujejo globoke, splošno človeške resnice. To pomeni, da nas tujina ne ceni in nas najbrž tudi v prihodnje ne bo cenila zaradi posnemanja tujih leposlovnih izumov, ampak da slovensko misel in besedo spoštuje ravno zaradi njene izrazite slovenske izvornosti, zaradi njene slovenske enkratnosti.

Ta vključitev slovenske književnosti v mogočno družbo književnosti vsega sveta je torej že ena izmed poglavitnih značilnosti današnjega književnega razvoja. Druga takšna značilnost zadeva samo podobo slovenske književnosti, njen današnji obseg in živahne tokove, ki poljejo v njej. Težko bi namreč v preteklosti našli obdobje, ki bi bilo v slovenski književnosti tako razgibano, živahno in živopisno, kot je dananjša. Za površno ponazoritev naj zadoštujejo dva podatka:

razgibano, živo bolj kot kdaj doslej. Toda same suhoparne številke ne povedo mnogo o resnični notranji vsebini tega razgibanega knjižnega obdobja; dejstvo je namreč, da niso vsa dela enakovredna in da je njihova umetniška cena različna. To je popolnoma naravno in čas, ki je bil in bo nelzprosen sodnik, izročila prihodnosti zgolj tista dela, ki so resnično zrela in umetniško bogata. In če zaupamo času, potem smo lahko veseli, da premore sodobna slovenska književnost že danes vrsto takšnih dragocenih del, ki so uspešno prestala težko preizkušnjo v povojnem obdobju. Teh del in pisateljev, ki so jih napisali, ne bi naštevati; seznam bi bil predolg in utrudljiv, pomembno pri tem pa je vendarle dejstvo, da je sodobna slovenska književnost tudi po obsegu danes enakovredna književnostim drugih narodov in da dandanašnji ni več težko najti v slovenskem leposlovlju resnično dobrega umetniškega dela. Nasprotno je res, da je pogosto zelo težko izbirati med enakovrednimi, enako dobrimi deli.

Tudi sama podoba slovenske književnosti se dandanašnji naglo spreminja in ob številnih živahnih tokovih, ki jo oblikujejo, postaja njen razvoj vse hitrejši in burnejši. Tudi vsebinsko slovenska književnost ni enolična in utrudljiva. V povojnem ob-

dobju je doživela vrsto notranjih premikov in notranjih sprememb, ki so temeljito spremenili njeno podobo, kakršna je ostala v naši zavesti iz preteklosti. Predvsem je slovenska književnost doživela temeljito pomladitev; v povojnih letih so vanjo vstopili novi rodovi, mladi in najmlajši, in vsak izmed njih je prinesel novo občutje sveta in novo besedno mojstrstvo. Tokovi, ki vznemirjajo književno dogajanje v svetu, vznemirjajo tudi slovensko besedo; od realizma, ki je prevladoval takoj po vojni, se je v slovenski sodobni književnosti zvrstilo mnogo smeri in slogov, živelo skupaj in se med seboj bojevalo za prvenstvo. To pomeni, da slovenska književnost nikakor ni zaprta v svojem krogu, ampak na široko odprta v svet, od koder sprejema nove in nove ustvarjalne pobude. V njej je živa tradicija, oprta na preteklost, požahnjena s sodobnimi spoznanji; živijo moderni tokovi, ki so sicer še vedno povezani s slovensko preteklostjo, a vendarle v iskranju nove vsebine in nove besede mnogo bolj drzni in nestrpni; žive pa tudi že poskusi najmlajšega rodu, ki se drzno odtegujejo vsemu, kar naj bi bilo staro, in iščejo popolnoma nove okvire za svojo izpoved.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic)

Domače pesmi iz 661 mladih grl

V Veliko Dolino ne bo zabavnih ansamblov

Zadnja majska nedelja je bila za prebivalce Globokega praznik sonca in pesmi. V njihovem kraju se je zbralo 661 mladih pevcev, od tistih, ki so letos prvič prestopili šolski prag, do tistih, ki bodo šole zapustili.

Mladina je hotela občinstvu v dvorani pokazati obširno pevsko bogastvo. O tem je spregovorila v imenu občinskega sveta ZKPO Brežice Anica Mihelin-Kežman.

Brez premora so mladi pevci skoraj uro in pol stopali na oder, ki so ga domačini lepo okrasili in s tem pokazali, kako so jim take prireditve pri srcu.

Na reviji je nastopilo 12 pevskih zborov s 25 pesmimi 17 skladateljcev. Peli so: mladinski zbor brežiške gimnazije (pevovodja Jože Klepec), mladinski zbor Bizeljško (Vera Balon), otroški zbor Pišce (Marjan Vučajnk), mladinski zbor Pišce (Stane Ostreljč), otroški in mladinski zbor Dobova (Ignac Regovič), otroški in

mladinski zbor Artiče (Miha Haler) ter otroški in mladinski zbor Globoko (Anica Mihelin-Kežman).

Nameravane revije zabavnih ansamblov v Veliki Dolini ne bo, ker so prejeli premalo prijav. S. Z.

V SPOMIN SKLADATELJU MARJANU KOZINI

V četrtek, 8. junija bo ob 20. uri v Domu kulture v Novem mestu glasbeno srečanje učencev osmih razredov nekaterih dolenskih šol in glasbenih umetnikov v počastitev obletnice smrti Marjana Kozine.

V spoznavanju glasbenih del bodo sodelovali učenci osnovnih šol iz Ormožja, Dol. Toplic, Metlike, Mirne, Novega mesta, Otočca, Semic, Šmihelja pri Novem mestu, Smarjete, Škocjana, Trebnjega, Vavte vasi in Zuzemberka. V kulturnem programu bodo nastopili: otroški pevski zbor osnovne šole Trebnje, mladinski pevski zbor osnovne šole Šentjerneje, duet osnovne šole Ormož, folklorna skupina osnovne šole Dragatuš in učenci glasbene šole Novo mesto.

Učencem in poslušalcem v dvorani bosta pela sopranistka Vilma Bukovec in basist Ladko Korošec, ki sta se ljubeznivo odzvala povabilu. Njun nastop bo največja nagrada za prizadevanje učencev pri glasbenem pouku.

Glasbeno srečanje organizira Medobčinski zavod za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu s sodelovanjem Zavoda za kulturno dejavnost v Novem mestu.

Vijudno vabljeni!

Bergova in Jandlova razstava podaljšana

Umetniška razstava v Kostanjevici na Krki, kjer razstavljata svoja dela avstrijska umetnika Werner Berg in Cthmar Jandl, je zaradi izrednega zanimanja in številnih obiskov podaljšana za teden dni. Zapri jo bodo 5. junija.

Kočevje: pristrčno pričevanje mladih ob dnevu mladosti v Likovnem salonu

Kočevski likovni salon je za dan mladosti spet zaživel. Tokrat je gostoljubno na široko odprl vrata našim najmlajšim ustvarjalcem, učencem domače osnovne šole in številnim risbam, lepljenkam, kipcem, prešerni, v peštrosti barv prepletajoči se mladosti.

Razstavo je v petek zvečer, ob prazniku mladine, odprla ravnateljica osnovne šole Tilka Kovačević. Med drugim je poudarila, da je razstava svojevrsen pregled likovnega ustvarjanja šolarjev v tem šolskem letu. Gostom je ob odprtih zapel nekaj lepih pesmi gimnazijski pevski zbor, razstavo pa so uredili učenci ob izdatni podpori likovnih pedagogov Ivana Brdarja in Staneta Jarja.

Risbe in kipci, ki jih bodo občani lahko videli v salonu do 4. junija, so pristrčno pričevanje mladih o sodobnem svetu, razpetem med dvema

nedoumnima skrajnostma — grozljivostjo minule vojne in sedanjih malih vojn in silovitih tehničnim napredkom — o svetu revščine in bogastva, ljubezni in sovraštva, o svetu, v katerega sami še niti niso prav stopili, pa so vendarle spoznali prenekatero njegovo grenko stran. Iskreno, tu trpko, tam veselo pričevanje o človeku, ki si ne zna ali pa več ne more pomagati iz težav in skrbi, katerim je — konec koncev — kriv sam.

Otroška domišljija je brezmejna, misel nepotvorjena, iskrena, kakor je iskrena otrokova duša, katere še ni pokvaril zlagani svet odraslih. Zato je tudi vse, kar povedo, resnično, pristno, izraženo iz največjih globin srca.

Zanimanje malih umetnikov je usmerjeno v silna prostranstva, miselna, prostorska in časovna, od pravičnih motivov (Rdeča kapica) do sveta jutrišnjega dne (rakete in zvedave mlade oči, uprte v vesoljska prostranstva). Vmes pa je še marsikaj, kar privlači, razveseljuje in žalosti mlade, pa tudi starejše. Smrt, trdovratni spremljevalec življenja, in poroka, znamenje veselja, sreče, ljubezni, delo in bor-

ba za vsakdanji košček kruha (rudarji), do drobnih, plastičnih mozaikov, risb, lepljenk, plastik o najrazličnejših živalih. In večkrat se ponavljajoči, kot hladna prha delujoči motivi vojne, vojne, vojne, ranjeni, prometne nesreče. Tu in tam že poskušajo posnemati črnsko plastiko, svojevrsen pa je okenski mozaik risb iz ribjega sveta. In spet vojna, talci, kri, smrt, žalost in trpljenje, sami atributi večrajšnjega in današnjega sveta, pa tudi sveta prihodnosti.

Razstava je razdeljena v več zaokroženih enot, po razredih od petega do osmega. Osmošolci so ustvarili precej lepih podob iz športnega življenja, posebno zanimivi pa so osnutki plakatov, predvsem za razne športne prireditve.

Prikaz celoletne likovne dejavnosti mladih je pristrčna manifestacija, s katero je kočevska osnovnošolska mladina dostojno počastila praznik mladosti in Titov rojstni dan. Razstavljeni dela si je vredno ogledati.

P. GRIVEC

Razstavo likovnih del učencev kočevske osemletke, ki je bila odprta za dan mladosti, si je ogledalo več sto odraslih in mladine. (Foto: Primc)

Zdaj še boljši pogoji za gradnjo stanovanj!

Tretji zbor Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu, ki je bil 26. maja v Novem mestu, je bil namenjen pregledu tekočih nalog v poslovanju domačega področnega kreditnega zavoda, predvsem pa so člani banke sklepali o poslovni politiki banke za letošnje leto. Sprejeli so tudi tri nove oz. dopolnjene pravilnike o varčevanju (za gradnjo stanovanj, za posojila kmetom in za posojila za pospeševanje turizma, gostinstva in obrti) in dopolnili statut ter izvršni odbor banke.

Ob veliki udeležbi ustanoviteljev banke (od 69 jih je prišlo 56) je predsednik izvršilnega odbora DBH tov. Zdravko Petan v uvodnih besedah opisal namen zbora, ki poteka v času, ko so že izvršene spremembe v kreditni politiki in se čedalje bolj uveljavljajo tudi drugi poreformni ukrepi v gospodarstvu. V luči teh sprememb in ukrepov je sestavljen tudi načrt o letošnji poslovni politiki banke, ki temelji na smernicah družbenega načrta gospodarskega razvoja Jugoslavije. Gre zlasti za prispevek banke za umirjenost gospodarskih gibanj, pri čemer naj pomaga tudi povečana selektivnost pri kreditiranju. Banka bo zato še načrtnije zbirala sredstva, krepila svoj kreditni sklad in s tem razširjala svojo poslovnost. Pri tem bo zlasti pospeševala vse možne oblike varčevanja prebivalstva, pri čemer je dosegla letos zelo zadovoljive uspehe: skoraj 700 milijonov starih dinarjev novih hranilnih vlog! Pomoč pri nadaljnji stanovanjski gradnji pomeni novost v delno spremenjenem pravilniku o varčevanju in kreditiranju občanov za nakup in gradnjo stanovanj: višji je odstotek kredita, ki ga lahko dobe varčevalci po novem, rok za vračanje kredita pa je podaljšan.

Novo: pomoč za razvijanje kmetijske proizvodnje

Že na I. in II. zboru banke so njeni ustanovitelji govorili

o velikih potrebah kmetijstva, ki tudi potrebuje sredstva za načrtno obnovo in dvig proizvodnje. V petek sprejeti pravilnik o namenskem varčevanju in kreditiranju kmetov-proizvajalcev pomeni za naše področje razveseljiv gospodarski ukrep banke, katerega se bodo prav gotovo razveselili mnogi napredni kmetovalci. Na podlagi določene privarčevane vsote jim bo omogočen kredit za nakup strojev in strojnih naprav, katerih namen je pospeševati proizvodnjo, lahko pa bodo dobili tudi kredit za nakup, gradnjo, dograditev ali obnovo posameznih gospodarskih poslopij na svojih kmetijah. Predvidena so tudi posojila za obnovo vinogradov in sadovnjakov ter posojila za nakup plemenske živine. Več bomo o pogojih za namensko varčevanje in kreditiranje kmetov proizvajalcev poročali prihodnji četrtak, ko bomo objavili novi pravilnik.

Prihodnja številka našega lista bo seznanila interese tudi z novim pravilnikom o namenskem varčevanju za pridobitev kredita za pospeševanje turizma, zasebnega gostinstva in obrti.

Spor zaradi sredstev bivšega DIS gre pred vrhovno gospodarsko sodišče

Ustanovitelji DBH so na 3. zboru dobili tudi daljšo informacijo o spremembah v zadevi s sredstvi bivšega okrajnega družbeno-investicijskega sklada. Višje gospodarsko sodišče v Ljubljani je medtem zavrnilo upravno-računski spor med DBH (in drugih prizadetih bank) in SDK - Centrale za SRS v Ljubljani in v celoti potrdilo odločbo SDK, po kateri je DBH lani 14. decembra izločila iz svojega kreditnega sklada 14.074.107,84 Ndin na račun sredstev SR Slovenije za investicije v gospodarstvu (pri tej banki). Že na 2. zboru DBH je bilo sklenjeno, da bodo ustanovitelji Dolenjske banke in hranilnice manjajoča sredstva za nadaljnje nemoteno poslovanje banke kot komercialno-investicijske banke nadomestili. To se je medtem v celoti zgodilo. Ustanovitelji DBH pa so v petek med drugim sklenili tudi, da se mora banka v tej zadevi priložiti na vrhovno gospodarsko sodišče v Beogradu, medtem ko so obšinske skupščine Novo mesto, Trebnje in Metlika v

isti zadevi sprožile ustavni spor pred ustavnim sodiščem SRS v Sloveniji.

Potrošniška posojila po 1. juliju 1967: v trgovini in proizvodnih podjetjih

Ko so na zboru govorili o potrošniških posojilih, so med drugim sklenili, da bodo od 1. julija 1967 dajale taka posojila samo še trgovske in gospodarske proizvodne organizacije. Banka bo dodelje-

vala potrošniška posojila v bodoče samo invalidom, posojila do 100.000 Sdin v gotovini in v nekaterih posebnih, izjemnih primerih. Druga sredstva za potrošniška posojila pa bo dodelila trgovini in proizvodnji, s čimer bo krepila tako proizvajanje blaga kot blagovni promet na določenem področju.

Ob tem vprašanju je bilo na zboru precej živahnih razprav. Tako ocena velja tudi za tisti del razprave kjer so člani govorili o dobri likvidnosti banke in njenih

uspehih na področju varčevanja, pomoči pri gradnji stanovanj in uspešne propagandne dejavnosti. Ni pa še povsod v gospodarstvu prodrla spoznanje, da banka ni dolžna dati kredit vsakemu zainteresirani, temveč le tistim, pri katerih ima jamstva za dobro nalozbo kapitala.

Vse premalo pa so letos komitentni banke naredili za prehod na menično kreditiranje, ki pri nas še ni začelo. Prehod na novo kreditno poslovanje terjaja vrnitev tudi reeskontnih kreditov, saj je DBH medtem letos že morala vrniti NB 900 milijonov Sdin kreditov. Čvrsta disciplina pomaga domači področni banki, da je vseskozi likvidna in solidna v celotnem poslovanju. Pri tem ne vodi banke in njenega vodstva nikakoli socialni motivi, temveč resnična skrb in odgovornost, da bodo sredstva ustanoviteljev naložena varno in donosno tam, kjer to terjata razvoj področja in širši družbeni interesi.

V izvršilni odbor DBH so na zboru izvolili 3 nove člane: Jožeta Godnjavca iz Trebnjega, Staneta Nunčiča iz Krškega in Alojza Babiča iz Agrokombinata v Krškem.

M. K.

Posojila za pospeševanje turizma, zasebnega gostinstva in obrti

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu uvaja tudi namensko varčevanje za gostilničarje in obrtnike, ki bodo s tem lahko dosegli pravico za najem kredita za pospeševanje turizma v gostinstvu in obrti. Več o tem bomo poročali prihodnji četrtak, ko bomo objavili »Pravilnik o namenskem varčevanju za pridobitev posojila za pospeševanje turizma, zasebnega gostinstva in obrti«, ki ga je banka sprejela v petek, 26. maja 1967, na svojem 3. rednem zboru.

Ne zamudite!

PRAVILNIK

o varčevanju in posojilih občanov za nakup in gradnjo stanovanj DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE Novo mesto

1. člen

Za pospeševanje stanovanjske gradnje lahko banka kreditira na podlagi varčevanja občanov nakup, graditev ali obnovo stanovanj. Pravico do kredita ima vsak občan, ki sklene z banko pogodbo o namenskem varčevanju.

2. člen

Občani dobijo pravico do kredita po tem pravilniku, če oročijo svoja sredstva:

- z enkratnim pologom,
- z rednimi pogodbenimi pologi,
- z izrednimi občasnimi pologi.

3. člen

Občan, ki se odloči za namensko varčevanje po 2. členu tega pravilnika, sklene z banko varčevalno pogodbo, ki mora vsebovati zlasti:

- predvideni privarčevani znesek,
- obliko varčevanja po 2. členu pravilnika,
- varčevalno dobo,
- predvideni znesek posojila po lestvici iz 9. člena za varčevalno obliko po 2. členu, točke a) in b).

4. člen

Občanu, ki sklene varčevalno pogodbo po 2. členu točke c), to je za določeno varčevalno dobo, vendar brez vnaprej določenih mesečnih obrokov, izračuna banka višino kredita po končani dobi varčevanja, toda za vsako leto 10 odstotkov manj, kot je določeno po lestvici v 9. členu tega pravilnika.

5. člen

Ce varčevalec zamudi s plačilom enega ali več rednih mesečnih obrokov (2 čl. b), se mu varčevalna doba podaljša za toliko časa, kolikor je z obroki zaostal.

6. člen

Najkrajša varčevalna doba je 13 mesecev. Najdaljša doba varčevanja po priloženih lestvicah je 10 let. Po želji občana se lahko varčevalna doba podaljša tudi nad 10 let. Za vsako naslednje leto varčevanja nad 10 let se procent odobrenega kredita poveča za 30 odstotkov, doba vračila kredita pa se podaljša za 2 leti.

7. člen

Obrestna mera na vlogo občana je 1 odstotek in se pripiše ob koncu vsakega leta k vloženim (privarčevanim) glavnici. Občani, ki varčujejo nad eno leto, imajo pravico do kredita tudi na pripisane obresti. Obrestna mera odobrenega kredita je 2 odstotka.

8. člen

Po preteku pogodbeno določenega roka in izpolnitvi vseh pogojev po sklenjeni pogodbi vrne banka varčevalcu privarčevani znesek v gotovini, vendar tako, da mora biti

vsak obrok mložen pri banki najmanj še 3 mesece od vplačila.

9. člen

Banka bo odobravalna posojila po naslednji lestvici:

Doba varčevanja	% odobrene	Doba vračila kredita
13 mesecev	90 %	5 let
2 leti	110 %	7 let
3 leta	135 %	9 let
4 leta	160 %	11 let
5 let	185 %	13 let
6 let	210 %	15 let
7 let	235 %	17 let
8 let	260 %	19 let
9 let	285 %	21 let
10 let	310 %	23 let

10. člen

Kreditni odbor banke lahko podaljša dobo vračila kredita v primeru, če varčevalec ni kreditno sposoben vračati kreditov, ki jih prejme od banke.

11. člen

Varčevalec ima pravico odstopiti od varčevalne pogodbe. Na vložena sredstva mu banka prizna 4-odstotne dodatne obresti, tako da se mu vloga obrestuje s 5 odstotki (1 + 4). Odpoved mora biti pismena. Z dnem, ko prejme banka pisмено odpoved, sprosti vložena sredstva. Če varčevalec izpolni pogoje po varčevalni pogodbi in ne zahteva posojila, mu banka privarčevani znesek obrestuje po veljavni obrestni meri za vezane hranilne vloge.

NAMENSKO OROCANJE HRANILNIH VLOG

12. člen

Občan, ki z enkratnim vplačilom naloži pri banki hranilno vlogo za določen čas, ima pravico do kredita za gradnjo, nakup in dograditev stanovanja po določbah tega pravilnika.

13. člen

Sredstva, ki jih na ta način občan vloži v banko, so lahko njegova lastna sredstva ali pa kombinirana s sredstvi, ki jih dobi kot kredit od gospodarske organizacije.

14. člen

Banka bo odobravalna kredite na podlagi oročenih hranilnih vlog po naslednji lestvici:

13 mesecev	100 %
2 leti	160 %
3 leta	220 %
4 leta	280 %
5 let	340 %

15. člen

Doba vračanja na tej osnovi odobrenih kreditov ne more biti daljša kot 20 let, mesečni obrok pa ne manjši od 200,00 Ndin.

16. člen

Občan, ki ima pri banki vezano hranilno vlogo z rokom nad 13 mesecev, lahko to hranilno vlogo spremeni v namensko v smislu 13. člena tega pravilnika. V vseh takih primerih spremeni banka prej dogovorjeno obrestno mero na 1 odstotek za ves čas oročitve.

VPLAČILO UDELEŽBE V KREDITNI SKLAD BANKE

17. člen

Občan, za katerega vplača njegova delovna organizacija določen znesek v kreditni sklad banke, ima takoj po vplačilu pravico do posojila v višini 150 odstotkov od vplačanega zneska. Rok vračila po tej osnovi odobrenega posojila ne more biti daljši od 20 let, mesečni obrok odplačila pa ne nižji od 200,00 Ndin.

SKUPNE DOLOČBE

18. člen

Banka sklene z občanom pogodbo o varčevanju po tem pravilniku pred prvim vplačilom. Rok oročitve teče z dnem vplačila na žiro račun banke.

19. člen

Občan lahko odstopi od varčevalne pogodbe, lahko pa tudi spozumno z banko prenese pravice in obveznosti po pogodbi na drugo osebo. V primeru, da občan v dobi varčevanja umre, se pogodba prenese na dediče.

20. člen

Na podlagi varčevalne pogodbe odobreni kredit se lahko uporabi samo za namene, ki so določeni v pogodbi s tem, da se kredit namensko črpa pri banki.

Občan, ki mu je bil kredit odobren, mora predložiti ob sklenitvi kreditne pogodbe banki:

- pogodbo o nakupu novega stanovanja, oz. pogodbo o gradnji stanovanja z gradbenim podjetjem, oz. gradbeno dovoljenje za gradnjo stanovanja v lastni režiji;
- gradbeno dovoljenje;
- načrt s predračunom gradbenih del;
- Pri črpanju kredita pa mora občan predložiti račune za gradbeni material in ostale gradbene stroške.

21. člen

Ob izpolnitvi pogojev in obveznosti, določenih v pogodbi o varčevanju, banka pisмено obvesti varčevalca:

- da je obveznost iz pogodbe izpolnjena,
- da so mu vložena sredstva dana na razpolago za črpanje,
- da ima pravico najetja kredita v smislu določil tega pravilnika in pogodbe, sklenjene z banko,
- da mora skleniti kreditno pogodbo najkasneje v 6 mesecih po dvigu vložnih sredstev,
- da izroči banki zemljiško-knjžno listino za vknjižbo zastavne pravice oz. vrstnega reda na prvo mesto v korist banke,
- da zavaruje objekt (stanovanje, hišo) in vinkulira polico v korist banke.

22. člen

Zbiranje sredstev občanov za stanovanjsko gradnjo opravljajo vse bančne enote, dajanje kreditov pa opravljajo tiste bančne enote, ki jih pooblasti osrednja bančna enota.

23. člen

Ta pravilnik je sprejel zbor banke dne 26. maja 1967, uporablja pa se tudi za vse dosežanje varčevalce. Novo mesto, 26. maja 1967.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA, NOVO MESTO

Kmetje preberite!

Za hitrejši napredek vasi in kmetijske proizvodnje je Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu na 3. rednem zboru banke pretekli petek sprejela PRAVILNIK O NAMENSKEM VARČEVANJU IN KREDITIRANJU KMETOV PROIZVAJALCEV. Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu uvaja s tem varčevanje, s pomočjo katerega vam bo lahko odobrila posojila za:

- nakup, gradnjo, dograditev ali adaptacijo posameznih gospodarskih objektov,
- nakup strojev in strojnih naprav za pospeševanje kmetijske proizvodnje,
- obnovo sadovnjakov in vinogradov ter za
- nakup plemenske živine.

Za kakšne oblike varčevanja in kreditiranja se boste odločili, vam bo prihodnji četrtak povedal novi pravilnik, ki ga bomo objavili v Dolenjskem listu!

Novomeški srednješolci so tudi letos proslavljali dan mladosti skupaj z vojaki v vojašnici Milana Majcna. Vojakom so poklonili album slik z lanskega srečanja, ti pa so jim razkazali orožje, vojašnice, sodobno kuhinjo in muzej svoje enote, nato pa so si skupno ogledali kulturno-zabavni program. Popoldne so se pomerili v športu. Na sliki: množica srednješolske mladine na dvorišču vojašnice med programom. (Foto: M. Radenković)

30. MAJA JE ZASEDALA USTANOVNA SKUPŠČINA

Izobraževalna skupnost ustanovljena

Njen sedež bo v Novem mestu — Prof. Veljko Troha, predsednik skupščine in izvršnega odbora

V torek, 30. maja dopoldne, so v Novem mestu ustanovili temeljno izobraževalno skupnost za območje novomeške občine, sprejeli njen začasni statut in izvolili organe. Za predsednika skupščine izobraževalne skupnosti je bil izvoljen prof. Veljko Troha, ki bo hkrati opravljal tudi dolžnosti predsednika v osemčlanskem izvršnem odboru. Po statutu je izobraževalna skupnost

samoupravna organizacija, ki bo imela predvsem nalogo skrbeti za organiziranje in razvoj izobraževalnih dejavnosti, upravljala pa bo s sredstvi, ki se bodo na podlagi zakonskih določil stekala v poseben sklad. Skupščino sestavljajo predstavniki šol, zavodov, družbeno-političnih organizacij, oblasti delovnih organizacij in občanov (vseh je 57). Pri njej bodo

razen izvršnega odbora še komisije in podobni organi.

OSNOVNO ŠOLSTVO NA ZELENI VEJI

Strokovne šole v negotovosti!

Občinska skupščina v Novem mestu je zaskrbljena, kako bo s srednjimi strokovnimi šolami, če bo njihov obstoj še nadalje odvisen od prostovoljnih prispevkov delovnih organizacij — Predlog za prispevek zasebnikov

Več odbornikov občinske skupščine v Novem mestu je v razpravi o izobraževalnih skupnostih na seji 25. maja opozorilo na nevarnost, ki lahko resno ogrozi obstoj srednjega oziroma strokovnega šolstva, če bodo delovne organizacije še nadalje tako gluhe za skupščinska priporočila in tako malo prispevale za financiranje.

Pogodbe o financiranju strokovnih šol je podpisalo le okoli trideset delovnih organizacij, več kot šestdeset delovnih organizacij na priporočilo ni odgovorilo niti z »da« niti z »ne«, sedem pa jih je skupščini poslalo odgovor »ne«.

Do 20. maja so delovne organizacije prispevale 11.252.560 S din — tako vsaj zvezo iz informacije, ki so jo dobili odborniki, medtem ko potrebuje strokovno šolstvo na leto okoli 350 milijonov S din.

Skupščina je pozvala predvsem odbornike iz delovnih organizacij in družbeno-politične organizacije, naj vplivajo na samoupravne organe, da bodo z večjim razumevanjem za težave šolstva razpravljali o prispevkih.

S »prepričevanjem« naj bi denar zbirali do 1. januarja 1968, ko naj bi financiranje strokovnega šolstva prevzele posebne izobraževalne skupnosti, prispevek delovnih organizacij pa naj bi bil določen z zakonom. Predlagali so, naj bi proučili možnost, da bi letos (oziroma do zakona) prispevali za strokovno šolstvo tudi zasebniki (obrtniki). O tem bodo še razpravljali.

OBCINA — ENA TEMELJNA SKUPNOST!

Občinska skupščina je nadalje potrdila predlog iniciativnega odbora, naj bi temeljna izobraževalna skupnost

obsegala območje novomeške občine. Odbornik in član iniciativnega odbora inž. Peter Ivanetič je povedal, da so se tudi druge dolenske občine odločile, da bo imela vsaka svojo temeljno skupnost.

Iniciativni odbor, ki ga je občinska skupščina imenovala na prejšnji seji, je pripravil osnutek začasnega statuta izobraževalne skupnosti in osnutek poslovnika o delu ustanovne skupščine, ki naj bi jo sklicali v tem tednu.

Ustanovna skupščina bo imela 57 članov, kasneje pa se bo preimenovala v skupščino temeljne izobraževalne skupnosti. Občinska skupščina je prva izvolila 26 predstavnikov v ustanovno skupščino in pooblastila oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti ter oddelek za finance, da opravljata strokovna in administrativna dela za izobraževalno skupnost.

S 1. julijem bodo ukinjeni vsi skladi za šolstvo, financiranje izobraževalnih dejavnosti pa bo prevzela izobraževalna skupnost.

Občinska skupščina je z odlokom določila način zbiranja sredstev za izobraževanje v letu 1967. Izobraževalna skupnost bo imela 911.320.000 S din, sem pa so všteti tudi regresni za prevoze učencev osnovnih šol, študentskega študijskega stroškovnega kadera in stroški za prevoz šolskih malic.

Odborniki so spet in spet poudarjali, da se skupščina z ustanovitvijo temeljne izobraževalne skupnosti ne bo rešila skrbi za gnotni položaj šolstva, zlasti ne srednjega oziroma strokovnega šolstva, katerega obstoj je ob sedanjih priporočilih in prošnjah za pomoč odvisen od dobre volje, razumevanja, predvsem pa naklonjenosti delovnih organizacij strokovnemu šolstvu.

Pa vendar bo treba nekako shoditi, da ne bomo vedno capljali za vsemi drugimi mesti. In bili za... tudi daleč za Kostanjevico na Krki

dala manj kot lani. Kmetovalci imajo v več vaseh prazne vodnjake in morajo vodo voziti iz Krke. Suša je za Suho krajino to, kar je povodenj za poplavna področja.

M.S.

So davki pravilno knjiženi?

Občinska skupščina v Novem mestu je 25. maja imenovala strokovno komisijo treh članov, ki bodo pregledali zaključni račun prispevkov in davkov občanov za leto 1966.

6
■ PREDAVANJE O NABIRANJU zdravilnih zelišč so v preteklem tednu poslušali učenci osnovne šole v Mirni peči, ki so se odločili, da bodo tudi letos založili odkupno postajo z zelišči in kaj zaslužili. O nabiranju bodo vodili evidenco po posameznih razredih. Uprava šole jim bo dala pred koncem pouka prost dan; izrabili ga bodo za nabiranje borovnic, ki bodo takrat že zrele. Računajo, da bodo tako za šolsko kuhinjo nabrali okoli 500 litrov borovnic.

■ VODNJAK NA ZUŽEMBERSKEM TRGU so pred kratkim očistili in preplekali. V kratkem bodo namestili mrežo, vodnjak napolnili z vodo in vanj spustili ribe. Kot akvarij bo vodnjak lepa zanimivost za turiste in kraju v okras. Denar za to je prispevala krajevna skupnost.

■ GASILCI IZ SMIHELA PRI ZUŽEMBERKU nameravajo še letos kupiti motorno brizgalno. Denarja še nimajo dovolj, zato bo morala pomagati krajevna skupnost.

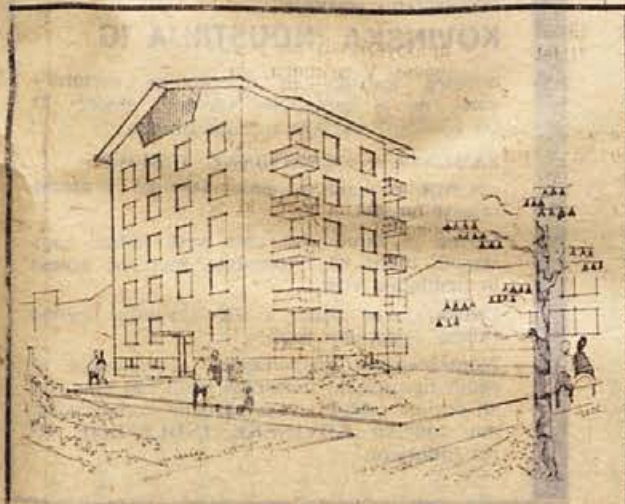
■ KRAJEVNI PRAZNIK V DOLENJSKIH TOPLICAH so proslavili v soboto in nedeljo, 27. in 28. maja. V soboto so na zdraviliškem vrtu peli pevci DPD Svoboda »Dušan Jereb« iz Novega mesta, predsednik ZB Tone Strniša pa je imel slavnostni govor. V nedeljo dopoldne so imele krajevne družbeno-politične organizacije svečano sejo, nakar so položili vence pred spomenik padlim borcem. Praznovanja so se udeležili tudi gostje in člani zdravilišča, saj je bila to hkrati tvojna proslava v počastitev 200-letnice zdravilišča.

■ NA DESNEM BREGU KRKE V ZUŽEMBERKU so pravkar končali podaljšek vodovoda. Izkop jarka za cevovod, cevi in polaganje velja okoli 1.570.000 S din. Uporabniki vodovoda prispevajo (z delom in v denarju) 1.030.000 starih dinarjev, krajevna skupnost Zužemberk pa 540.000 S din. Za napeljavo vodovoda se ogrevajo tudi v Stranski vasi, kjer so takoj pripravljeni delati. Krajevna skupnost in novomeški Vodovod bosta vprašanje proučila.

Pot čez Rojčev most bo spet varna

O obnovi mostu k Rojčevemu mlinu, kjer je tudi bližnjica za več vasi z desnega na levi breg Krke in obratno, so se pogovarjali več let. Z uporabniki mostu so se dogovorili lani in zbrali skoraj ves les za obnovo, prispevali pa so ga uporabniki mostu in mlinar, ki ima pri gradnji največ dela in skrbi. Lani mostu niso obnovili, letos pa so že začeli obdelovati les. Zagajo in tešejo, mlinar pa pravi, da bodo že v drugi polovici junija varno hodili po povsem novem mostu. Delo je naporno, zato bo morala pomagati tudi krajevna skupnost.

M. S.

OBČANI NOVEGA MESTA, LJUBLJANE, SEVNICE, KRŠKEGA, BREŽIC in METLIKE

- Zelite lastno stanovanje ali hišo, morda strokovno pomoč ali sodelovanje pri gradnji?
- Zelite morda sodobne, ekonomične in cenene načrte, izdelane v skladu z vašimi željami?
- Imate morda težave s stavbenim zemljiščem?

SPLOSNO GRADBENO PODJETJE »PIONIR« iz Novega mesta vam s svojim visokostrokovnim kadrom in izredno razvitimi proizvodnimi kapacitetami nudi vsa potrebna pomoč in poslovno sodelovanje.

■ Podjetje PIONIR bo v letu 1967 na željo kupcev usmerilo vse svoje napore in kapacitete v intenzivno in organizirano gradnjo stolpičev, vrstnih in individualnih hiš.

■ Podjetje razpolaga s kvalitetnimi lastnimi načrti za tako gradnjo ali pa jih po želji posebej izdelata.

■ Po želji kupca gradi vrstne in individualne hiše lahko samo do določene faze in dostavlja kupcem po naročilu betonske zidake, mizarske izdelke, stropne konstrukcije ali vnaprej izdelane armature.

KUPCI: vaš dom vam zgradi ob uporabi sodobne tehnologije in v skladu z vašimi željami ter možnostmi najhitreje, najkvalitetneje in najceneje prav

SGP PIONIR Novo mesto

Zahtevajte natančne informacije pri informativni službi v Novem mestu, Kettejev drevored 37 (telefon 21-060) ter na vseh naših gradbiščih!

Kje dobiti denar za gledališka gostovanja?

Sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti SR Slovenije je odobril vlogo Zavoda za kulturno dejavnost v Novem mestu ter namenil milijon osemsto tisoč Sdin za dramska in glasbena gostovanja poklicnih družin v novomeški občini s pogojem, da enako vsoto dá... Kdo?

Princip soudeležbe, ki je pogoj za nakazilo vsote Sklada, je Zavod za kulturno dejavnost postavil v zadrego V primeru, da je popoldanska predstava občinska stoodstovna, prav tako kot večerna in da je vstopnina povprečno tristo Sdin, je še vedno 135 tisoč primanjkljaja. Vzemimo še, da so popoldanske predstave slabo obiskane, pa se navedeni znesek krepko dvigne. Prav gotovo zvišanje

vstopnine, ki pa je v svetu znatno višja kot kjerkoli pri nas, ne bi bila najboljša rešitev, čeprav je ena izmed rešitev. Z izborom kvalitetnih gostovanj bi se prav gotovo priliv obiskovalcev povečal. Garancija za polno dvorano ni zakup predstave kakšnega podjetja (prav zaradi tega je dostikrat precej negotovanja, saj ni moč dobiti vstopnic), temveč načrtna programska politika gostovanja.

Seveda pa nismo odgovorili na vprašanje, ki smo si ga zastavili v začetku.

Pa vendar bo treba nekako shoditi, da ne bomo vedno capljali za vsemi drugimi mesti. In bili za... tudi daleč za Kostanjevico na Krki

V Čilu spreminjajo navade

Najnovejša parola vlade v Čilu je »komunitarizacija«. Ta nova beseda zajema širok program, s katerim hoče vlada spremeniti ne samo življenje, temveč tudi navade in šege v vsakdanjem življenju Čilencev.

Vlada je nenadejano sporočila Čilencem, da odpravljajo tradicionalno »s'estoa« — dve uri počitka in kramljanja po kosilu. Za Čilence je ta siesta, že odkar pomnilno, bila nekak odmor med dvema »polčasoma« delovnega dne.

Vlada pa ni opravila le to staro navado, ampak še kup drugih čilenskih običajev. Tako je na primer zaprla vse bare med 16. in 19. uro, hoteč s tem prisiliti očete, da gredo iz služb takoj domov. Dalje je odločeno, da se poslovna aktivnost neha ob 18.45, vključno trgovino, kar je izzvalo protest trgovcev, ki jim statistika pove, da najbolje prodajajo med 18. in 20. uro.

Temperamentni Čilenci so debelo pogledali, ko so zve-

deli, da se morajo kino, gledališča in športne predstave končati najpozneje ob 23. oz. 24. uri. Demokristjani, ki so na oblasti, menijo, da je to nujno, da se ljudje lahko odpočijejo in pripravijo za nov delovni dan. Vlada je ukinila celo deset verskih praznikov, na katere Čilenci že od nekdaj niso delali. Vendar je bilo to prehudu. Odpor je bil tako močan, da je vlada popustila in jim vrnila teh deset dni počitka.

Vlada je kajpak trčila ob

stare navade ob tiste »majhne stvari« v življenju Čilencev. To so drugače zelo prisrčni in družabni ljudje, ki se udobno počutijo v kavarniškimi gneči, v vsakovrstnih lepih spektaklih in zabavah zunaj doma. Ko se je vlada odločila za te nevarne ukrepe, je vedela, da bo naletela na množičen odpor, toda predsednik Frei je bil prepričan, da je sprememba vsakdanjih navad in sploh stila življenja njegovih državljanov nujna za uspeh demokratske revolucije v svobodi.

»Skupine sosedov«

Vlada se je odločila za tako pot naprej zato, da poveča delovni učinek prebivalstva, potem pa še zato, da družino in njen notranji mir spremeni v jedro »komunitarizacije«: zbiranje prebivalcev po kraju stanovanja v »skupine sosedov« za organiziranje tečajev za krojenje ali gospodinjstvo, centra za materinstvo, ekipe za borbo proti inflaciji pa še za odkrivanje trgovcev, ki dvigajo cene in podobno. Te »skupine sosedov« ustanavljajo svoje »shunter«, katerim so odprta vrata prefekture za vsako intervencijo.

Predsednik Frei je spretno poskušal, da bi se približal ljudstvu, da začne dialog z volivci in da pokaže zanimanje za vsakodnevne skrbi državljanov. Vso to operacijo je razglasil za »napredovanje naroda« — kar praktično pomeni vključevanje državljanov v reševanje vsakodnevnih poslov. Demokristjani so ustanovili tudi poseben servis za kontrolo rojstev, poudarjajoč, da se tretjina spočetij konča z abortusom.

Čilenci so znani kot politično naelektrani narod. Zato ti posegi demokristjanov niso ostali brez političnih posledic. Poseganje v »s'estoa«, prepoved polnočnih kino predstav, zapiranje barov v najbolj razgibanih urah — to res niso stvari, ki bi Čilencem zbudile dobro voljo. Trgovci so v izločbah napisali živahne uporniške parole. Toda predsednik Frei ni pokazal nobenih znakov popuščanja v tem spopadu. Nemara je prepričan, da se klin izbija s klinom: dolgoletna navada se zdravi s potrpežljivim časom. Zato se je odločil za čakanje in potrpljenje.

MOMČILO PUDAR

MOTIV IZ VOJVODINE? Ne, le prizorček iz okolice Križanec-Kostanjevico: vodnjake, kot jih imajo v Vojvodini in povsod, ima tudi tu več hiš, ki so zavoljo tega prava posebnost za Vimpolšek iz St. Lenarta pri Brežicah!

Rdeči nageljni pod dežniki

V soboto, 27. maja dopoldne, so sprevodi letošnjih maturantov — gimnazijcev, dijakov ekonomske srednje

kmetijske, gostinske šole in šole za zdravstvene delavce — spet pritegnile pozornost številnih Novomeščanov. Veselih fantov in deklet, ki bodo čez nekaj dni opravljali zrelostni izpit, ni motil dež, da ne bi z zateglim troben-

Valvasor o gradovih v dolini Krke

GRACARJEV TURN

Lega gradu Gracarjev turn. O njegovem imenu. Njegov prvi graditelj in lastnik. Zakaj se zdaj grad imenuje Feistenberg. V njegovi okolici so rodovitna tla. Odlično vino. Rodna gozdna drevesa. Mnogo sadja. Kako je ta grad zapovrstjo dobil nove gospodarje. Njegov današnji lastnik. Turki neki plemkinji odsekajo roke, ker ni hotela ustreči njihovi želji. Morilski vlom skupine Uskokov ponoči. Ti so hudo ranili gospodarico gradu in še nekaj drugih.

Grad Feistenberg (po kranjsko Gracarjev turn) leži na Dolenjskem ali v Slovenski marki, deset milj od Ljubljane in dve od Novega mesta, na nizki vzpetini, to je nekoličan navkreber, na rodovitnem in prijetnem kraju.

Grad se je popred imenoval Grätzerthurn, zaradi česar se ga še danes drži kranjsko ime Gracarjev turn, ki ga je dobil po svojem ustanovitelju, namreč po nekem gospodu Grätzerju. Ta ga je bil prvi pozidal, ga poimenoval Gracarjev turn, in gospodje Grätzerji so ga imeli v lasti še mnogo let; tako: leta 1328 gospod Herwart in gospod Meinhard, dva brata Grätzerja, viteza; nato leta 1353 gospod Andrej Grätzer, leta 1371 gospod Engelreich, leta 1411 gospod Hänselein Grätzer, leta 1441 gospod Andrej, leta 1540 pa gospod Jožef Grätzer.

Ko je ta rodbina izumrla, kar pa se je zgodilo že pred davnim, in ko so h gradu še mnogo prizidali, so ga imenovali Feistenberg. Kdo mu je dal to ime prvi, tega sicer ne vemo; moje mnenje pa je, da so s tem imenom hoteli pokazati na rodovitnost tal, ki so tu v okolici zares odlična in rodovitna. Graščina ima namreč lepa in ravna polja ter travnike, poleg tega pa tudi prelepe vinograde — (že takoj pod gradom je zasajen izboren in velik vinograd, ki rodi nadvse slastno vino).

V mičnih in čednih gozdovih v neposredni bližini gradu raste obilo koštanjev in skuršev.

Tudi sadno drevje je veselo teh rodovitnih tal, ki ga zasujejo z veliko množino najokusnejših jabolok, hrušk in podobnega sadja, tako da torej ta grad z vso častjo nosi ime Feistenberg.

Kasneje je grad prešel v roke gospodov Paradeiserjev, nato nekega gospoda Matešiča, nato nekega gospoda Tadiolaviča, iz rok slednjega na gospoda Edlinga, od tega pa ga je kupil zopet gospod Ivan Jurij Buset. Imenovani gospod Buset je grad po svoji smrti zapustil svoji ženi, gospej Mariji Rosini Buset, rojeni Rasp. Tu je očiten primer, kako hitro lahko hiše tega sveta menjajo svojega gospodarja ter prehajajo iz rok enega v roke drugega, tako da so bolj prenočišča svojega graditelja in gospodarja, ka-

kor pa njegovo trajno bivališče in stanovanje. Sedaj je lastnik gradu omenjene gospe vdove najmlajši sin, gospod Herwart Buset.

Pred nekako sto leti so Turki nedaleč od tega gradu na Sentjernejem polju na svojem pohodu ujeli neko plemkinjo iz družine Turn ter ji hoteli storiti silo; ker pa se je branila in se jim z vsemi močmi tako upirala, da sramotnega dejanja niso mogli opraviti, so ji odsekali roke, zaradi česar je ta častna žena umrla z nesmrtno slavo svoje poštenosti.

Prav tu, in sicer v samem gradu, se je pred približno dvajsetimi ali trinaestimi leti v mesecu juliju pripetil strašen dogodek. Uskoki, ljudje, ki s svojimi dolgimi parklji prav radi segajo po tuji lastnini (poštenih tukaj ne mislim!), so prišli ponoči skozi okno v grad in stopili v obednico, kjer je spala ena izmed služkinj. Ker je nanjo skoraj stopil Uskok, ki je stikal za stvarmi, je ta začela na glas vpiti. Oni jo je zaradi tega prijel za goitanec, da bi ji zaprl zračne cevi ali pa jih z nožem morilsko odprl in prežračil. Seveda pa je deklino vpitje prišlo do ušes grajske gospe, zgoraj omenjene gospe Marije Rosine Buset, ki je spala v sosednji sobici; z hčerjo, ki je spala pri njej, je v temi hitela v obednico, tu pa so jo, kakor že prej služkinjo, lopovi s sabljami žalostno potolkli. Ko se je zaradi tega po gradu razlegalo vpitje na pomaganje, je pritekla oskrbnik Wolf Salomon Janke, a ga je doletela enaka nesrečna usoda; morilski tatovi so ga namreč s svojimi sabljami tako srdito pričakali, da je obležal mrtev. Medtem pa je gospa z gospodično Rozalijo zbežala in se po vseh štirih splazila skozi vinograde ter se rešila k nekemu kmetu. Ko si je tolpa zlikovcev prisvojila najboljšo, kar ji je dopustila naglica, je zbežala od tam.

Grad Gracarjev turn ali Tolsti vrh stoji slab kilometer od vasi Orehovica in 13 kilometrov od Novega mesta. Med vojno je bil grad deloma požgan, po vojni pa deloma obnovljen. Grad je ob koncu XIX. stoletja prešel v roke sedanjih lastnikov Rudarjev.

OBVESTILO lastnikom in uporabnikom motornih vozil

Pooblaščenno podjetje
KOVINSKA INDUSTRIJA IG

obvešča lastnike in uporabnike motornih vozil, da je ustanovilo servisno službo, ki bo na željo lastnika ali uporabnika

ZAMENJALA REGISTRSKÉ TABLICE

prejšnje izdelave z enako številko v aluminijasti izvedbi.

Možna je zamenjava vseh vrst rednih registrskih tablic za avtomobile, motorna kolesa in priklopna vozila.

Zamenjavo se lahko v SR Sloveniji uradno izdane registrske tablice.

Za zainteresirane gospodarske organizacije in ostali uporabniki motornih vozil naj pisмено ali osebno oddajo svoja naročila komercialnemu oddelku KOVINSKE INDUSTRIJE IG pri Ljubljani.

ATLETSKO PRVENSTVO DOLENJSKE

Reprezentanca Dolenjske za nastop v

Na nedeljskem atletskem prvenstvu Dolenjske so razen novomeških atletov nastopili še tekmovalci iz Kočevja, Ormožja in Sentjerneja. Prvenstvo je bilo slabo obiskano, saj smo pogrešali predvsem atlete iz Spodnjega Posavja. Zastopano je bilo le manjše število disciplin, v glavnem tiste, ki pridejo v poštev za nastop na Zletu bratstva in enotnosti 9. junija v Banjaluki.

Rezultati: 100 m — ž.: 1. Katica Močnik (Nm) 13,2, 2. Tatjana Tisu (Orn) 13,8, 3. Marija Bratkovič (Nm) 13,9.

100 m — moški: 1. Vinko Istenič (Nm) 11,0, 2. Jože Slajkovec (Nm) 11,7, 3. Borut Kočevar (Koč) 11,9.

800 m — ž.: 1.—2. Danica Močnik in Marija Bratkovič 1:48,6, 3. Katica Močnik 1:50.

100 m — moški: 1. Anton Kovacic (Nm) 2:48, 2. Milan Močnik (Nm) 2:54, 3. Anton Bučar (Sentjernej) 2:57,6.

Krogla — m.: 1. Igor Penko (Nm) 13,47 m, 2. Stane Šega (Koč) 12,27 m, 3. Jože Smodej (Nm) 11,37.

Krogla — ž.: 1. Anica Križan (Orn) 9,35 m, 2. Martina Pacja (Nm) 8,97 m.

Daljina — ž.: 1. Milojka Jereb (Nm) 4,49 m, 2. Meta Zagorc (Nm) 4,23 m, 3. Tatjana Tisu (Orn) 4,08 m.

Višina — ž.: 1. Milojka Jereb (Nm) 1,43 m, 2. Meta Zagorc (Nm) 1,35 m, 3. Stefka Fortun (Orn) 1,30 metra.

Višina — m.: 1. Franc Hales (Koč) 1,75 m, 2. Franc Kristan (Nm) 1,60 m.

Po končanem prvenstvu je bila

sestavljena reprezentanca Dolenjske, ki bo nastopila na zletu v Banjaluki 9. junija. Nastopili bodo: Istenič, Kočevar (Koč), Slajkovec, Hribnik, Solak, Kovacic, Močnik.

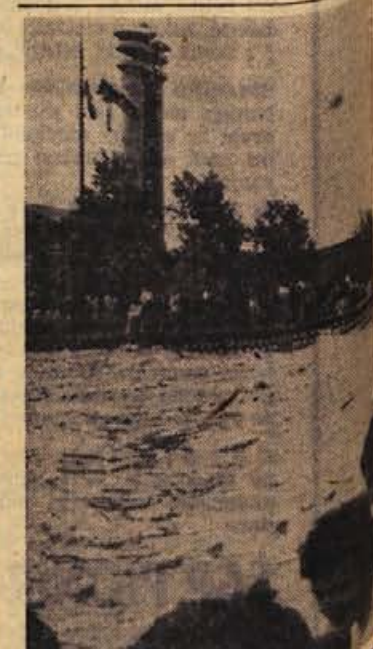
Podjetje za gradnje in melioracije

AGROOBNOVA - Ljubljana, CRTOMIROVA ULICA 8

razglašča
prosti delovni mesti za

2 KVALIFICIRANA STROJNIKA za delo z goseničarji

Delo traja nedoločen čas. Poskusno delo do 30 dni. Interesenti naj se pisмено ali osebno prigrisajo kadrovske službi podjetja.

190 pionirjev, mladincev in članov lovala na otvoritvenem plavalnem dnevu mladosti, se je začela ljubljanska državna vaterpolo reprezentanca tekmo. (Foto: Mirko Vesel)

mecen slikarjev in festivalov

iz banaške vasi Kovačica v Moskvo in New York

V številnih vojvodinskih občinah so v zadnjih letih uvedli nove oblike kulturne dejavnosti, ki so oživile in obogatile kulturno življenje v mestnih in vaških naseljih.

V slikarskih kolonijah v Senti, Bački Topoli, Bečeju, Malem Idjošu in v Ečki pri Zrenjaninu, kjer se vsako leto zbere blizu 80 likovnih umetnikov iz Vojvodine in drugih krajev dežele, so nastala pomembna umetniška dela. V večini teh mest so odprli tudi manjše galerije.

Izraz teh prizadevanj predstavljajo tudi »Likovna srečanja na Paliću«. To je dejansko tromesečna razstava del tistih umetnikov, ki so se zadrževali in delali v tej koloniji. »Likovna jesen« v Somborju je že dobila svoj prostor in ugled v likovnem življenju naše dežele. Vas Kovačica je dobila priljubljeno ime »Banatske Hlebine«. Platna te skupine slikarjev-kmetov so že poromala na pot okoli sveta.

Skoraj vsako leto privabijo tradicionalne »Zmajevе otroške igre« v Sremski Kamenici veliko število jugoslovanskih pisateljev. »Stražilov-

ska srečanja« v Novem Sadu so postala javna tribuna mladih izobražencev iz različnih krajev dežele, na katerih se pogovarjajo o perečih pojavih in dogodkih v našem kulturnem življenju.

Po vseh vaseh novoernjanske občine prirejajo redno »Liparske večere«, ki so posvečeni življenju in delu Djure Jakšiča. V nekaj dneh, kolikor trajajo ti večeri, se zvrsti skoraj do 40 različnih kul-

turnih prireditev. »Majske igre« v Bečeju predstavljajo za najmlajše državljane tega mesta na Tisi kulturne dogodke celega leta; močno pa so priljubljeni tudi »Glasbeni festival otrok Vojvodine« v Somboru, »Srečanja amaterskih gledališč Vojvodine« v Kikindi, »Majski večeri« v Pančevu in razne druge prireditve, ki po svoji vsebini presegajo krajevne okvirje.

J. VAVIĆ

SMEH STOLETIJ

V Parizu so pripravili veliko pojedino in najo povabili tudi neko rusko damo, ki pa je slučajno zamudila. Talleyrand je bil zaradi tega nejevoljen in je rekel sosedu v jeziku, za katerega je mislil, da ga Rusinja ne razume:

»Če kakšna dama ni ne lepa ne mlada, bi morala priti o pravem času in nas ne bi smela pustiti čakati.«

Toda dama je razumela, kaj je rekel; obrnila se je in mu odgovorila v istem jeziku:

»Če je kaka dama tako nesrečna, da mora pri obedu sedeti z nevljudnimi ljudmi, pride še vedno dovolj zgodaj.«

Talleyrandu so nekoč naročili, naj napiše kritiko o zaščitnih carinah. Stari politik je napisal o tem izčrpen spis in ga izročil tajniku, naj ga prepíše. Ko je tajnik vrnil delo diplomatu, ga je avtor vprašal, kaj sodi o stvari.

»Hm, to je zelo duhovita razprava, toda oprostite, povedal bom kar odkrito: priznati moram, da mi ni čisto jasno, ali ste za zaščito carine ali proti njej.«

Talleyrand se je nasmehnil:

»No, potem je kritika povsem v redu!«

Da bi uničil Anglijo, se je Napoleon odločil za »celinsko zaporo«. Ukazal je, da ne sme v njegovih deželah nihče kupiti od Angležev nobene stvari. Ko pride v neko vas k domačemu župniku, ga zasači pri praženju kave, kupljene od Angležev.

»Kako to, da vi uporabljate blago, ki je prepovedano?«

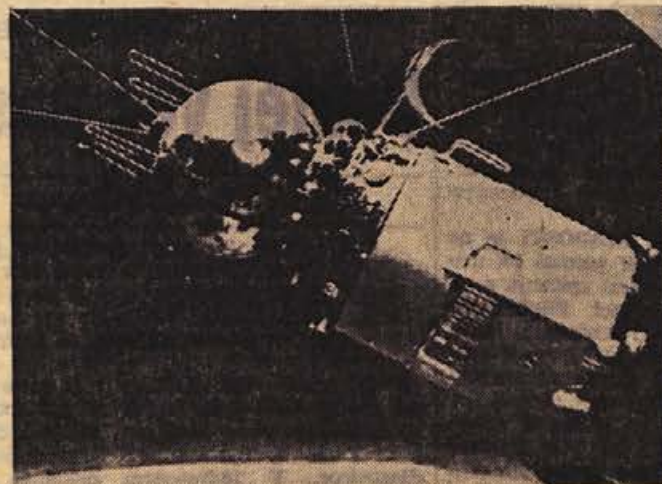
»Toda, veličanstvo, saj vidite, da ga le sežigam!«

Prvi človekov polet v vesolje

Ni bilo treba čakati dolgo, da so sovjetski učenjaki svetu pripravili še novo presenečenje, ki jim je prineslo veliko priznanje in nedvomno prednost pri osvajanju vesolja.

Z vesoljsko ladjo »Vostok I« je 12. aprila 1961 potel Jurij Gagarin; bil je prvi človek, ki je stopil v nedosegljiva prostranstva vesolja. V 108 minutah, kolikor je trajal njegov zmagoviti polet, je Gagarin obletel Zemljo na poti, ki je dolga 41.840 kilometrov. Ta dan bo ostal v znanosti zapisan z zlatimi črkami. Svetloslasni oficir sovjetske vojske sedemindvajsetletni Jurij Gagarin je pomladnega dne uresničil tisočletne sanje človeštva, da se povzpne v prostran-

Sovjetska vesoljska ladja »Vostok«

stva vesolja in da se približa tako neznanim planetom in svetovom.

Gagarinov polet je predstavljal zmago sovjetske znanosti. V Moskvo so prišle prisrčne čestitke iz vsega sveta. Bilo je konec politike hladne vojne, političnih strasti in umazanosti, čeprav le za trenutek. Tako se je znanstvenikom posrečilo, čeprav za trenutek, da so potisnili k zidu politike.

Štiri mesece za Gagarinom je German Titov na ladji »Vostok II« sedemnajstkrat obletel Zemljo in se zadržal v vesolju 25 ur.

Prvi ameriški kozmonavt John Glen je zletel v vesolje 20. februarja 1962. Za njim pa so se zvrstili Scot Carpenter, Andrijan Nikolajev, Pavel Popovič, Walter Shira, Gordon Cooper, Valerij Bikovski, Aleksej Leonov...

Prva ženska, ki je postala kozmonavt, pa je bila Valentina Tereškova, ki je v treh dneh 48-krat obletela naš planet.

Ti pomembni poleti kozmonavtov v vesolje niso imeli neposrednega cilja osvojiti Mesec, kljub temu pa so pot od Zemlje do Meseca skrajšali in jo naredili bolj zanesljivo, kot je kdaj bila. Med poleti kozmonavtov so bile oči strokovnjakov in vsega sveta uprte vedno na Mesec.

Ogromna vrtavka na Mesecu

Tretjega februarja lanskega leta je na Mesecu mehko pristala sovjetska avtomatična postaja »Luna 9«. Mehko pristajanje te postaje pomeni nov začetek v razdobju osvajanja vesoljskih teles.

Blizu je dan, je dejal v teh dneh akademik Sedov, ko bo na površini Meseca stopil prvi poslanec z Zemlje.

Uspeh »Lune 9« ni samo v tem, da je mehko pristala na Mesecu, marveč tudi v tem, da je poslala fotografije, ki bolj jasno kot vse dosedanje kažejo površje zemeljskega satelita. Ti posnetki so po mnenju znanstvenikov odstranili sij skrivnosti z Meseca.

Mehko pristajanje »Lune 9« je bilo možno po celi vrsti poskusov, da bi se avtomatična postaja nepoškodovano spustila na Mesec. Postaje so se najpogosteje razbile ob pristanku na Mesecu ali pa so zletele mimo njega. — S tem dosežkom sovjetskih učenjakov je postalo možno osvajati druge planete. To pomeni, da je možno varno pristajanje vsake kozmične ladje ne samo na površini Meseca, marveč vsakega drugega planeta.

»Luna 9« se je pričela spuščati navpično na Mesec, ko je bila od njega oddaljena 8300 km. Samo 48 sekund prej, preden je mehko pri stala, je pričel delovati sistem motornega zaviranja. Hitrost 2600 m na sekundo se je tisočkrat zmanjšala in ladja je pričela leteti s hitrostjo, ne večjo kot 2,5 metra na sekundo.

Po pristanku »Lune 9« na Mesecu je bila vzpostavljena radijska zveza. Kmalu nato je postaja pričela opazovati Mesečevo pokrajino, medtem pa so instrumenti njene laboratorija pričeli pošiljati fotografije na Zemljo.

Podeželski profesor — oče raketne tehnike

Ze zdavnaj je znano, da ima raketna tehnika odločilno vlogo v človeškem prizadevanju, da bi poletel v kozmične višine. Po drugi svetovni vojni so pogosto govorili o sovjetski in ameriški raketni tehniki.

Ko so v sovjetski zvezi izstrelili prvi zemljin satelit, je neki ameriški oficir vzkliknil:

»Vendar le nismo ujeli pravih Nemcev!«

Kasneje se je lahko sam prepričal, kako neutemeljene so bile njegove trditve.

Pravi oče znanstvene astronautike in raketne tehnike v Sovjetski zvezi pa tudi izven njenih meja je profesor matematike v Kalugi Konstantin Edvard Čolokovskij, ki je živel in delal od leta 1857 do 1935.

med Podbočjem in Panonski nižini, mjsko (Foto: Tinko

ronci in bobni na način razglasa poslavlja od malih klopi. Z rdečimi na prstih in z dežniki so večkrat mesto in prepe.

Belsad
PREHRAMBNA INDUSTRIJA ČRNOMELJ

PREMIJEREN LIKER PELINKOVEC

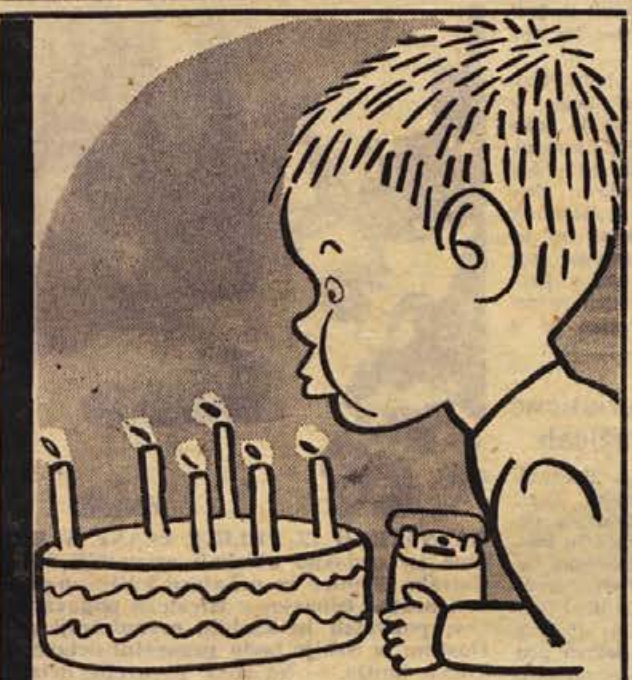
inkovec „Belsad“ Črnemelj

anjaluki NE HODI DOMOV BREZ

PAVLOVA

JOŽE GLONAR

iz 11 jugoslovanskih plavalnih klubov je sodelovanje v Krškem. S to prireditvijo, posvečeno lovanska letna plavalna sezona. Po tekmovanju, ki že nekaj dni trenira v Krškem, odigrala

Vsako leto več svečk - in ker vlaga Janezek vsak dinarček v hranilnik, ima že zdaj vsako leto več denarja!

Hranilnik za Vašega otroka lahko dobite vsak čas pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pa pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Jutri bo ustanovljena izobraževalna skupnost

V mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah bo jutri ustanovljena skupščina za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti Brežice. O svojem delu bo poročal najprej iniciativni odbor. Udeleženci bodo obravnavali predlog statuta izobraževalne skupnosti in izvolili člane izvršnega odbora ter predstavnik republikanske izobraževalne skupnosti. Sklepali bodo tudi o sredstvih za šolstvo za drugo polovico leta.

DROBNE Z BIZELJSKEGA

■ **PREDSEDNIKA TITA** je za njegov 75. rojstni dan obiskal tudi naš pionir Vladimir Urek,» vam s ponosom povedo pionirji osnovne šole Bizeljsko. Urek se je vrnil z obiska poln nepozabnih vtisov, o katerih pripoveduje sošolcem. O tem bo spregovoril tudi po brežiškem radiu. Pionirski odred ga je izbral v delegacijo zaradi učnega uspeha, skromnosti in prizadevnosti.

■ **DAN MLADOSTI** je na bizeljski šoli potekel 25. maja v športnem središču s pišeškimi učenci. Pišečani so zmagali v rokometu in nogometu, domačini pa v atletiki. Pred športnimi srečanji so imeli kulturni program, v katerem so nastopili šolski zbori obeh šol; bilo je nekaj recitacij in slovesen sprejem pionirjev sedmih razredov v mladinsko organizacijo.

Varstvo so prevzele učiteljice

Od lanskega decembra dalje imajo pri osnovni šoli v Cerkljah tudi otroški vrtec: vrtec so prevzele učiteljice. Malico in kosilo pripravljajo otrokom v šolski kuhinji. Vrtec je odprt vsak delavnik od 8. do 15. ure. Vanj je vpisanih 16 otrok. Za vrtec je šola izpraznila bivšo pisarno. Otroci imajo zdaj na voljo dva prostora. Igrač jim ne manjka. Kupili so jim tudi ležalnike, da po kosilu lahko počivajo. Dvorišče se ni povsem urejeno, toda prostor zanj je lep. Tam živijo ob lepih in toplih dnevih mnogo prijetnih ur.

Marljivo društvo na Dolini

Prosvetno društvo SLAVČEK na Veliki Dolini privablja na prireditve ljudi iz oddaljenih hribovskih vasi, ki sicer nimajo možnosti za obisk kulturnih prireditev. Zdej ima društvo končno urejene prostore in je delo veliko lažje kot prej. V Brežicah pričakujejo, da se bo društvo odzvalo povabilu za sodelovanje na kulturno-prosvetni reviji.

S cesto bo prišel med hribovce napredek

Vaščani Ržišča, Malih in Velikih Vodenic prostovoljno nadaljujejo lani začeta zemeljska dela na cesti Kočarija-Vodenice-Ržišče. Od občine so prejeli 200.000 S din. Ta denar bodo uporabili za dovažanje peska. Tudi krajevna skupnost Kostanjevica bo nekaj primaknila.

Nova cesta bi tem krajem lahko prinesla velik napredek. Najnujnejši je prevoz mlatlincev, razen tega bi ljudje iz tistih krajev radi pripeljali napredaj svoje pridelke. Zdej jih morajo nositi v dolino.

»SURLJIVA OSEBA« NOCOJ V BREŽICAH

Učenci IV. a razreda gimnazije v Brežicah bodo na odru Prosvetnega doma nočno uprizorili komedijo Branislava Nušiča »Sumljiva oseba«. Za seboj imajo tri uspešne nastope: 20. maja so se predstavili v Kostanjevici, 26. maja v Sevnici in 30. maja v Krškem. Na sliki prizor iz 2. dejanja. Delo je režirala profesorica Marija Zorkova. Brežičani, obiščite nočnejšo predstavo, ki so vam jo pripravili dijaki! (Foto: Baškovič)

PRVI DEL OBČINSKE KULTURNE REVIE JE ZA NAMI

Doklej več nastopajočih kot poslušalcev?

V Cerkljah nastopilo osem zborov z enainvajsetimi pesmimi

V soboto, 20. maja zvečer, se je na občinski reviji v Cerkljah izvršilo osem pevskih zborov z 21 pesmimi. Nastopajoče in občinstvo je pozdravil predsednik PD Cerklje Vlado Curin, nakar je začela napovedovalka Darinka Zorko iz Artič najavljati zборе.

Moški pevski zbor iz Krške vasi, ki ga vodi Ivan Lapuh iz Brežic, je zapel Jerebovo »Moj deklič« in Venturinijevo »Bazovico«. V 18-članskem zboru so sami starejši pevci. Lepo je pel zlasti drugo točko s solistom.

Iz Dobove je nastopil moški pevski zbor, ki ga vodi Ignac Regovič. Zapeli so Hajdrihovo »Prvomajsko«, narodno »Oj, dekle, ka si tak žalostno?« in Vračkovo »Oj, re duboko«. Ivan Pinterič iz Kapel je dirigiral kar trem zborom, nastopajoči pa so imeli rdeče nageljčke na prsih. Moški zbor (10 članov) je zapel pesmi »Razstane in »Mornar«, ženski (9 pevki) Pahorjevo »Pesem slovenske mladine« in Kosijevo »Slovenka sema, mešani zbor pa šabovo »Večer na morju« in Aljaževo »Oj, z bogom ti, planinski sveta«.

Na odru so nastopili tudi vojaki cerkljanske garnizije s kitaristom in bobnarjem. Zape-

peli so Pahorjev »Prečudni cvet« in pesem »Padobranca«. Dirigiral je Milivoj Surbek.

Trinajst pevcev DPD Bratje Milavci iz Brežic je pod taktirko Franca Baškoviča zapelo tri pesmi: Mirkovo »Na trg«, narodno v Simonitičjevo priredbi »Tam v dolini in Bučarjevo »Na Trški gorja«.

24-članski moški pevski zbor iz Artič se je pod vodstvom pevovodje predstavil s Korunovo »Potrkali na okno«, Simonitičjevo »Lastovki v slovo« in Bučarjevo »Tam, kjer pisana so polja«.

Prireditve so končali združeni pevski zbori, ki so zapeli Aljažev »Oj, Triglav, moj dom« in Gobčev »Bchore«.

Moralni uspeh je revija dosegla ne pa tudi gnotnega. Kako dolgo se bo občinski svet ZKPO Brežice poslužil na prireditve, katerih se bo udeleževalo le po 53 poslušalcev (köt v Cerkljah), 135 pozriovalnih ljudi? Kako bo plačal prevozne stroške za pevce, malice in podobno, če bodo vse prireditve tako slabo obiskane? S. Z.

Z OBISKA V OSNOVNI SOLI CERKLJE OB KRKI

Šola druži učence petnajstih vasi

Odklonjen samoprisepek za investicije v šolstvu je tudi v Cerkljah zbrisan upanje na dograditev učnih prostorov — Tretji izmeni so se izognili na ta način, da so en oddelek prešolali v Bušečo vas

V klopih osnovne šole v Cerkljah ob Krki se srečujejo otroci 15 vasi. Šolski okoliš je zelo velik in sega od Črešnjice tja do Stojdrage in Trebelnika. Okoli 30 učencev ima do šole več kot pet kilometrov. Najbolj oddaljeni otroci so doma osem kilometrov daleč. Na pot morajo ob šestih jutraj, pozimi še prej. Kombi bi jim lahko skrajšal pot štiri do pet kilometrov v eno smer. Zanj je šola že prosila, toda za sedaj ni upanja, da bi ga dobili. Počakati bodo morali na boljše čase.

Vseh osnovnošolskih učencev je v Cerkljah 343. Upoštevani so tudi razredi podružnične šole v Bušeči vasi. Tam so zdaj štirje oddelki, na centralni šoli pa jih imajo 11. V Cerkljah so samo štiri učilnice primerne za pouk. Pomagajo si s pomožnim prostorom. V zasilno učilnico imajo šolarji vstop skozi kuhinjo, kar bi strog sanitarni inšpektor lahko vsak čas prepovedal. Pomožni učni prostor je razen tega zelo tesen. Od prve klopi do tabele ni niti pol metra razdalje.

Da bi se rešili tretje izmene, so že lani prešolali en oddelek v dva in pol kilometra oddaljeno Bušečo vas. V njem so otroci z desnega brega Krke. Trije prosvetni delavci se že vse leto vozijo tja. Le tako lahko teče pouk na centralni šoli v dveh izmenah.

V Cerkljah že nekaj let računajo na dograditev šolskih prostorov. Morali bi priti na vrsto, zdaj pa, ko se delovne organizacije niso izrekle za

samoprisepek, niti misliti ne smejo na to. Morda bo naslednja akcija uspešnejša. Ob sedanjih šoli bi nujno potrebovali še štiri učilnice, delavnico za tehnični pouk in prostor za otroški vrtec ter šolsko kuhinjo.

Na šoli imajo letos tudi oddelek glasbene šole iz Brežic. Za klavir se je oddelilo šest učencev, harmonikarjev je osem in kitaristov prav toliko. Prizadevni glasbeni pedagog Ciril Baškovič prihaja tja štirikrat na teden. Glasbeno vzgojo ima dve uri tedensko tudi v otroškem vrtcu. V okviru rednega glasbenega pouka je z

učenci naštudiral spevoigro »Kresničkica«. Za glasbo so znali na šoli vzbuditi veliko zanimanja in veselja. Jt.

Občni zbor turistične zveze v Brežicah

30. maja je bil v Brežicah občni zbor občinske Turistične zveze. O delu sta poročala upravni odbor in nadzorni odbor. Udeleženci so po razpravi o obeh poročilih sklepali o zaključnih računih zveze za leto 1965 in 1966. Sprejeli so delovni program za prihodnje obdobje ter posebej razpravljali o nalogah v mednarodnem turističnem letu.

V dobovski knjižnici 3000 knjig

Kulturno prosvetno društvo STANE VOGRINC v Dobovi spada med najbolj delovna društva v občini. Lepe uspehe žanje zlasti knjižnica, ki ima na svojih policah že nad 3000 knjižnih del. Ljudje jo zelo radi obiskujejo. Med bralci je veliko mladine.

Društvo ima svoj pevski zbor, ki nastopa z velikim uspehom. Prizadevna je tudi folklorna skupina. Vodi jo tov. Cvetka Savnikova.

Obračun z uspehi in slabostmi

Predsednik občinske konference SZDL v Brežicah je na razširjeni seji podal očeno volitev v predstavniške organe. Analiziral je zlasti pripravljeno obdobje in vse faze od evidentiranja dalje. Opozoril je tudi na slabosti, kakršne se v prihodnje ne bi smele ponavljati. Značilen za to je primer volitev poslanca v organizacijsko-politični zbor.

V razpravi so se udeleženci ustavili ob tistih vprašanjih in jih poskušali osvetliti z različnih zornih kotov. Precej so govorili tudi o uspehi akciji za zbiranje samoprisepeka za šolstvo, ki je bila najbrž res izpeljana nekoliko prehitro.

V nadaljevanju so obravnavali in dopolnili še sklepe občinske konference in se nato

soznanili s praznovanjem dneva izseljencev v Kostanjevici, ki ga pripravlja občinska konferenca v Brežicah skupaj z občinsko konferenco SZDL v Krškem.

NOVO V BREŽICAH

■ V CATEŠKE TOPLICE je letos prispela na zdravljenje ugledna gostja, predsednica celjske stranke svobode gospa Sirmava Bandaranaika. V petek zvečer si je v Brežicah ogledala filmsko predstavo. V zdravilišču se dobro počuti, zato je tudi izpolnila lani dano obljubo o ponovnem svidenju.

■ DRAMSKA SKUPINA delavskega društva BRATOV MILAVCEV je zaključila letošnjo sezono z osmo ponovitvijo Bevkove drame »Krivdica« v Sentenartu. Občinstvo jo je sprejelo z velikim zadovoljstvom.

■ AVTO-MOTO DRUŠTVO BREŽICE bo priredilo v nedeljo, 4. junija, izlet v nemano za člane in nečlane.

■ NOČOJ OB 20. URI bodo dijaki IV. razreda gimnazije uprizorili Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba«.

■ OBČINSKI SINDIKALNI SVET pripravlja za soboto razširjeno sejo skupaj z Društvom knjigovodij. Obravnavali bodo tehnično opremljenost služb v delovnih organizacijah.

■ MESTNA ORGANIZACIJA ZB NOV je na sestanku 30. maja seznanila člane z novim odlokom o podeljevanju priznanstev in študijske pomoči. Zvedeli so tudi pogoje za letovanje v Savudriji in se pogovorili o proslavi Kozjanškega odreda. Sprejeli so tudi program dela za leto 1967.

■ TURISTIČNA POSLOVALNICA SAP vabi v soboto, 2. junija, na enodnevno potovanje v Trst.

■ OBREZJE KRKE JE VODNA SKUPNOST očistila in obokala na obeh straneh od Krke vasi do izliva Krke v Savo. Za kopalce bo urejeni breg bolj privlačen, saj je bil sedaj zelo zarasčen in zanemaren.

Predlog za ustanovitev sklada bratov Ribarjev

Včeraj, 31. maja, se je v Brežicah sestala delovna skupnost gimnazije. Sklepala je o prijavi na razpisana delovna mesta, o vpisu dijakov v prvi razred in o višini odstotka za nadomestilo članom kolektiva v času bolezni. Na dnevnem redu je bil še predlog za ustanovitev sklada bratov Ribarjev in predlog za gradnjo igrišča pri gimnaziji.

RAVNATELJI IZ VELIKE PLANE V BREŽICAH: Prosvetne delavce brežiške občine so nedavno obiskali ravnatelj šol iz bratske Velike Plane. Ogledali so si Cateške Toplice in nekatere kulturno-prosvetne ustanove, potem pa se v osnovni šoli bratov Ribarjev v Brežicah pogovarjali o delovnih oblikah, nagrajevanju učencev, pohvalah in kaznih, organizaciji prosvetno-pedagoške službe in podobnem. Gostom iz Srbije bodo prosvetni delavci brežiške občine vrtili obisk najbrž že ob koncu junija. — Na sliki: prosvetni delavci iz Velike Plane pri sprejemu v osnovni šoli bratov Ribarjev v Brežicah. (Foto: Ivan Tomše)

Resničen dan mladosti v Brežicah

Osrednja prireditve dneva mladosti je bila v Brežicah 25. maja. Ob treh popoldne smo spremljali skozi mesto svečan sprevid gimnazijcev, pripadnikov armade, športnih sekcij, padalcev, tabornikov, članov Rdečega križa in domače godbe na pihala.

Na stadionu je spregovorila postrojenim vrstam predsednica občinskega komiteja Božena Češnovarjeva, ki je mladim čestitala za njihov praznik. Dvojnega praznika se je z lepimi besedami spom-

nil tudi dijak gimnazije. Predsednik gimnazijskega športnega društva je izročil nato priznanja najuspešnejšim športnikom, ki so zmagali na različnih tekmovanjih.

Sledil je telovadni nastop. Zvečer je bila v Prosvetnem domu javna oddaja »Pokaži, kaj znaša«. Nastopili so zmagovalci oddaj v krajevnih sredstvih brežiške občine. Med recitatorji je požela največji uspeh Erna Arnshek, med pevci pa je zmagala Zdenka Zatelet. Občinski komitej Zveze

mladine je zmagovalcem in drugim nastopajočim podelil knjižne nagrade.

Občinstvo je do zadnjega kottička napolnilo dvorano. Največ je bilo mladih poslušalcev. Program je bil pester in zanimiv, pogrešali smo le slovenskih zabavnih melodij. Dve uri in pol trajajoči spored je bil za občinstvo prijetno doživetje in mladinski komitej se je s to prireditvijo dostojno oddaljil prazniku mladosti in rojstnemu dnevu dragega predsednika Tita.

KRŠKE NOVICE

ANKETIRANJE. Center za raziskovanje javnega mnenja pri visoki šoli za politične vede v Ljubljani je anketiral 50 krških občanov. V anketi so vpraševali o stališčih in politični aktivnosti članov ZKS v zvezi z aktualnimi idejnimi nalogami.

POVEČAN IZVOZ. Tovarna celuloze in papirja je letos še bolj povečala izvoz. Lanskoletni izvoz v štirih mesecih so letos presegli za 56,4 odst. po količini in za 60,3 odst. po vrednosti. Spremenili se je tudi izbor izvoza: izvozili so več celuloze, papirja za prav toliko kot lani.

TAT PONOVNO MED SALAMAMI. Nepridiprav je letos že četrta vdril v okrepčevalnico Tovarnice papirja. Kaže, da mu gre predvsem za denar, vendar tudi tokrat ni imel sreče. Odnesel je le nekaj drobca, več škode je pri vlamljanju naredil na opremi.

SEMINAR SODNIKOV. Pliavalna zveza Jugoslavije je 26. ma-

ja organizirala v hotelu Srečni seminar za jugoslovanske vaterpoliske sodnike. Uravnavali so predvsem nekatere spremembe v pravilih vaterpola in kriterije sojenja.

NEUGODEN VOZNI RED. — Prihodi in odhodi vlakov so z novim voznim redom skoraj revidirani. To pa je precej neugodno za tiste potnike, ki se v Krško vozijo na delo in delajo v treh izmenah. Delavci in dijaki bodo še vnaprej izgubljali veliko časa s čakanjem na zvezo in s počasno vožnjo, saj vlaki ne vozijo nič hitreje.

SODNIK ZA PREKRSKE je kaznoval nekaj občanov, ker niso upoštevali občinskega odloka, ki ne dovoljuje reje kokoši in drugih živali na območju mesta. Kaže, da bo treba kokošjo in zajčjo vojno razširiti in kaznovati vse, ki se ne drže odloka. Koristi od nedovoljene reje premagujejo prizadevanja vseh, ki želijo, da bi bilo mesto čisto, privlačno in

SKUPŠČINA UTEMELJUJE NADALJNI OBSTOJ TSS

„Tehniški šoli bi se težko odrekli“

Obiskujejo jo dijaki iz spodnjeposavskih in dolenjskih občin — Šola dela res v zelo skromnih pogojih — Kolektiv se trudi, da bi jo čimbolje opremili — Predstavniki prizadetih občinskih skupščin ne soglašajo s predlogom za ukinitvev — Kaj bodo rekli sveti za šolstvo in družbene organizacije?

Tehniška srednja šola v Krškem praznuje letos desetletnico obstoja. Prav za jubilej pa so se ji zamajali temelji. Predlog o racionalizaciji tehniških šol v Sloveniji je nakazal njeno ukinitvev.

Občinska skupščina v Krškem je kot odgovor na to razposlala posavskim in do-

lenjskim občinam zelo obsežno obrazložitev potrebe po nadaljnjem obstoju te šole. Gradivo preučujejo sveti za šolstvo, občinski odbori Socialistične zveze in občinski sindikalni sveti vseh tistih občin, ki imajo dijake na krški tehniški šoli.

V predlogu za racionalizacijo omenjenih šol je sicer poudarjeno, da se kapacitete šol te vrste ne bi smele zmanjšati, da pa bi jih strnili v večje centre. V Krškem naj bi ukinitvi šolo predvsem zaradi slabih materialnih možnosti.

Ta šola ima skromne delovne pogoje in gostuje v 90 let stari osnovnošolski zgradbi. Delavnice je začela graditi z lastnimi sredstvi. Posebno velike zunanje podpore ni bila deležna. Denar za osnovno dejavnost dobiva iz medobčinskega šolskega sklada v Celju. Občinska skupščina Krško je lani prispevala vanj 71 milijonov Sdin, 30 milijonov pa so dale delovne organizacije. Tudi letošnje obveznosti znašajo okoli 100 milijonov din. Ta denar bodo v občini morali zbrati. Nazaj je TSS dobila lani iz sklada 81.750.000 Sdin, pokličena šola

pa nekaj manj kot 10 milijonov Sdin.

Tehniška srednja šola v Krškem ni bila ustanovljena samo za potrebe občine Krško, je zapisano v obrazložitvi. Tako jo obiskuje iz občine Brežice 47 dijakov, iz Celja 30, iz Krškega 92, iz Novega mesta 44, iz Sevnice 37, iz Žalca 24, iz Metlike 11, iz drugih občin pa 56.

V okviru tehniške šole pa dela še poklicna šola kovinarske stroke, v kateri je največ učencev iz Spodnjega Posavja. Z ukinitvijo TSS tudi ta šola ne bi imela več prihodnosti, čeprav je vanjo vpisanih 172 učencev.

Občina Krško opozarja na to, da sta Spodnje Posavje in Dolenjska še vedno pasivni območji in da je le malo takih staršev, ki bi lahko pošiljali svoje otroke v Ljubljano, Celje ali kam drugam. Veliko otrok bi v tem primeru ostalo doma brez poklica. Zaradi teh ugotovitev so predstavniki posavskih in dolenjskih občin že sklenili, da ukinitvev šole v Krškem ne bi bila umestna in da ji je treba zagotoviti pogoje za normalno delo.

J. T.

Znižane cene pri ELEKTROTEHNI v Krškem

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Krškem so te dni znižali cene loščilcem GP-5 »VI-DRA« iz tovarne Iskra v Kranju, PP/R kablu 2x1,5 mm in gramofon EG-5 SK iz tovarne RIZ.

Na zalogi ima prodajalna tudi vse vrste zameljskih kablov in GOT (OG) kablov. Velika izbira elektromotorjev, brusilnih in polirnih strojev po zelo ugodnih cenah!

Ogledajte si zaloge in se sami prepričajte o bogati izbiri!

Drobne s Senovega

PREBIVALCI V MRCNIH SELIH in zasečku Završe bodo kmalu končali z gradnjo ceste v svojo vas. Gradnja je s prostovoljnimi delci; nekateri so opravili že čez sto delovnih ur. Nekaj denarja za material, ki ga je lani dala občinska skupščina, so prihranili od takrat, nekaj pa so ga dobili letos. Cesto nameravajo dograditi že letos.

SINDIKALNI POCITNISKI DOM V VRSARJU bo do začetne letovalne sezone že popravljen. Dolgo so čakali na dovoljenje občinske skupščine v Poreču, ki ga ni dala pravočasno. Dom bodo prekrili in zamenjali celoten strešni stol.

ZADNI DEZ JE poljedelstvu veliko koristil. Na novo posejane rastline v suši niso mogle vzkliti; tiste, ki so že poginjale korenine, pa niso mogle rasti. Tudi peči in kolesarji so bili dežja zelo veselji, saj je spral prah na cestah.

SENOVCANI NISO navdušeni samo nad tamkajšnjimi nogometiški, marveč tudi nad njihovim lepim vedenjem. Starejši ljudje, ki potujejo z njimi na nogometne tekme, jih v tem zelo pohvalijo.

ZDOLE: 4. junija razvijejo prapor ZB

4. junija ob 14. uri bodo pri spomeniku padlemu prvoborcu Rudiju Rožancu v Močniku pri Zdolah pri Krškem razvili prapor krajevne organizacije ZB NOV Zdole. To bo po partijskem mitingu ob nedavnem sprejemu kurirčkove pošte v tem kraju največja prireditev. Po slavnosti pri

Rožančevem spomeniku se bo pri logarjevi hišici v gozdu pričela vrtna veselica v oskrbi Molanove gostilne iz Zdol, za zabavo pa bodo poskrbeli »Beneški fantje«. Dostop na veselični prostor z motornimi vozili bo možen iz brežiške in krške smeri. (Foto: Branko Soba)

ZAPIS S KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V »CELULOZI«

Od komunistov pričakujemo več pobud

Bistvene prelomnice člani ZK še niso naredili — Odločno bodo morali nastopiti proti vsem slabostim, ki se porajajo — Komunisti so prvi poklicani, da se spoprimejo z modernim gospodarjenjem — Samo fizična prisotnost na sestankih ni dovolj — V delu samoupravnih organov bo treba še marsikaj izboljšati

Osrednji namen konference Zveze komunistov v CELULOZI je bil začrtati idejno vlogo ZK v obdobju gospodarske in družbene preobrazbe. Dosedanji sekretar tovarniškega komiteja Marjan Markl je v uvodnih mislih poudaril vsebinski pomen reorganizacije, potrebo po večji odgovornosti in delavnosti komunistov.

Na konferenci je bilo precej članov neopravičeno odsotnih, kar kaže na nediscipliniranost in nezaznavanje vloge ZK. V CELULOZI je bilo ob zadnji konferenci 133 članov. To število se je zmanjšalo na 105. Šest jih je samovoljno izstopilo, dvašest jih je bilo izključenih, dva pa sta medtem odšla drugam. Na novo niso lani nikogar sprejeli.

V razpravo je prvi posegel gost in predsednik občinske skupščine Krško Stane Nunčič. Nanizal je nekaj misli o razčiščevanju vloge ZK v delovnih organizacijah in zunaj njih. Bistvene prelomnice

komunisti do sedaj še niso naredili. Poklicani so, da se spoprimejo z modernim gospodarjenjem, da zagovarjajo prehod od ekstenzivnega k intenzivnemu gospodarstvu. Te spremembe so nujne, če se hočemo vključiti v mednarodno delitev dela. Prehajamo v obdobje, ko je dohodek poglavitno merilo.

Tovariš Nunčič je opozoril na pomen združevanja sredstev za razširjeno reprodukcijo znotraj tovarne, na pomen odnosov med delovnimi enotami in podjetjem, na izpopolnjevanje delitvenega sistema, krepitev samouprave in na odločnost, s katero bi komunisti morali nastopiti proti vsem slabostim, ki se porajajo. Člani ZK naj bi v prihodnje dajali več pobud za razvoj podjetja kakor tudi za razvoj občine in širše skupnosti.

Direktor podjetja tovariš Trampuš je prikazal v svoji razpravi vlogo in mesto CELULOZE v jugoslovanski papirni industriji, govoril je o

poskusih integracije, o izvodu in perspektivnem razvoju tovarne. Ob tem je posebej poudaril, da morajo komunisti javno zavzeti stališče do teh vprašanj in da je treba prenehati s prakso fizične prisotnosti na sestankih. Dolžnost komunistov je, da se čimprej otresejo starih navad in da sami poišejo pot do drugih organizacij v tovarni in zunaj tovarniških meja.

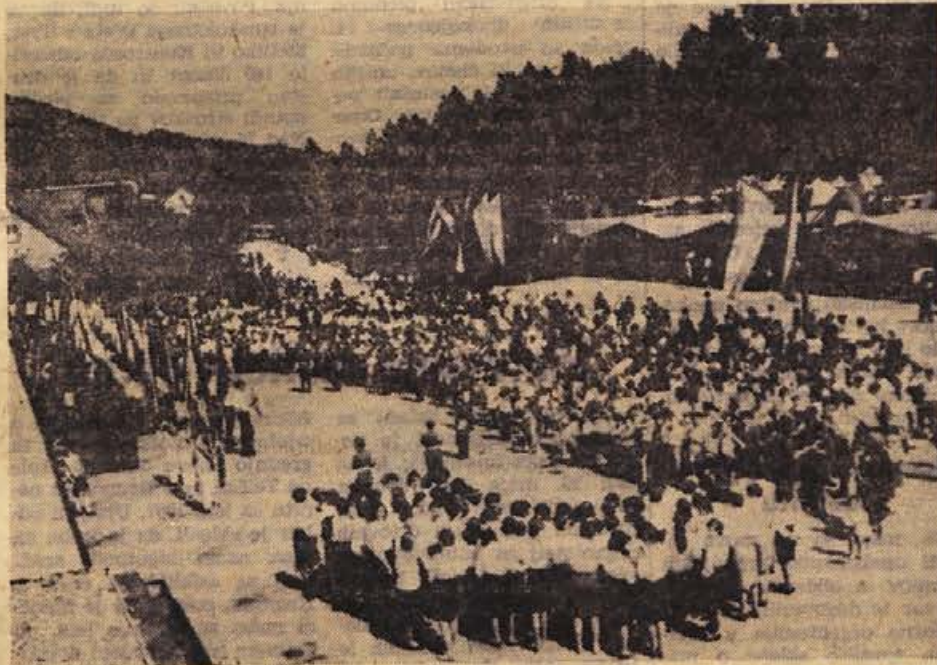
Za direktorjem je povedal nekaj kritičnih misli še Zdenko Picelj, član kolektiva in član CK ZKS. Opozoril je na pomanjkljivosti v delu samoupravnih organov podjetja, na potrebo po odkritem razpravljanju o vseh zadevah podjetja, pa tudi na odnos komunistov do občine in obratno. Dejal je, da je marsikaj neznanje krivo, da odločitve niso dovolj premišljene, in tako zmagajo negativne težnje.

Predsednik delavskega sveta je govoril o potrebi po raznejitvi dolžnosti in pristojnosti med organi samoupravljanja in strokovnimi službami v podjetju. Za ureditev teh vprašanj se bodo moramo komunisti prvi zavzeti, sicer se bo še dogajalo, da se bodo člani samoupravnih organov na široko ustavljali ob nepomembnih zadevah, pomembnejše pa zamenjali.

Sekretar občinskega komiteja je razpravljal o potrebi po boljši obveščenosti in idejni sposobnosti za samostojno ocenjevanje problemov.

V sklepni konferenci so povzete vse bistvene ugotovitve iz razprave. Novi sekretar osnovne organizacije v CELULOZI je Zdenko Picelj.

J. TEPPEY

Na paradi mladosti, posvečeni dnevni mladosti, je v Krškem sodelovalo 2000 cicibanov, pionirjev, mladincev, vojakov in gasilcev. Sprevod je šel od tehniške šole do tovarne celuloze. Tam je bila svečanost, na kateri je govoril tudi predsednik občinske skupščine Krško Stane Nunčič. (Foto: Mirko Vesel)

30-LETNICA GASILCEV NA VELIKEM TRNU

14. maja so proslavili gasilci na Velikem Trnu 30-letnico obstoja svojega društva. Ob tej priložnosti so kupili novo, lično prikolico za prevoz gasilskega orodja na požarišče. Lepe slavnosti so se udeležili predstavniki sosednjih gasilskih društev, predsednik ObGZ Anton Javorič pa je najbolj zaslužnim izročil značke za dolgoletno službovanje. Posebnega priznanja sta bila deležna Ivan Pirc predsednik društva in Anton Gričar, tajnik. Gasilci z Velikega Trna so sklenili čimprej urediti novo orodišče. (L. K.)

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRBA, KRŠKO

nudi potrošnikom v svoji prodajalni MANUFAKTURA (bivši Ivanuš)

PREPROGE VSEH VRST

pod izredno ugodnimi pogoji: na 6-mesečno brez-obrestno posojilo. 20 odst. kupnine je treba plačati pri nakupu.

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK IN NAKUP!

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Popravilo ceste do Zigerskega vrha

Na vseh zborih volivcev in drugih sestankih v Zigerskem vrhu so razpravljali o nujnosti razširitve in popravila ceste od Lončarjevega do Zigerskega vrha. Ta cesta je dolga 3 km. Vaščani so se resno lotili te naloge in so začeli zbirati sredstva. Doslej so zbrali že 300.000 S dinarjev, medtem ko še precej sredstev manjka, da bi z njimi lahko nalogo opravili. Po približnem računu bi vsa dela veljala 800.000 S dinarjev, vendar ne bodo potrebovali toliko denarja, kajti vaščani bodo s prostovoljnimi delom opravili v glavnem vsa težaška dela.

Prizadevanju vaščanov bo priskočila na pomoč še krajevna skupnost Sevnica, ki pa nima na razpolago večjih zneskov, ker je dotacija obšne precej skromna.

Jablanca: predalčnikov ne bo

Na zahtevo vaščanov Jablanice, ki so želeli imeti boljšo dostavo pošte, si je predstavnik novomeškega PTT podjetja pred kratkim ogledal to raztreseno vas. Ugotovil je, da se postavitve predalčnikov, iz katerih bi ljudje sami jemali pošto, ne izplača, saj bi bilo to mogoče izvesti le za zaselek Lipovec pri Jelovcu. Poiskati bi bilo treba drugo rešitev. Kot smo izvedeli, je bila 22. maja na novo uvedena dostava poštinih pošilk za 24 hiš Jablanice in 9 hiš v Apneniku. Brez dostave je tako ostalo še le 10 hiš; njihovim prebivalcem pa je bila dana možnost, da bi zanje puščali poštarji pošiljke pri najbližnjih sosedih.

Junijska izleta

8. junija bo sevniško turistično društvo priredilo avtobusni izlet v Trst. Cena izleta je 5900 S din na osebo.

Sevniško društvo upokojencev bo 20. junija organiziralo izlet v Piran, Portorož in Izolo. Razen članov društva se lahko za izlet prijavijo tudi družinski člani.

Spet o krmeljskem asfaltu

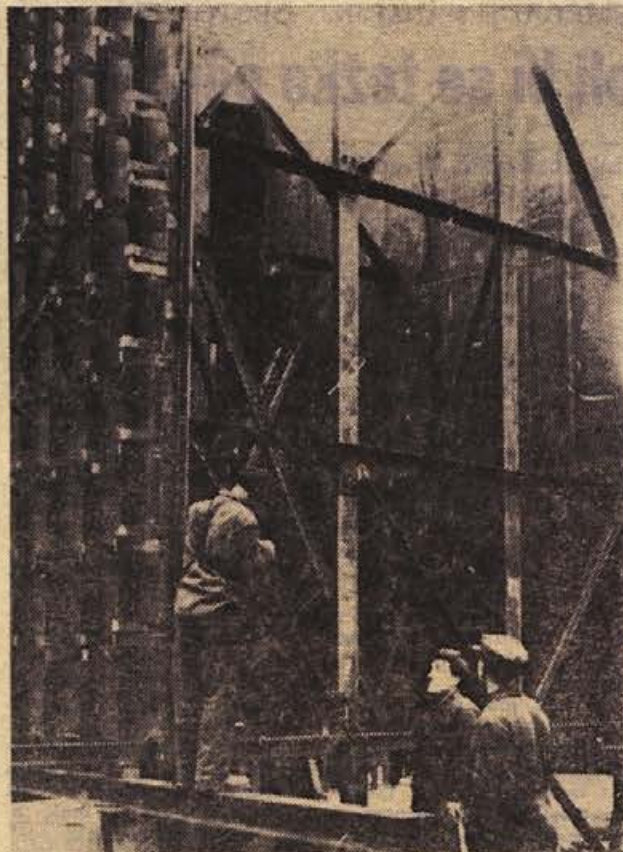
25. maja so se znova sestali predstavniki krmeljskih obratov in občinske skupščine ter se dogovorili, da bodo delovne organizacije v kratkem sprejele sklepe o prispevku za asfaltiranje ceste skozi Krmelj. Trenutno je od 22 milijonov S din zagotovljenih 16 milijonov, na občini pa zagotavljajo, da bodo ukrenili vse in zagotovili manjkajoče milijone.

Konferenca ZK je preložena

Tudi občinski komite ZK v Sevnici, ki je imel pripravljeno že skoraj vse gradivo za občinsko konferenco, je na željo višjega vodstva preložil ta najpomembnejši letni shod organizacije. Sprva je bilo predvideno, da bo konferenca v drugi polovici junija, kasneje pa so jo prestavili na jesen.

Za Rovinj je že dovolj prijavljenih

Občinski odbor ZB ima v Rovinju dve letoviščarski hišici s skupno 8 ležišči. Tudi za letošnjo sezono so vnaprej pripravljali seznam letovanj, za katerega se je doslej prijavilo 60 ljudi. To pomeni, da jih je že za sedem izmen, ki so bodo komaj zvrstili v glavni turistični sezoni.

Novomeški Pionir je nedolgo tega dokončal gradnjo novega sevniškega vodohrama, zdaj pa ga bo treba priključiti še na vodovodno napeljavo. Poznavalci razmer pravijo, da bo to šlo verjetno počasneje, saj na gradbišču ni opaziti delavcev (Foto: M. L.)

Sevniški upokojenci za sorazmerja

Na društvenem plenumu sevnških upokojencev 14. maja so uvodoma počastili spomin na 25 članov, umrlih lani, zatem pa poslušali poročilo o delu društva. Omenili so, da daje društvo svojim članom vsako nedeljo v mesecu pravno pomoč ter da dela pri društvu komisija za dodeljevanje dolgoročnih kreditov upokojenim boroem, ki bi si radi izboljšali stanova-

nja. Povedali so tudi, da se je lanskoletnega izleta v Trst, Metliko in Kumrovec udeležilo 180 članov in da je društvo prispevalo za plačilo potnih stroškov po 1000 S din. Nad 75 let stare člane so obdarovali, upokojence v domovih počitka na Impoljci in Loki pa so obiskali in jim priredili razvedrilo.

V živahni razpravi so spregovorili o tem, kako izbolj-

šati upokojencem gnotni položaj. Grajali so nesorazmerja pri odmeri pokojnin. Oporokali so tudi temu, da bi upokojenci, ki imajo manj kot 20 arov zemlje, plačevali prispevek kakršnega nameravajo uvesti pri socialnem zavarovanju. Rekli so, naj bi pri odmeri pokojnin spet obveljal sistem kvalifikacij. Predstavnika republiškega društva upokojencev in celjskega komunalnega zavoda za socialno zavarovanje sta pojasnjevala spremembe v pokojninskem zakonu.

Na koncu so sprejeli delovni načrt in se zmenili za izlet v Slovensko Primorje.

B. D.

Obnova Doma počitka

V Domu počitka so obnovili pralnico, kupili pralni stroj in ožemalnik ter ostalo potrebno opremo. Polomljene klopi so zamenjali z novimi, tako da je park mnogo bolj vabljiv in prijeten.

Plačevanje anuitet v občini

Upravni odbor sklada za komunalno dejavnost in negospodarske investicije je na seji 29. maja med drugim razpravjal tudi o do sedaj plačanih prispevkih delovnih organizacij za anuitete negospodarskih investicij. Upravni odbor sklada je ugotovil, da je bilo doslej od predvidenih 663.951 N din plačanih le 169.560 N din. Na seji so med drugim razpravljali tudi o as-

faltiranju ceste v Krmelju, o odobritvi osnutka načrta za gradnjo nove osnovne šole na Tečah in o finančnem načrtu za leto 1967. Upravni odbor je sklenil, da je treba na vsak način zagotoviti sredstva za asfaltiranje ceste v Krmelju, potrdil pa je finančni načrt za letošnje leto, po katerem so predvideni dohodki in izdatki v višini 1.092.961 novih dinarjev.

Prva seja gasilcev

Dne 24. maja je bila v Sevnici prva seja občinske gasilske zveze, na kateri je bil prisoten tudi načelnik oddelka za notranje zadeve iz Sevnice tovariš Medved. V novoizvoljenem odboru so: predsednik tovariš Smodej, tajnik tov. Stopar in bigajnik tov. Zevnikar. Organizirali bodo dve sektorski vaji na industrijskih objektih v Sevnici in na stanovanjskih blokih v Krmelju. Prvo nedeljo v juniju bo strokovni posvet operativnega štaba in

poveljnikov za Krmelj in Sevnico v Sevnici. Povabili bodo tudi varnostne tehnike iz podjetij. Predvidevajo tudi strojniške tečaje. Na seji so obravnavali pripombe republiške gasilske zveze na republiški zakon o požarni varnosti. S. Sk.

Zigerski vrh: cestni odbor so že izbrali

Ob dežju in snegu je hudo blatna cesta Lončarjev do Zigerskega vrha prizadejala prebivalcem veliko težav. Letos pa so sklenili, da bodo temu naredili konec. Pred kratkim so se zbrali in ustanovili cestni odbor, ki ga sestavljajo: Stanko Tome, Jože Motore, Ivan Brenko, Jakob Pevc in Mirko Lončar. Na sestanku so sklenili, da bodo delavo prispevali po deset tisočakov, prav toliko kot kmetje z manj kot 5 ha zemlje, medtem ko naj bi večji kmetje prispevali po 15 tisoč S din. Prvemu sestanku je prisostvoval tudi predsednik sevnške krajevne skupnosti Rado Umek in prebivalcem obljubil pomoč. Stroški za preureditev ceste bodo precejšnji, saj bo treba pesek voziti iz peskokopa na Radni.

Manj strmo, a vendar k cilju

Rekonstrukcija sevnške Kopitarne poteka v glavnem, kakor je bilo predvideno, vendar se bo malo zavlekla, ker mora podjetje del skladov izločiti tudi za stalna obratna sredstva

Za leto je v načrtu gradnja sušilnice in skladišča za reprodukcijski material, drugo leto pa bo prišla na vrsto proizvodna dvorana za izdelavo kopit — Letošnji poslovni uspehi so spodbudni — Dobro kaže izvoz, saj je podjetje v prvih mesecih preseglo plansko obveznost, od skupnega izvoza pa prodalo na zahodna tržišča 85 odst. blaga.

S 197 milijoni S din skladov je zaključil lansko poslovno leto 410-članski kolektiv sevn-

Za osnovno dejavnost 284 milijonov

Na nedavni seji upravnega odbora družbenega sklada za šolstvo sevnške občine je bil sprejet finančni načrt za letošnje leto. O predlogu razdelitve denarja je predhodno razpravljala že sindikat prosvetnih delavcev, šolam v občini in delavski univerzi pa so bile že poslano pogodbe o financiranju osnovne dejavnosti šol. V teh pogodbah je posebej poudarjeno, koliko bodo morale šole porabiti za materialne izdatke. Za osnovno dejavnost šol je predvidenih 284 milijonov, za drugo pa 8,7 milijona S din.

niške Kopitarne, kar je 61% več kot leto dni prej, ko je zaposloval 17 ljudi več. Podjetje je imelo več naročil, delno je bilo že lažje dobiti reprodukcijski material, ugodnejša je bila delitev dohodka in večje prizadevanje članov kolektiva.

Če ne bi bilo treba zaradi pomanjkanja obratnih sredstev izločiti del denarja za

stalna obratna sredstva, bi ne bili v zadregi pri izvajanju rekonstrukcije podjetja po predvidenem načrtu. Hkrati je treba povedati, da Kopitarna ni eno tistih podjetij, ki imajo od medsebojne zadolžitve korist, marveč skodo, saj ima stalno dosti več dolžnikov kot upnikov.

Prav iz teh razlogov bo morala glavna proizvodna dvorana za izdelavo kopit počakati na prihodnje leto. Letos pa ima podjetje v načrtu nakup strojne opreme za okoli 40 milijonov S din, s čimer bo dobro preskrbelo s težjo strojno opremo. M. L.

„Jeseni se bomo lotili“

Predsednik ZB na Studencu Jože Štojs: »Trenutno se nam je zataknilo pri določanju prispevkov!«

Čeprav ime Studenec verjetno izhaja po izviroh vode pod naseljem, imajo prebivalci vasi že od nekdaj težave z vodo. Zato ni čudno, da so zamislili za izgradnjo vodovoda stare že dolga desetletja. Že pred zadnjo vojno je bilo narejeno zajetje vode, nadaljevanje dela pa sta ustavila vojna in pomanjkanje denarja.

Zadnja leta so znova začeli vse pogosteje razpravljati o tej zamisli. Vodovodni odbor je dal narediti tudi načrt, po katerem bo gradnja velja-

la 7,3 milijona S din, tekočo vodo pa bo dobilo 53 gospodinjstev. »Kopati smo mislili začeti že to pomlad, vendar se nismo mogli sporazumeti, koliko bi naj katera hiša prispevala. Po mojem prepričanju in mnenju drugih članov vodovodnega odbora je edino prav, da prispevajo za vodo občutno več tisti, ki jo bodo tudi mnogo več porabili. Upan, da bomo do jeseni te stvari uredili in z vseni močmi prišli za delo,« je povedal Jože Štojs, predsednik krajevne organizacije ZB na Studencu.

Premajhna pomoč skupščine

Na seji krajevne skupnosti v Loki je bila 21. maja navzoča večina odbornikov. Letos nameravajo opraviti krajevna pota na Radež, Okroglice in Celovnik. Kaže tudi, da bodo morali po vseh hišah vgraditi vodne števec, ker precej vode iz loškega vodovoda odteka nekontrolirano.

Pomoč občinske skupnosti krajevnim skupnostim je tudi letos premajhna. Kmetijski kombinat dolguje krajevnim skupnostim za pesek več kot milijon S din, kar pa še ni plačano zaradi nesporazuma pri cestnih delih na odseku Črni potok—Križ.

Ustanovili so tudi štab za obrambo pri elementarnih nesrečah, v katerem so predsednik in tajnik KS ter predstavniki gasilcev iz Loke in Brega.

Spei so poudarili, da na trgu v Loki ni prostora za odlaganje hlodov in karnenja. Za dogn živine so doleteli nov prostor. S. Sk.

Še 70 milijonov za cesto!

V ponedeljek, 29. maja, so spet zaropotali težki tovornjaki in gradbeni stroji novomeškega cestnega podjetja — tokrat na odseku med sevnškim mostom in Boštanjem. Občinski skupščini je uspelo dobiti pri celjski kreditni banki še 70 milijonov S din posojila. Tako se bo 5 km asfaltirane ceste proti Impoljci priključilo še dva do tri kilometre ceste proti Boštanju. V primerjavi s potrebami to res ni veliko, je pa znak, da se je tudi na tem področju vendarle premaknilo. Asfalta so posebno veselili kolesarji, ki se iz bližnjih krajev vozijo na delo v Sevnico.

Slabo opremljeni krajevni uradi

V nekaterih krajevnih uradih sevnške občine je inventar star že 25 in več let, zato ne ustreza več novim zahtevam. V te javne prostore prihaja po opravkih tudi vse več tujcev in domačih izseljencev, na katere naredi staro in obrabljeno pohištvo kaj slab vtis. Občinska uprava je zato predlagala, naj bi ob popravilju občinskega proračuna namenili vsaj nekaj denarja tudi za to. V nekaj letih bi postopoma modernizirali vseh osem krajevnih uradov.

V ponedeljek, 29. maja, je bil tehnični pregled novega bloka v Trebnjem. Vanj se bodo kmalu vselili mnogi stanovanjci, v spodnjih prostorih pa bodo tri trgovine. (Foto: Juvanc)

Novi sestav svetov in komisij

Na zadnji seji občinske skupščine v Trebnjem 23. maja je bila zadnja točka dnevnega reda zelo pomembna - Imenovani so bili člani novih svetov in komisij, ki bodo v prihodnje odločali o zadevah, pomembnih za vse prebivalce občine - Med člani svetov in komisij so odborniki, predstavniki družbeno-političnih organizacij in delovnih organizacij

Svet za splošno upravo in notranje zadeve: Franjo Bulc, Karel Ribič, Janez Tratnik, Ivan Kos, Jernej Pavlin, Franc Videčnik; ene-

ga člana bo izvolila še občinska gasilska zveza.

Svet za družbeni plan in finance: Lado Saje, Anton Sever, Dominik Gimpelj, Janez Smolič, Ciril Ravnar, Lado Javornik in Lojzka Kek.

Svet za zdravstvo in socialno varstvo: Jana Hillmayer, Marijan Zamlić, dr. Jelena Pavičević, Anica Nemanić; po enega delegata bodo imenovale še naslednje organizacije: ZD Trebnje, občinski odbor RK in skupščina KZSZ Novo mesto.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo: Ivan Bon, Janez Bukovec, Franc Jevnikar, Alojz Jarc; po enega člana bodo delegirale še: KZ Trebnje, GG Novo mesto-trebanjski obrat in KGP Slovenska vas.

Svet za gospodarstvo: Miha Baškovič, Tone Pate, inženir Slavko Nemanić, Janez Mihevc, Ivan Gole, Stane Marinšek in Jožica Ponikvar.

Svet za izobraževanje in kulturo: Vladimir Silvester, Milan Avsec, Stane Hribar, Franjo Petelin; enega člana bodo delegirale še: MZ PPS Novo mesto, svet Svoboda in prosvetnih društev in kolektivni osnovnih šol.

Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve: Bojan Kolenc, Cveta Veble, Jože Jerič, inž. Damjan Mlakar, Ciril Bukovec; enega člana bo delegiralo še stanovanjsko podjetje in enega komunalno podjetje.

Svet za delo: Marjan Pivk, Janez Kovačič, Štefan Potočnik, Pavla Radin, Peter Ravnar, Franc Černe, enega člana pa bo imenovala KZSZ Novo mesto.

Svet za narodno obrambo: Ciril Pevec, Tone Gole, Ivan Gole, Jože Godnjavec, Anton Glogovšek, Roman Ogrin, Slavko Kržan, Stane Velikonja in Vasilij Petrovič.

KOMISIJE

Komisija za prošnje in pri- tožbe: inž. Drago Kotar, Jože

Zupančič, Sandi Borštnar, Viljem Udovič, Anton Skušek, Jože Veble, Franc Skušec, Franc Kolenc in Jožko Zupan.

Komisija za odlikovanja: Tone Gole, Jože Godnjavec, Vlado Berce, Cirila Zidar, Tone Zibert.

Komisija za statut: Ivan Gole, Jože Godnjavec, Ciril Pevec, Ciril Bukovec, Janez Gartner, Slavko Kržan, Tone Sever, Alfonz Tratar, Tone Gole, Lojzka Kovač, Janez Zajc in Tone Zibert.

Komisija za vprašanja: Ciril Pevec, Tone Glogovšek, Janez Zajc, Janez Oven, Tone Zibert.

Komisija za vprašanja borcev NOV: Stane Hribar, Tone Sever, Ciril Bukovec, Anton Praznik, Vlado Berce, Jože Jerič in Zalka Majerle.

Komisija za usklajevanje in koordinacijo dela krajevnih skupnosti: Tone Gole, Janez Mihevc, Nace Dežman, Dominik Gimpelj, Tone Markovič in Tone Zibert.

Komisija za imenovanja direktorjev za gospodarske organizacije: Jože Kastelic, Ivan Longar in Janez Zajc; za šolske in zdravstvene zavode: Tone Sever, Franc Zidar in Ivan Longar; za druge zavode: Janez Zajc, Stane Hribar in Tone Glogovšek.

Predsedniki bodo izvoljeni na bližnjih sejah svetov in komisij.

Tudi v Trebnjem dva odstotka

Čeprav je bilo nekako dogovorjeno, da bodo vse dolenske občine uvedle 4-odstotni prometni davek na uvožena motorna vozila, so uvedle le 2, odst. stopnjo. S tem je bila tudi trebanjska občina prisiljena znižati davek, kar je pred kratkim tudi naredila. V obrazložitvi pa je rečeno, da je ta ukrep le začasen, ker je treba s predpisi preprečiti, da bi občani registrirali vozila izven občine, kjer imajo stalno prebivališče.

V nedeljo, 28. maja, je bil na rednem občnem zboru dolenske lovske podzveze v Novem mestu znova izbran za predsednika upravnega odbora Franjo Bule z Mirne. To organizacijo vodi že 16 let, razen tega pa je že dalj časa tudi predsednik Kinološke zveze Slovenije.

Nogometaši neutrudno vadijo

Čimprej se želijo vključiti v ligaška tekmovanja

Ze dalj časa lahko letošnja pomlad opazujejo prebivalci Mirne, kako vsak terek in petek oživi travnato igrišče nasproti telovadnega doma. Cel roj mladih športnikov se neutrudno poganja za nogometno žogo, izvaja proste vaje in teka po bližnjih vzpetinah. Zdaj gre za res: v okviru TVD Partizan Mirna so ustanovili nogometni klub, ki ga vodi Milan Turk, vadi pa Slavko Šmuc z Doba.

Te dni dokončno urejajo igrišče. Goli z mrežami že stojijo, za igralce pa je kupljenih 18 parov nogometnih čevljev, 40 dresov in 6 žog.

Pri tem je največ prispevala mirenska Dana, saj je med nogometaši tudi večje število njenih delavcev. Prvi uspehi vadbe so že tu: pred kratkim so Mirenčani premagali moštvo Krmelja z visokim rezultatom 9:1, v nedeljo so se sestali z novomeškim Elanom, na dan mirenskega krajevnega praznika pa bo 6. junija povratno srečanje.

Zmagala je šola iz Šentruperta

V okviru proslave dneva mladosti je bilo v sredo zvečer, 24. maja, v prosvetnem domu v Trebnjem tekmovanje predstavnikov vseh petih osnovnih šol trebanjske občine. Učenci so se pomerili v poznavanju zgodovine NOB na Slovenskem, veliko vprašanj pa je bilo iz zgodovine Gubčeve brigade, ki je bila pred 25 leti ustanovljena na Trebelnem.

Za razliko od lanskih vprašanj, ki so vsebovala datum in imena, so bila letošnja vprašanja bolj opisna in vsebinska. To je delalo mladini očitno več priložnosti v tokratnjem tekmovanju, ki je vodil Jožko Zupan iz Šentruperta, so poslali tovarišu Titu čestitko za njegov 75. rojstni dan.

»Pokaži, kaj znaš« na Mirni

V ponedeljek, 22. maja, so imeli učenci osnovne šole na Mirni zanimivo tekmovanje: pomerili so se v znanju zgodovine Gubčeve brigade, v glasbenem delu tekmovanja pa so prepoznali odlomke iz del slavni skladateljev. Na vprašanja o Gubčevi brigadi so najbolje odgovarjali Anica Rožman, Bojana Markič in Majda Ivanc. Nagrada - izlet na stroške šole - za tekmovalce v glasbi so dobili tekmovalci 8. a razreda. Prireditelj je obiskalo veliko Mirenčanov.

S. B.

Več denarja za starejše hiše

Pokazalo se je, da lanski občinski odlok, ki urejuje vzdrževanje stanovanjskih hiš, s katerimi gospodarji trebanjske stanovanjske podjetje, ovira prelitvanje denarja za investicijsko vzdrževanje. To pomeni, da so imele nove stanovanjske stavbe tega denarja preveč, stare pa premalo. Zato je bilo treba sprejeti popravek lanskega odloka. V bodoče bo šlo za tekoče vzdrževanje le 15% stanarine, vse drugo pa za večja popravila starejših stavb, ki kar kličejo po prenovitvah in popravilih.

Novih 250 članov v mladinskih vrstah

V nedeljo, 28. maja, je bila v Trebnjem velika mladinska svečanost - sprejem 250 pionirjev iz vseh petih osnovnih šol v mladinsko organizacijo. Program se je začel ob devetih uri s tekmovanjem v krosu in finalno rokometno tekmo med ekipami trebanjske in mirenske šole, v kateri so zmagali učenci iz Trebnjega. Zatem je bil kulturni del programa in svečan sprejem učencev v vrste mladincev ter podelitev nagrad in pokalov zmagovalcem športnih tekmovanj.

Ob tej priložnosti so proglasili za najbolj prizadevnega šolskega mentorja učencev Janeza Kramarja iz Šentruperta, za tem pa so si mladinci ogledali še športne filme. Priredili so jim tudi pogostitev.

Boljša je gospodarska spodbuda

V trebanjski občini naj bi odpravili večino predpisov o obveznih agrotehničnih ukrepih, ki jih tudi do sedaj niso izvajali - Poostri pa bo treba predpise o zatiranju rastlinskih škodljivcev in boleznih

Pred sedmimi leti je bil sprejet odlok o obveznih agrotehničnih ukrepih, ki je postavil pred lastnike zemljič velike naloge. Tako je bilo treba vse travnike pognojiti s 650 kg umetnih gnojil na hektar, prvo košnjo pa ne glede na vremenske razmere opraviti do 15. junija. Predpis je bil sicer dobro namenjen, saj je hotel doseči večja vlaganja v zemljo v času, ko zanj ni bilo pravega zanimanja, vendar pa že dalj časa ni ustrezal ne s kmetijskega ne s širšega gospodarskega vidika.

Prvi se je predpisu »upri« pravzaprav že naravni zakon, ki pravi, da je rast rastline

odvisna od tistega činitelja (gnojila, vode, humusa itd.), ki ga je v zemlji najmanj. Zato je zastoj še tako gnojiti travnik, ki ima premalo vode, kar dobro vedo tudi kmetovalci sami. Predpis o agrotehničnem ukrepu pa je za vse vrste zemljišč predpisoval enako porabo umetnih gnojil, ne oziraje se na potrebe zemljišč ali na ekonomičnost vlaganja.

Na tem praktičnem primeru se je že enkrat pokazalo, da gospodarstva ni mogoče dobro voditi z administrativnimi ukrepi. Če kaže razgledanemu kmetu cena pridelka in umetnega gnojila zanj

ugodno razmerje, bo dobro pognojil, če ne, pa umetnih gnojil ne bo uporabljal. Pri vsem tem predpis in kazni niso potrebni, posebno še, ker je izvajanje takih predpisov sila nevhvalno in težavno.

Predpise o varstvu pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci pa bo vsekakor treba poostri, ker v tem boju drago plačujejo tisti kmetovalci ali delovna organizacija, ki boleznih in škodljivcev zatirajo, nemoteno pa se redijo na sosedovi njivi. Prav tako bodo še potrebni predpisi na področju semenarstva.

M. L.

Študentje obiskali trebanjsko občino

V Trebnjem so pozdravili zamisel o ustanovitvi občinskega sklada za štipendije - Predsednica ZMS trebanjske občine Ljuba Renko, častna članica kluba študentov

Klub dolenjskih študentov (iz občin Novo mesto in Trebnje) je za svoje člane v maju priredil ekskurzijo v trebanjsko občino. V Trebnjem so se pogovarjali s predstavniki občinske skupščine, obiskali nekaj gospodarskih organizacij, popoldne pa so odigrali tekmo z mirenskimi nogometaši.

Predsednik občinske skupščine je študente seznanil s problematiko in možnostmi občine, nakar so ti zastavljali vprašanja. Tako so zvedeli, da namerava občina pospeševati manjše uslužnostne obrate, industrijo, kmetijstvo (predvsem živinorejo) in turizem. Zanimala so jih tudi vprašanja s področij socialne problematike, zaposlovanja, kadrovanja in štipendiranja, pri čemer so pozdravili zamisel o ustanovitvi občinske

ga sklada za štipendije. Govorili so tudi o podjetjih, ki trenutno slabo stojijo, študentje pa so povedali svoje probleme. Predstavniki občine so študente povabili, naj še pridejo v Trebnje.

Med obiskom v »Modnih oblačilih«, Tovarni šivalnih strojev in »Danila« so se študentje zanimali za tehnološke

postavke, predstavniki podjetij pa so jih seznanili še z uspehi in težavami pri proizvodnji, z utrujenjem samoupravljanja in podobnim. Študentje so se zahvalili za pomoč predsednici občinskega komiteja ZMS Trebnje Ljubi Renko in jo izvolili za častno članico svojega kluba. FRANC GAZVODA

Uspeh je odvisen od vseh nas!

Novi upravni odbor trebanjskega Turističnega društva bo vodil inž. Damjan Mlakar

Po letu dni zastoja v delu Turističnega društva je imel izredni občni zbor društva nalogo poziviti dejavnost vsaj v letu turizma. - Tudi za Trebnje postaja ta dejavnost iz leta v leto pomembnejša.

Po uvodnih besedah predstavnika Dolenske turistične zveze, ki je na izrednem občnem zboru 23. maja okoli 70 udeležencev govoril o širših vidikih in pomenu turizma ter skokovitem naraščanju obiskov tujih in domačih gostov, je pregovoril dose-danji predsednik Turističnega društva Peter Hercog. V razpravi je dejal: »S takim odnosom, ki so ga do društva doslej pokazali nekateri vplivni prebivalci kraja, posebno pa tisti, ki imajo od turistične dejavnosti tudi materialno korist, pri čemer mislim predvsem gostince in trgovce, se ni dalo delati. S tem je navedel tiste najvažnejše pogo-

je, ki so potrebni, da bo društvo v bodoče bolje delalo.

Novi predsednik tov. Mlakar je zbranim razložil realen in uresničljiv program, ki obsega naslednje naloge: olepšati podoba kraja, organizirati turistično informativno službo, na šoli ustanoviti podmladek društva, k dejavnosti pa pritegniti čimveč ljudi, ki delajo v gostinstvu in trgovinah, in druge ki so voljni po svojih močeh pomagati. V kraju je treba izboljšati postrežbo, povečati ponudbo blaga in uslug, dobro izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja avtomobilskega prometa na avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb, nova bencinska črpalka, bodoča Putnikova restavracija in motel, moderna popravilnica avtomobilov in asfaltna cesta proti Mokronogu zagotavljajo, da se bo v bližnji prihodnosti ustavljalo v Trebnjem mnogo več ljudi. Na predlog iniciativnega od-

bor, ki je pripravil izredni občni zbor, je bil izvoljen nov upravni odbor, ki ga sestavljajo: inž. Damjan Mlakar, Mihaela Peskar, Bena Glogovšek, Stane Ponikvar, Franc Polanko, Janez Bukovec, Lojze Zupančič, Angelca Legan, Adolf Grum, Davorin Novak in Peter Hercog.

Novo balinišče na Mirni
Gostilničar Bojan Kolenc z Mirne bo na prostoru pod razvalinami mirenskega gradu uredil sodobno balinišče, na katerem bodo lahko potekala tudi ligaška tekmovanja. Odprto bo na dan krajevnega praznika.

Ustanovljen radio-amaterski klub

Pri Delavski univerzi Kočevje je bil 23. maja ustanovljen radioamaterski klub, za njegovega predsednika pa izvoljen Anton Križ.

Klub, ki šteje trenutno le 10 članov, si bo najprej priskrbel potrebne aparate in opremo sprejemno-oddajno steno.

Aparate bodo dobili pri Radioamaterski zvezi Slovenije, nekaj jim jih bodo kupili Delavska univerza, občinska skupščina in Stab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami; preprosteje pa bodo izdelali člani kluba sami.

Dva člana kluba sta se začela pripravljati za radiooperaterski izpit. Jeseni bo klub za organiziral tečaje za radiooperaterje in radiotelegrafiste.

Sport v Kočevju

■ Odbojka — KOČEVJE: TREBNJE 3:2. V nadaljevanju tekmovanja v drugi republiški odbojarski ligi je imelo moštvo Kočevja v gosteh odbojkarje iz Trebnja. Domači igralci so trenutno na drugem mestu prvenstvene tabele, gostje pa na tretjem. Ker je bil to nekak debi doletskih ekip, sta se obe moštvi na to srečanje dobro pripravili, kar je pokazala tudi tekma. Zaradi Krasnice ve boleznih so domačini igrali precej oslabiljeni, pa tudi sicer imajo kočevski igralci nekak predskok pri srečanju s Trebnjci.

V začetku tekme je bilo na obeh straneh precej nerazumevanja in napak, pa tudi sodnik jih je delal. Ko je šlo po drugem izenačenju za odločilne točke, je igra odzvenela. Domačini so kot običajno v takih trenutkih dobro poprijeli, pri čemer se je posebno odlikoval najstarejši igralec, borbeni in izkušeni Saša Bižal. V srečanju so zmagali domačini z rezultatom 3:2 (8:15, 15:11, 15:7, 7:15 in 15:7). S to zmago so se domačini krepko utrdili na drugem mestu, pri čemer jih loči od moštva Kamnika samo slabša razlika v setih.

■ NOGOMET — KOČEVJE: Kočevski igralci so odstopili od tekmovanja v ligi ljubljanske nogometne podzveze. Kot vzrok navajajo notranja trenja, vendar menijo poznavalci, da se je ponovila stara pesem za tekmovanje in goliteve sporta je treba imeti predvsem dobro voljo, samozatajevanje, redno vadbo, disciplino in čut odgovornosti do kluba in publike. Vsega tega pa v kočevskem nogometnem klubu ni, krivde za to pa običajno najdemo v pomanjkanju denarja in drugod.

■ SREČANJE PIONIRJEV IN PIONIRK. Razen rednih tekmovanj v ligah bodo imeli kočevski športniki še veliko tekmovanj. Prihodno nedeljo bodo štiri mladi tekmovalec in tekmovalka v odprti telovadbi v Ljubljano na republiško telovadno prvenstvo 11. junija bo v Kočevju veliko srečanje pionirjev kočevske in delavske občine za prehodni pokal republiške zveze za telesno kulturo. Ta pokal so doslej dvakrat osvojili pionirji in pionirke iz Kočevja, enkrat pa mladi športniki iz občine Delnice. To bo veliko srečanje mladih športnikov obeh sosednjih republik.

■ ODOBJKA — TVD Partizan Kočevje je v prvenstvenih tekmah II. republiške lige premagala oba novinar: doma ekipa Boveca s 3:0, v gosteh pa Bohinj s 3:2.

■ ATLETIKA — Na športnem dnevu so osnovnošolci imeli atletsko tekmovanje. Nastopilo jih je več kot 400. Rezultati: pionirji — 60 m: Jaklič 7,7, Hvala 7,8; 400 m: Hvala 61,5, Borič 62,0; daljina: Levstik 5,10 m, Zupančič 4,95 m; pionirke — 60 m: Kovac 8,3, Briški 8,6; 300 m: Jelen 51,0, Briški 52,0; daljina: Struna 4,20 m, Verderber 4,16 m. V rokometu je med pionirji zmagal 6. d. pri pionirkah pa 6. f.

A. ARKO

Cene v Kočevju

Pretekli teden so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje matoprodajne cene: krumpir 0,60 N din kg, novi krumpir 3 Ndin kg, sveže zelje 2,12 N din kg, kislo zelje 1,54 N din kg, fižol v zrnju 3,93 do 4,20 Ndin kg, stročji grah 3,20 Ndin kg, čebula 6,72 N din kg, česen 6,15 N din kg, solata 4,20 do 6 N din kg, ribe 6,15 N din kg, jajca 0,45 N din kos, jabolka 4,50 Ndin pomaranče 4,64 do 4,84 Ndin kg, limone 4,50 N din kg, banane 5,40 N din kg, češnje 4 N din kg.

Pregledati, kaj si lahko privoščimo

Občinski proračun verjetno ne bo mogel financirati vseh izobraževalnih zavodov — Najbrž bo treba nekatere ukiniti ali pa si bodo morali sami priskrbeti denar

Razprava o pripravah za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti je bila na zadnji seji občinske skupščine Kočevje zelo živahna, ker

ji je botrovalo pomanjkanje denarja. Končno pa je skupščina sprejela predlog o oblikovanju sredstev iz obveznih in

stalnih virov za izobraževalno skupnost za leto, po katerem se bo nabralo za izobraževanje približno enako denarja kot lani. Seveda pa so letošnje potrebe večje, ker je učni načrt širši (več pedagoških ur), ker so prevozi šolarjev dražji, ker zahteva nova šola več vzdrževalnih stroškov, ker bodo imele šole več oddelkov itd.

Se posebno težak položaj je nastal zato, ker je letošnji občinski proračun za 84 milijonov S din nižji kot lanski in bodo vse dejavnosti (ne samo šolstvo oziroma izobraževanje), ki so financirane iz proračuna, dobile letos manj denarja.

Denar bo potrebno zagotoviti za osnovno šolstvo in posebno šolo, kar je občina po predpisih dolžna financirati. Pri ostalih izobraževalnih zavodih pa bo potrebno pregledati, če res morajo obstajati, oziroma če je nujno in če je možno, da so financirani iz občinskega proračuna.

Pregledati je torej treba, kakšne izobraževalne zavode imamo in če si jih z ozirom na razpoložljivi denar lahko privoščimo. Breme na področju šolstva so namreč samo občinska zaveza in jih verjetno ne bo mogoče prevesti na druga ramena (npr. republiška, kot so nekateri predlagali v razpravi).

meso s kostmi po 11,70 N din kg. Razdelitev mesa po kakovosti bo za potrošnike ugodnejša, saj bo zdaj vsak dobil meso take kakovosti, kakor ga bo plačal.

Zal, neprimerne mesnice v mestu ne dovoljujejo, da bi tudi telečje in svinjsko meso prodajali po kvaliteti. Zaradi neprimernih prostorov tudi v podeželskih mesnicah še ni mogoče začeti s prodajo mesa po kvaliteti.

Odslej govedina po kvaliteti

Nov način prodaje mesa velja le za mesto

Od 1. junija dalje bodo mesnice v Kočevju prodajale govedino po kvaliteti. Goveje meso brez kosti I. kvalitete (pljučna pečenka, rostbif, stegno, pleče, bržola) po 15,20 N din kg, II. kvalitete brez kosti (bočnik, vrat, potrebušina) po 12,50 N din kg in III. kvalitete z vraščenimi kostmi (prsi, robček, rebra) po 9,50 N din kg. Kostni prodajo mesarji posebej in veljajo 1,60 N din kg.

Doslej je bilo vse goveje

Delavna mladina v Stari cerkvi

Gramofon na kredit — Mladi skrbe za spomenik — Kupili bodo mizo za tenis — Zaradi obsežnega dela so morali sprejeti urnik in hišni red

Mladina iz Stare cerkve je prevzela patronat nad spomenikom v vasi in se s tem obvezala, da bo stara spomenik in njegova okolica vedno lepo urejena. Mladinci so že prebarvali črke na spomeniku in ograjo ter nasadili rože. Organizacija Zveze borcev se je za pobudo in opravljen del zahvalila in nagradila mladinski aktiv s 10.000 Sdin, ki jih bo mladina porabila za nakup športne opreme. Delo je pohvalila tudi občinska organizacija ZZB.

Ze od novega leta je imela mladina iz Stare cerkve tudi plesne vaje, 22. aprila pa so imeli zaključek plesnega tečaja. Tudi v bodoče bodo imeli vsako nedeljo v svoji mladinski sobi ples. Na kredit so kupili gramofon, ki ga bodo odplačevali z vstopnino za ples.

Prizadevne mladince iz Stare cerkve je nagradila tudi Občinska zveza za telesno vzgojo. Dala jim je naročnico, s katero lahko kupijo mizo za namizni tenis.

V zimskem času so mladi iz Stare cerkve tudi šahirali, spomnila pa bodo začeli igrati še odbojko, košarko, rokomet in nogomet. Razen tega nameravajo poživiti izletništvo in jamarsko dejavnost.

Seveda je že samo dela, ki smo ga našli, precej zato so mladinci uvideli, da morajo svoje delo urediti s posebnim načrtom. Prav zato so na zadnji seji sekretariata aktivna sprejeli urnik prireditelj in dela ter hišni red.

Oglašujte v DL!

DROBNE IZ KOČEVJA

■ PROPAGANDNI PROSPEKT »Kočevje 1967« je izdal pokrajinski muzej v Kočevju. Slike prikazujejo spomenike žrtvam NOB v kočevski občini, prospekt vabi k ogledu Pokrajinskega muzeja v Domu Jožeta Šeska, razen tega pa je v njem tudi načrt mesta in bližnje okolice z oznakami pomembnejših stavb in ustanov. Tiskovna napaka v legendi tega načrta sicer povzroča majhno zmedo, prospekt pa bo kljub temu dosegel namen.

■ TEDEN VARSTVA NARAVE je potekel v delitve raznega propagandnega gradiva občanom in šolski mladini. Najbolj dobrodošel je bil zvešček »Varstvo narave v Sloveniji«, v katerem je veliko strokovnih, pa tudi koristnih razlagljanj o naravi. Škoda, da teh zveščkov ni bilo več!

■ GOSTINSKI VRTOVI prihajajo na vrsto zaradi lepega, sončnega in toplega vremena zadnjih dni. Vrtno opremo že postavljajo pri hotelu »Pugleda in kavarni »Zvezda«, slaščičarna »Metka« pa si je vrtno že uredila.

■ BUKEV BO DOBRO OBRODILA, in ker bo obilo žira, lahko računamo v jeseni na dober poljški lov! Lani so polharji nalovili v okolici Kočevja več kot 10.000 polhov. To je bil eden najuspešnejših lovo v zadnjih letih. Morda bi kazalo v okviru turističnega leta prirediti nekaj poljških noči!

■ FUCANJE S KOVANCJI se je pri mladeži v Kočevju spet razširilo, ker so zadnje dni prišli v obtok novi konci »igrice« za keno dvorano je spet živahno, nadobudna mladež pa živčno spremlja let novih dinarskih kovancev in nestropno čaka ali bo »cifras« ali »grb«... Ta navidez otroška igra, ki pa že meji na hazard, mlademu rodu pač ni v čast!

■ VINJENI GOSTJE postajajo v nekaterih kočevskih gostiščih prava nadlega. Zal so to večinoma mladi ljudje, ki nadlegujejo druge, naj jim dajo za pijačo! Dostojni gostje zaradi te nadlege ne hodijo v gostišča. Kaj ukreniti?

Nekatere nove cene

Odobrene so nove cene za posebno pakirano blago in za prevoz kruha

Občinska skupščina Kočevje je že odobrila, da bodo cene moki, pšeničnemu zdrobu in sladkorju v novi samopostrežni trgovini v Kočevju za 0,10 N din višje kot v ostalih trgovinah.

Višje cene so odobrene le zaradi posebnega pakiranja tega blaga in niso višje kot v ostalih samopostrežnih trgovinah.

Če bodo potrošniki zahtevali, da tudi ostale trgovine prodajajo tako pakirano blago, bo skupščina tudi njim dovolila enako povišanje cen za te artikle.

Samopostrežna trgovina bo

odprta predvidoma v sredo, 14. junija.

Občinska skupščina je odobrila tudi cene za olje v plastičnih steklenicah, ki pa veljajo za vse trgovine. Liter olja v plastični steklenici velja 5,20 N din, tričetrt litra 3,90 N din in pol litra 2,92 N din.

Občinska skupščina je odobrila še nove prevozne stroške za kruh. Tako pekarni v Kočevju in Fari lahko zaračunata za prevoz kruha izven kraja, kjer je pekarna, po 0,10 N din pri kilogramu. Hkrati pa skupščina peku iz Fara ni odobrila višje cene kruhu, za katero je zaprosil.

Člani novega občinskega komiteja Zveze komunistov

Za sekretarja komiteja ZK izvoljen Stane Lavrič

Na občinski konferenci ZK Kočevje, ki je bila 23. maja, so bili izvoljeni:

v občinski komitej: Jože Benčina, Saša Bižal, Jože Boldan-Silni, Bruno Ciglič, Ivan Drobnič, Franc Debeljak, Dušan Figar, Ana Gole, Drago Komljenovič, Jože Lavrič, Stane Lavrič, Lojze Levstik, Janez Merhar, Rudi Orel, Rezka Ožura, inženir Božidar Popovič, Janez Piber, Miha Petrovič, Slavka Šega, Peter Šobar ml., inženir

nir Ciril Strumbelj, Franc Volf, inženir Anton Vrvišar, inženir Danilo Vučić in Franc Zagar;

v kontrolno komisijo: Ivan Vesel, Jože Grabrijan, Marija Miklič, Jaka Lavriša in Tone Križ;

V revizijsko komisijo: Janez Lander, Avgust Kuhar in Feliks Zagar.

Novi komitej se je že sestel in izvolil za sekretarja komiteja Staneta Lavriča.

S KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV OBČINE KOČEVJE

Občanom omogočiti vpliv pri odločanju

Ni prav, če je nekdo odpuščen, ker pove svoje mnenje — Občanom je treba omogočiti, da bodo predlagali in vplivali pri odločanju, pa bodo sestanki zanje zanimivi — Slab učenec zasluži v službi kot delavec več kot dober učitelj — Komunisti izgubljajo stik z mladino — Obeta se slabše in dražje zdravstvo — Za komandiranje ni treba veliko vedeti, za politično delo pa — Najbolj kritizirano gospodarstvo dosega uspehe — Novi sekretar občinskega komiteja ZK je Stane Lavrič

V referatu, ki ga je prebral 23. maja na občinski konferenci ZK Kočevje sekretar Miro Hegler, in v razpravi je bilo zelo kritično in konkretno ocenjeno delo komunistov v času od zadnje konference, se pravi po obdobju, ko izpolnjujemo tudi gospodarsko in družbeno reformo.

V referatu je bilo predvsem poudarjeno, da več gospodarskim organizacijam manjka obratnih sredstev, da zato večji del čistega dohodka namenjajo za obratna sredstva, zaradi tega podjet-

jem manjka denarja za modernizacijo proizvodnje.

Podrobneje je bilo ocenjeno samoupravljanje in delo komunistov v samoupravnih organih; šolstvo, v katerem razvoj samoupravljanja zavira šibka materialna osnova; zdravstvo; delo komunistov borcev; delo komunistov v organizacijah in društvih itd. Razen tega sta se referat in razprava pogosto naslanjala tudi na rezultate ankete, ki jo je med komunisti pred približno pol leta izvedel občinski komitej ZKS.

Dušan Piber je v razpravi poudaril, da se v zadnjem obdobju, ko ZK opušta svoj komandni položaj in postaja predvsem politična sila, marsikateri komunist pri svojem delu ne najde. Opozoril je tudi, da se komunisti, zaposleni v gospodarstvu, pogosto znajdejo v težkem položaju, ko ne vedo, ali naj zastopajo interese svoje delovne organizacije ali interese skupnosti.

Jože Boldan-Silni je menil, da ni prav, če je komunist odznan iz podjetja zato, ker pove, kar se mu ne zdi prav, njegova kritika pa ni vseh skupinskih vodilnih ljudi. V takih primerih bi moral posredovati tudi občinski komitej. Predlagal je, naj na kandidatsko listo za novi komitej pride razen predlaganih še nekaj starih komunistov. Njegov predlog je konferenca sprejela.

Andrej Klun se ni strinjal z ugotovitvijo v poročilu, da se komunisti in ostali volivci ne udeležujejo zbora voliv-

cev in drugih sestankov na tistih območjih, kjer so komunalne in ostale zadeve zadovoljivo rešene. Poudaril je, da je udeležba na sestankih (predvsem na zborih volivcev) slaba predvsem zato, ker nimajo take vsebine, ki bi ljudi zanimala, in ker so občani običajno postavljeni pred dejstva, se pravi, da ne morejo vplivati na odločitve. Občinska skupščina bi morala bolj upoštevati predloge občanov in krajevnih skupnosti pa tudi informiranost bi morala biti boljša.

O šolstvu in mladini je razpravljalo več delegatov. Peter Šobar je poudaril, da ima šolstvo premalo denarja za sodobna učila in pouk, razen tega pa so prosvetni delavci tudi slabo plačani. Franc Volf je predlagal, da bi se pred začetkom novega šolskega leta sklicali aktiv komunistov-prosvetnih delavcev, na katerem bi se pogovorili o nalogah in smernicah komunistov, ki delajo na področju izobraževanja. Saša Bižal je opozoril, da komunisti izgubljajo stik z mladino, saj jih e malo, ponekod (taborniki) pa tudi nič ne dela v mladinskih organizacijah oz. društvih.

Miha Petrovič je razpravljal o zdravstvu. Vse kaže, da bo komaj pred leti zgrajeni zdravstveni dom ukinjen, medtem ko je bolniški oddelk zdravstvenega doma že. Po njegovem to ni v skladu z zdravim razumom, saj bo zato zdravstveno varstvo v bodoče manj kvalitetno, pa tudi posamezne usluge bodo dražje.

V razpravi je sodeloval tudi član CK ZKS Boris Mikoš, ki je poudaril, da bo v bodoče ZK manj ukazajoča in bolj politična sila, kar pa hkrati pomeni, da bo moral vsak član ZK več znati. Menil je, da bodo nove metode hitreje prodrele na območjih, kjer so razgledani kadri, drugod pa se bodo dalj zadržale stare oblike in načini dela komunistov.

Nadalje je poudaril, da naš delo, predvsem na gospodarskem področju, zelo radi kritiziramo. /Kritična je bila tudi konferenca./ Kritizirajo tako posamezniki kot organizacije in organi, od najnižjih do najvišjih. Tako je naš gospodarstvo najbolj kritizirano na svetu, kljub temu da nam je v dveh letih uspelo izveliči dinar iz zelo hude inflacije in mu danes celo tuje banke priznavajo vsaj polkonvertibilnost, češar ne priznajo nobeni drugi socialistični valuti. Poudaril je, da se bodo rezultati gospodarske reforme po njegovem mnenju začeli kazati najboljšem primeru po petih letih. Tovariš Mikoš je razpravljal še o nekaterih drugih zadevah, najdalj pa je govoril o mednarodnem položaju.

Vprašanja odbornikov
Odbornik Andrej Klun je vprašal, če je gradnja kopalnice v Kočevju res nujna zdaj, ko je težko za vsak dinar. Menil je, da je kopalnica potrebna, a v sodanjem obdobju ni nujno.

Odbornik Viktor Dragoš pa je vprašal, kje bo stalo novo kopalnice (to je potrebno vedeti zaradi izdelave urbanističnega programa) in odkod bo denar za gradnjo.

Odbornik Otmar Deržek je vprašal, zakaj na željski cesti letos ni cestarja. Cesta je zelo slaba.

Vsi trije bodo dobili odgovor na prihodnji seji.

Župnišče ni najvažnejše

O urbanističnem načrtu je bilo izrečenih že veliko besed, ne samo na zborih volivcev, temveč tudi na cesti in v gostilni. Načrt, ki je plod dolgotrajnega dela, je bil 15. maja razstavljen na vpogled vsem občanom. Ta dan se je zbralo v domu Partizana toliko ljudi, da je poznal razmer kar osupnilo.

Predstavniki projektantske organizacije, ki je izdelala urbanistični program Ribnice, je zbranim razlagal, kako se bo Ribnica razvijala v bodoče. Toda precejšnjega dela poslušalcev to ni toliko zanimalo, marveč jih je predvsem skrbelo, ali bo župnišče v bližini cerkve ali pa bo odmaknjeno v stran. Prav je,

da se verniki zanimajo za stvari, ki so blizu njihovem verskemu prepričanju, vendar za razvoj Ribnice župnišče vsekakor ni najvažnejše. Prepričani smo, da bo novo župnišče postavljeno tako, da bo zadoščeno urbanističnemu načrtu Ribnice in cerkvenim oblastem, zato ni prav, da nekateri verski prenapeteži hočejo to izkoristiti, češ da so pri tem prizadele pravice cerkve.

Urbanistični načrt je gotovo važna stvar. Kaže pa, da se tega precej odgovornih ljudi iz gospodarskih organizacij ne zaveda, kot lahko sklepamo po njihovi udeležbi na ponedeljkovem sestanku.

Solski pouk se približuje kraju. Le še nekaj tednov, in v šolskih klopih ne bo več neugnanega živčava. Na sliki so učenci 3. razreda osnovne šole iz Dolenje vasi. (Foto: Drago Mohar)

Premajhen popust za izlete

Na osnovni šoli v Sodražici so nam potožili, da je regres na avtobusih za šolske izlete ukinjen. Za izlete

bo popust le še na železnici, če se bo nabralo učencev za — poln vlak. Poudarili so, da to ni prav, saj so spet prizadeti otroci iz oddaljenih krajev, kjer ni železnice in že tako ne morejo obiskovati drugih krajev. Vsa je taka območja bi po njihovem mnenju morala avtobusna podjetja uvesti popust.

Pri podružnici SAP v Kočevju smo se pozanimali, kako je s popusti za šolske izlete. Zvedeli smo, da njihovo podjetje daje popust za šolske izlete, in sicer 0,20 N-din pri prevoženem kilometru. Kilometer stane 3 do 3,60 N-din (odvisno od vrste avtobusa). SAP daje torej komaj približno 6 odstotkov popusta, kar je zelo malo.

Še štirje bifeji

Razen gostinskega podjetja »Dej-dama«, kateremu se je pred kratkim priključilo gostinstvo podjetje Ribnica, nameravajo v Ribnici zgraditi bifeje še trgovsko podjetje »Jelka«, kmetijska zadruga in SAP. Vsi bi bili na kupu, saj bi bili postavljeni na razdalji 300 do 400 metrov, kjer pa so že zdaj 4 gostišča.

Prav je, da hočejo vsi za služiti, vprašanje pa je, če ne bo gostišče le preveč in ne bodo povrnila tistega, kar bo vanje vloženo.

Nekomu so zaškripali čevlji ali:

kako so ribniški pevci snemali za radio

»Fantje, nisem Ribničan, pa sem vendarle ponosen na ribniške pevce.« Je po zadnjem snemanju razgret in z žarečimi očmi, ki so izpovedale veselje, deljal pevovodja Pirc. Pričakujejo še drugo vabilo za snemanje novih pesmi.

Ribniškim pevcem se je pred dnevi nasmehnila sreča: prejel so vabilo za radijsko snemanje. Ko jim je pevovodja pripovedoval, kako naporno je tako snemanje, niso mogli verjeti. Pa so kmalu občutili, da je res, ko so se znašli v studiu 14, kjer so jim izbrali osem pesmi.

Mikrofoni, naperjeni kot stopajoci, so stali pred nastopajočimi, ki jih je skozi posebno okno poslušalo nezmotljivo uho tonskega sne-

malca. Najprej se je prikazala bela luč, zatem rdeča; to je bil znak, da so mikrofoni vključeni. Ojej, če bi se tedaj kdo premaknil! Mučno petje, brez poslušalcev in ploskanja, se je ponavljalo. Posamezne pesmi so morali zapeti celo osemkrat. Glas voditeljice snemanja je iz zvočnika nenehno razlagal in opozarjal: »Oprostite, tovariš pevovodja, tovarnjak je prišel na dvorišče.« ali »Besedilo ni jasno!« ali »Nekomu so zaškripali čevlji!«

Snemalci so povedali, da snemajo zbere, soliste in druge nastopajoče tudi po šest in več ur nepretrgoma. Ribničani so za dvajsetminutno oddajo potrebovali nekaj več kot dve uri.

Voditeljica snemanja je rekla, da imajo z amaterskimi, zlasti s podeželskimi pevskimi zbori precej več pregla-vic, kot so jih imeli z ribniškimi pevci. Snemalci pa so se čudili njihovim tako ubranim glasovom. Ob odhodu

so rekli, da se bo s honorarjem Ribničanom gnotno stanje precej popravilo, in pripomnili, naj kar kmalu pričakujejo vabilo za snemanje novih pesmi.

I. S.

V PLETILNICI so dobro začeli

V Pletilnici žičnih mrež v Sadražici predvidevajo letos za 36 odst. večjo proizvodnjo. To jim bo omogočila nabava novih tkalnih strojev. En stroj je v marcu začel redno obratovati. Uspeh je že viden, saj je bila proizvodnja v primerjavi s preteklim mesecem večja za 4 odst. Ni še dolgo tega, ko so imeli velike težave z nabavo surovin (žgane žice). Sedaj so glede surovin dosti na boljšem, 90 odst. reprodukcijskega materiala podjetje namreč uvozi. Večje težave so edinole pri nabavi pocinkane žice in surovini za monofilno tkanino.

Rezultat štirimesečne proizvodnje se najlepše kaže v vnovčeni realizaciji, ki je v 4 mesecih letos dosegla 987 tisoč novih dinarjev, kar je za 93 odst. več kot lani.

SPREJEMA
IN ODDAJA
VAŠE ŽELJE

Imamo svojo izobraževalno skupnost

31. maja je bila v Ribnici ustanovna skupščina izobraževalne skupnosti. Sprejeli so statut ter izvolili predsednika in člana izvršnega odbora in predstavnika v republiško izobraževalno skupnost.

Skupščina izobraževalne skupnosti ima 25 članov, sestavljajo pa jo štirje občani, ki so jih izmed sebe izvolili sveti krajevni skupnosti iz Ribnice, Sodražice, Loškega

potoka in Dolenje vasi; deset članov so določili predstavniki osnovnih šol: iz Ribnice 5, Loškega potoka 2 in Sodražice 3; štiri člani so imenovale delovne organizacije, tri člani so določile družbene organizacije, štiri člani pa je iz svoje srede izvolila občinska skupščina.

Naloge izobraževalne skupnosti bodo zelo velike. Naj naštejemo samo nekatere: skrbela bo za organizacijo

in razvoj izobraževalnih dejavnosti, na skrbi bo imela neposredno povezovanje dejavnosti izobraževalnih zavodov s potrebami delovnih organizacij, zlasti glede zagotavljanja sredstev za dejavnost in povečanje materialne osnove izobraževanja. Prepričani smo, da bo novoustanovljena izobraževalna skupnost v Ribnici uspešno opravljala zaupane ji naloge.

S seje občinske konference SZDL

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Ribnica so razpravljali o rezultatih zadnjih volitev v občinsko in republiško skupščino. Volitve so razen v treh volilnih enotah, kjer je bila manjša udeležba, povsod lepo uspeli. Razpravljali so tudi o vlogi in namenu izobraževalne skupnosti Ribnica in imenovali v skupščino izobraževalne skupnosti svojega predstavnika

Sljemenska pota

Občinska cesta Ravnice — Crnec se od samih obljub ne mara popraviti, velike jame na njej pa že dolgo burkajo kri občanov. Zakaj ne uporabimo zakona o ureditvi naselij (cesta bo vendar služila občin koristim), če te ceste ni moč urediti zaradi enega samega neuvidevnega vaščana? Ne odlašajmo, da nas ne bo prehitela zima!

V. P.

Šola ob morju

Solo v naravi za učence 4. razreda bosta letos organizirali osemletki v Sodražici in Loškem potoku. Pouk oziroma šola bo v Novem Gradu, se pravi ob morju. Učenci bodo nastanjeni v domu počitniške skupnosti Ribnica »Urban«. Šola bo od 4. do 11. junija, obiskovalo pa jo bo okoli 70 učencev. Za šolo v naravi bodo prispevali denar starši šolarjev.

DROBNE IZ DOLENJE VASI

Pri prenašanju letošnje kurirčeve pošte so sodelovali tudi pionirji iz dolenjevaške šole. Od pionirjev iz Stare cerkve so jo učenci iz Dolenje vasi prevzeli na Jasnici, na meji med ribniško in kočevsko občino, kjer so ob spomeniku prvim žrtvam dolenjevaškega področja med vojno imeli tudi krajši program. Na šoli v Dolenji vasi se je slovesnosti ob prihodu kurirčeve pošte udeležil tudi upokojeni podpolkovnik Pavel Rebolj in pionirjem obširno pripovedoval o delu in vlogi kurirjev med narodnoosvobodilno borbo. Razvoj kurirskih postojank in poti je prikazal tudi grafično.

Minulo sredo je prišla v Dolenjo vas ekipa inštituta za TBC z Golnika in fluorografirala občano. Akcija je bila razmeroma dobro pripravljena, slikanja pljuč pa so se udeležili vsi, razen tistih, ki niso bili doma.

Dan mladosti so proslavili tudi na šoli s krajšim kulturnim programom. Na koncu so podelili bralne značke, za katere so učenci po razredih tekmovali že prej. Cicibanove bralne značke je prejelo 32 učencev, osem učencev pa Levstikove.

Avtomehanik Jože Henigman iz Dolenje vasi bo tik ob novi cesti za vasjo zgradil novo avtomehanično delavnico. Z deli je že pričel in upa, da bo delavnica nared že letos. Servis ob cesti bo prenekateremu avtomobilistu zelo dobrodošel.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 Ndin kg, novi krompir 3,30 Ndin kg, sveže zelje 2,50 Ndin kg, kisel zelje 1,55 Ndin kg, stročji grah 3,30 Ndin kg, nova čebula 4,50 Ndin kg, česen 6,50 Ndin kg, solata 4,50 Ndin kg, jajca 0,48 Ndin kos, pomaranče 4,90 Ndin kg, limone 4,90 Ndin kg, banane 5,25 novih din kg, češnje 4,10 Ndin kilogram.

6. junija bo seja skupščine

V torek, 6. junija, se bodo v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj sestali odborniki obeh občinskih zborov. Poslušali bodo poročilo o delu organov občinske skupščine v letu 1966 in poročilo oddelka za medobčinske inšpekcijske službe. Razpravljali bodo še o uvedbi krajevnega samoprispevka v Črnomlju, sprejeli nekaj odločitev, potrdili statut izobraževalne skupine in dali soglasje k združitvi Doma ljudske prosvete z Delavsko univerzo.

Gribeljski šolarji po partizanskih poteh

Gribeljski šolarji so imeli za 25. maj športni dan. Izkoristili so ga za pohod po partizanskih poteh, na katerem jih je spremljal prvoborec tov. Jakofčič iz Cerkevšč. Obiskali so gozd nad vasjo, kjer je bila včasih partizanska bolnišnica, nato pa so šli po skrivnih poteh do nekdanjih partizanskih taborišč. Ob tej priložnosti so obiskali še Jeleno jamo, znano za točišče pred Turki.

M.

Bela krajina: ENOTNOST 2:0

Do nogometne tekme med NK Bela Krajina in Enotnostjo iz Jevnice (ne pa z Jelenice, kot smo napovedali) 28. maja v Črnomlju ni prišlo, če goltje niso prišli z vsemi igralci in so tekmo predali. Vseeno pa so na željo občinstva odigrali prijateljsko tekmo z dvema izposojenima igralcema iz Črnomlja. Zmagala je ekipa NK Bela krajina z rezultatom 6:1.

A. L.

Kdo krade kokoši?

Na Zadružni cesti in na Sadežu v Črnomlju pred vsakim cerkvenim ali državnim praznikom ponoči zmanjkajo kokoši. Lastniki kur mimo grede povedano: v mestu sploh ni dovoljeno rediti kokoši, so čedalje bolj jezni in ponoči le na pol spijo. Ugotovili pa so, da tisti, ki si privošči za praznike brezplačno kuretinjo, prihaja v kurnike s posebnim vlomilnim orodjem.

ČRNOMALJSKI DROBIR

OKOLI 200 LJUDI je 25. maja prisostvovalo zaključku delavskih športnih iger na malem stadionu v Črnomlju. Po govoru predsednika ObSS Jožeta Kolenca so zmagovale ekipe in posamezniki prejeli pokale, plakete in diplome. Zatem je bila tekma v malem nogometu med združenimi ekipami sindikalnih podružnic in ekipo JLA. Končala se je z neodločenim rezultatom 7:7.

V MLADINSKI SOBI je bila 27. do 29. maja odprta razstava o dejavnosti notranjih zavez. Bila je zelo zanimiva, ogledalo pa si jo je precej mladine in odraslih.

ČRNOMALJSKI MATURANTI so imeli 27. maja slovesen zaključek pouka. Po običajni formalnosti v razredu so s ključ učenošče predali arednješolcem. Nato so odšli v sprejedu po mestu: prvi dijaki IV in III. letnika so imeli pripeto rdečo nageljno, prepevali pa so študentovski pesem »Gaudemus Igitur«.

NIZJA GLASBENA SOLA je 27. maja pripravila samostojni koncert, na katerem so odnesli pokal svoje znanje pred maloštevilnim občinstvom. Vsi nastopajoči so zeli aplavz, predvsem pa harmonikarski duet in solisti ter solski orkester.

NA NEDAVNEM MEDOBČINSKEM PRVENSTVU osnovnih šol v roku metu in atletiki so sodelovali tudi ekipe osnovnih šol Črnomelj, Semič, Dragatuš in Vinica. Največ prvih mest so odnesli Črnomeljani, lepe uspehe pa so dosegli tudi posamezniki iz drugih šol v občini.

PRED KRATKIM so bili v počastitev dneva mladosti gimnazijci v gosteh pri vojakih črnomaljskega garnizona. Organizirali so skupen kulturni program, nato pa športno srečanje v odbojki. Gimnazijci so premagali pripadnike JLA s 3:2.

»Stari grehi« v Gribljah

Pretekli teden je gribeljska mladina uprizorila na domačem odru veselo trodejančno »Stari grehi«. Kljub trdemu kmečkemu delu so se večer za večerom sestajali v šoli ali v gasilskem domu. Predstava je povsem uspela, s čimer je bil trud igralcev poplačan.

M.

PRED SPREJETJEM PROGRAMA KOMUNALNIH DEL

Ponuja se edinstvena priložnost!

Za ureditev cest, za gradnjo vodovodov in kanalizacije, za večja obnovitvena dela šol, gradnjo trgovin, tržnice, gasilskega doma in ureditev pokopališča doslej ni bilo denarja, čeprav so občani o teh stvareh govorili na vsakem sestanku — Potrebe iz leta v leto rastejo, zato ni mogoče več odlašati — Načrt za izvedbo vseh potrebnih investicijskih del je sestavljen, od občanov pa je odvisno, če ga bo mogoče uresničiti v naslednjih štirih letih

Komunalna dejavnost je v črnomaljski občini že več let močno zaostajala za splošnim razvojem zaradi nenehnih težav v občinskem proračunu. In ker tudi za prihodnje obdobje ni videti nobenih možnosti napredka, se je predsedstvo občinske skupščine skupaj z družbeno-političnimi organizacijami odločilo za dobro premišljen načrt, po katerem bo možno do leta 1970 graditi in obnavljati na področju celotne občine.

Ker so za izvedbo načrta zainteresirani tudi v republiškem cestnem skladu, bi bilo možno dobiti 850 milijonov S din sredstev iz teh virov, če bi tudi na domačem področju zbrali primeren delež, ki predstavlja približno eno tretjino vsega predračuna. Priložnost je edinstvena, zato so razmišljali tudi, kako bi potrebna sredstva zbrali. Delovne organizacije bi morale prispevati 2,5 odstotka od neto osebnih dohodkov iz sklada skupne porabe, na razpolago je nekaj sredstev vodovodnega kanalizacijskega prispevka in kredit za gradnjo gasilskega doma, nekaj pa bi morali prispevati tudi občani v obliki krajevnega samoprispevka. Če bi vsak zaposleni pristal na 1-odstotni odtegljaj od mesečnega zasluzka, vsak kmetovalec na 1-odstotni prispevek od KD in vsak v obrti na 3-odstotni prispevek od dohodka, bi lahko uresničili načrt.

Poglejmo še, kaj vse bi lahko s tako zbranim denarjem naredili.

UREDITEV CEST IN TRGOV

Načrt predvideva predvsem zgraditev sodobne ceste od Kanižarice do Vinice, ki predstavlja ključ nadaljnjega turističnega in gospodarskega napredka Bele krajine. V načrtu je tudi gradnja asfaltne ceste Semič—Stranska vas—Gradac.

V Črnomlju so predvidene ureditve in modernizacije naslednjih ulic: Ulica Mirana Jarca, Na utrdbah, Ulica heroja Starihe, Ulica 21. oktobra, Sadež, Vrtna ulica in Zeleničarska cesta.

Razen tega bi lahko adaptirali most v Zuničih, cesto Semič—Vrtača, cesto Radenci—Sodevec in cesto Zagorac—Dol. Podgora.

VODOVODI IN KANALIZACIJA

Ta del 4-letnega programa ima na prvem mestu rekonstrukcijo vodovoda Semič—Vrtača, mimo tega pa bi na novo dobile vodovod naslednje vasi: Strekljavec—Kal, Obrh pri Dragatušu, Vrtačiči, Čudno selo, Dolenja vas pri Črnomlju, Jelševnik, Sodevec, Dol. Paka, Desinc, Zastava—Pavičiči in Gaber—Kot.

Gradnja kanalizacije je mišljena na Sadežu v Črnomlju, Na utrdbah in v Ulici Mirana Jarca. Razširitev ka-

„Ki za kolo, naj gre z nami v kolo...“

(Nadaljevanje)

Preloka, bela vasica nad bistro Kolpo, čuva svojo »Lepe Anko«, ki je v mladostni zanesenosti hotela preskočiti tri grade, da bi prišla do svojega dragoga. Preloški kolaši se je še spominjajo v

svojem kolu, ki ga plešejo ob spremljavi tamburice. Zaplesali bodo še žuzemberško kolo, nato še nekaj kol, ki so jih prevzeli od bližnjih sosedov — Hrvatov in jih vključili v svoj obred. Preloški kolaši zaključijo svoj ples z Anko v svatbenem kolu.

MENE VOLI MARE...

Nad starim pobrežkim gradom si je v Adlešičih Ive sviral in s kolaši pel v adlešičkem kolu: »Fruške, jabuke, slive, mene voli Mare... Tamburaši spremljajo folklorno skupino, dokler se ta ne umiri v tribuškem kolu ob pesmi »Igra v kolo jabolko«.

Na koncu ulove dekleta v krog može, ki se morajo odkupiti preden jih spustijo.

MAMICA, MAMICA, HČERKO VAM PELJEMO

Semičani nimajo svojega kola, ohranili pa so ohcet z vedrim razpoloženjem, značilnim za take priložnosti. Semiški svatje z nevesto grede vriskajoč na ženinov dom in dajejo korajžo nevesti. Na koncu vasi postavijo vaški fantje šrango in zahtevajo odkupnino. Po daljšem pogajanju pride do sporazuma za določeno vsoto denarja, nato s pesmijo »Mamica, mamica, hčerko vam peljemo« grede na ženinov dom. Ceremonija se nadaljuje, dokler ženine ne zapleše s starešino, starešina s hišno materjo, drugi svatje pa po pari, kakor so prišli. Nato se svatje zbero okoli mize in s kozarci vina v rokah zapoje zdravico. Sledi polka in pesem »Ptičica golobček, kušaj me na gobček...« Ko se poljubijo že vsi svatje, se poljubita tudi ženin in nevesta. Poljubljaju sledi pesem »V Kani Galičiji na ohceti smo bila in govor starešina, nakar svatje posamič prihajajo k ženinu in nevesti, jima poklanjajo denar in se spet poljubljajo. Semiška ohcet se konča s »puštrancem«.

V skupih besedah ni mogoče natanko opisati zanimivega obredja in običajev posameznih vasi v Beli krajini. Najbolje je, da si običaje kresne noči in jurjevanja ogledate sami v Črnomlju 3. in 4. junija.

JANEZ KRAMARIČ

OVO SE KLANJA ZELENI JURAJ

Obred zelenega Jurija, ki ga bodo gledalcem prikazali v nedeljo dopoldne, je najstarejša varianta jurjevske kolesa v Beli krajini. Piskalci in trobentači z glasnim piskanjem odganjajo sovražne sile, zeleno brezo z barvastimi trakovi in robci nosijo v narodno nošo oblečeni fantje. Brezi sledi prvi ženski zbor, temu pa v brezovo zelenje odet zeleni Jurij z moškim spremstvom, sledi pa mu drugi ženski zbor. Ko vesele jurjašev prikipi do viška, pristonijo brezo ob bližnjo hišo, dekleta pa jo osmukajo in poberejo z nje trakove in robce. Medtem fantje polijejo zelenega Jurija z vodo, da bi s tem izprosili dež.

K obredjem spada črnomaljsko kolo, ki ga plešejo le dekleta v črnomaljskih meščanskih narodnih nošah, na čelu z dvema vojarinkama.

političnega aktiva z republiškim poslanci.

Ni pa dovolj, da so za uresničitev široko zastavljene načrta ogreti le na občini, v vodstvih družbeno-političnih organizacij in morda v podjetjih — brez sodelovanja občanov in njihovega, čeprav skromnega deleža, je vse zaman! Od njih je torej odvisno, če bo zgrajena cesta do Vinice in če bodo gradili vse druge našteje objekte. Če občani in delovni kolektivi ne bodo rekli DA, bodo republiška sredstva cestnega sklada dobili na drugem področju Slovenije, kjer so pripravljene na lastno udeležbo. To pa pomeni, da v naslednjih 4 letih ne bo nobenih novih gradenj ne obnovitvenih del, ker zanje ne bo denarja.

TUDI SOL NISO POZABILI

Dograditev osemletke na Vinici se vleče, že celih 13 let, prav tako še dalj časa semiška šola čaka na nadzidavo in osnovna šola v Rožnem dolu na življenja varne razmere med poukom. Načrt za bodoča javna dela zagotavlja tudi tem šolam uresničitev njihovih načrtov.

GASILSKI DOM, TRŽNICA IN SE KAJ

Med ostale komunalne ureditve, ki jih določa program, sodijo: razširitev pokopališča v Vojni vasi in gradnja mliške veže, gradnja gasilskega doma in tržnice v Črnomlju, postavitve bencinske črpalke na Vinici, gradnja trgovine v Zuničih in Gribljah ter gradnja prosvetne dvorane v Starem trgu.

Iz grobo opisanega programa je razvidno, da bi do leta 1970 lahko dosegli izreden napredek ne samo v Črnomlju, temveč tudi v vseh posameznih predelih občine. O programu so doslej že razpravljali predsedniki krajevnih skupnosti, na izvršnem odboru ObO SZDL, pred kratkim pa tudi na sestanku

Segavi Semičani se bodo tudi letos na jurjevanju predstavili s svojo ohceto

Ognjeni krst belokranjskih partizanov

1. junija letos poteka 25 let od prvega večjega spopada belokranjskih in kočevskih partizanov z zloglasno fašistično posadko v Starem trgu ob Kolpi — Nekaj spominov na tiste težke dni nam je napisal prvoborec Janez Vitkovič

Prebivalci Poljanske doline v Beli krajini so živeli mirno življenje vse do fašistične okupacije 1941. Tedaj so se tudi v teh oddaljenih krajih, kot je Stari trg, vgnezdili okupatorji s 144. bataljonom (600 črnih srajc) in prvo četo mitraljeznega bataljona 170 zelenec. Datum svojega prihoda — 5. maj 1941 so vklesali v nek spomenik pred cerkvijo. Iz te postojanke, v kateri je bilo mnogo več vojaštva kot celotnega prebivalstva, so strahovali vso Poljansko dolino ter po vseh okoliških vaseh na pohodnih izvajali nezaljšana grozodejstva.

Ze spomladi 1942 pa so ozeleneli gozdovi sprejemali v svoje okrilje borce za svobodo, kajti med ljudstvom je začel rasti močan odpor. Okupator je postal nervozen in je začel še bolj divjati nad prebivalstvom. 16. maja 1942 je prihrumela iz Starega trga v Predgrad močna fašistična patrulja ter kar na njivi prišla nič hudega slutitve Marka Kralja, Rauhovega očeta in sina ter Alojza Fortuna. Prepeljali so jih v Stari trg in zaprli v Kumpovo klet. V tej kleti so jih hudo prote-

pali, suvali in brcali, pekli z žerjavico, rezali so jim spolovila in lomili kosti. Ljudje so z grozo cele noči poslušali obupne klice na pomoč nedolžnih žrtev, ki niso mogle niti hotele izdajati borce za svobodo. Drugi dan so fašisti svoje žrtve postrelili na njivi pri Deskovi vasi. Grozotno iznakažena trupla so vaščani pokopali na domačem pokopališču.

S tem zločinom nad nedolžnimi ljudmi si je okupator sam priklical maščevanje. V ljudstvu je zrasla še močnejša odporna sila, ki je napovedovala novo obdobje. Ljudstvo Poljanske doline se je združilo z odporniki in jim nudilo vsestransko pomoč. Belokranjski in kočevski partizani so se združevali v svoji prvi in veliki borbi. V nedeljo, 21. maja 1942, je iz miklerskih hribov začnela pesem slovenskih upornikov »Nabrusimo kose«. V zgodnjih jutranjih urah 1. junija pa se je pod okriljem temne noči pred sovražnimi bunkerji pokazalo 100 partizanov belokranjskega in kočevskega bataljona.

Medtem ko so šepetaje padala po-

velja za boj, je tu in tam izza oblakov pomežiknil mesec in vsakič, ko se je na zemlji pokazala njegova svetloba, so se borci za svobodo še bolj približevali fašističnim bunkerjem, iz katerih je kdaj pa kdaj zaregljala strojnica.

Okoli tretje ure, ko se je na obzorju začela prebujati svetloba, so nemudoma zadoneli uporni strelji, na katere so fašisti odgovorili z močnim ognjem iz pušk, mitraljezov in bomb. Napad se je začel iz treh smeri, težiče pa je bilo usmerjeno iz vasi Močle in Deskovske vasi k cestnemu križišču, pri katerem je stala kapelica. Italijani, ki so napad pričakovali, saj je bil skoro javno napovedan, so zasedli vse obrobe hiše v Starem trgu in cerkveni zvonik, iz katerega so neprestano švigali rafali težkih bred.

Ko se je naredil dan, se je pričelo maršično grupiranje na položajih. Med partizani so se čisto slišala imena: Vasja, Nedeljko, Janko, Johan, Jaks, Maja, Feliks in drugi, katerim ni moglo goče ugotoviti pravih imen. Vem le, da je bil tedaj osrednja osebnost naša rodni heroj Jože Klanjšek — Vasja. Ob 6. uri je bilo dano povelje za napad na prve bunkerje in hiše, od koder so streljali Italijani. Ob tem napadu se je vse zganilo, sodelovali sta tudi partizani Ančka in Mici, čeprav sta bili bolni člarki. Ob tej priložnosti smo s silnim množičnim naletom pregnali Italijane s prvih položajev in sklenili obroč

NOVICE
črnomaljske
komune

Društvo upokojeencev praznuje

4. junija bo 15 let, kar je bila v Metliki ustanovljena podružnica Društva upokojeencev — Tedaj maloštevilno članstvo je do danes naraslo na 368

Leta 1952, ko so bile druge že ustanovljene podružnice Društva upokojeencev, smo tudi v Metliki na pobudo našega predsednika Ignaca Štuparja in že pokojnega Ferdinanda Zalokarja ustanovili pripravljalni odbor. Ta je pridobil nekaj članov, ki so iz svoje srede izvolili Ivana Drobniča za predsednika podružnice, danes pa je njen član. Tajniške in blagajniške posle je tedaj prevzel Ferdinand Zalokar, po njegovi smrti pa Jože Marn. Ko je lani podružnica izgu-

bila se Jožeta Marna, je bil na občnem zboru izvoljen za predsednika Ignac Štupar, tajniške in blagajniške posle pa je prevzel Jože Matekovič. V 15 letih je število članstva močno naraslo, saj šteje podružnica danes že 368 članov. Med njimi je zelo malo takih, ki ne bi sodelovali v NOV, zato ni nič čudnega, če je večina članov invalidov. Članstvo podružnice upokojeencev pa je zelo delavno tudi v drugih organizacijah in je vedno pripravljeno pomagati ljudem v nesreči. Tako

smo pred kratkim na hitro zbrali 80.000 S din kot pomoč vietnamskemu ljudstvu.

Podružnica vsako leto preskrbi svojim članom premožnost za zimo. Ze vsa leta pa sprejema naročila in vestno razdeljuje premožnost Vinko Zvab.

Zal je v Metliki še več upokojeencev, ki nimajo primerne stanovanj. Zasilno stanovanje jim nudi Dom počitka, toda tam ne morejo nuditi zaslužnim borcem toliko ugodja, kolikor bi ga ti zaslužili na stara leta. Komisija za reševanje prošelj za gradnjo stanovanj upokojeencev in invalidov je zato na seji 4. maja sklenila, da začne skupno z Domom počitka graditi lasten dom upokojeencev in invalidov. Dom bo lahko kmalu zgrajen, če bo le mogoče dobiti vsaj del sklada, ki ga ima podružnica v republiškem združenju. Načrt za gradnjo je že v izdelavi, zato upamo, da bo naša dolgoletna želja uresničena vsaj ob 15-letnici društva.

V nedeljo, 4. junija, pa vabimo na našo javno prireditelj na Pungartu v Metliki.

JOŽE MATEKOVIČ

Fantje so lahko nasmejani, saj so bili na šolskem tekmovanju proglašeni za zmagovalce v znanju o zgodovinskih, kulturnih in turističnih zanimivostih metliške občine. Milan Travnikar, Bogo Jankovič in Jože Govednik bodo za nagrado skupno s tremi naslednjimi najboljšimi ekipami brezplačno potovali na Reko.

(Foto: R. Bačer)

Za 25. maj tekmovanje v znanju

Po svečanem sprejemu učencev sedmih razredov v mladinsko organizacijo in govoru ravnatelja šole so v počastitev dneva mladosti in v okviru priprav na turistično leto organizirali na metliški osemletki zelo uspelo tekmovanje v znanju.

Nastopilo je 6 tekmovalnih ekip iz posameznih 7. in 8. osmih razredov. Dekleta in fantje so pogumno vlekli listke z vprašanji. strokovna komisija, ki so jo sestavljali Franc Vrvišar, prof. Jože Dular in Ivan Zele, pa je odgovore ocenjevala z dviganjem številk kot na pravih prireditvah »Pokaži, kaj znaš«.

Vprašanja so bila zahtevna in zanimiva, saj so zajemala zgodovinsko snov vse od tur-

ških napadov na metliško mesto v 15. stoletju do današnjih kulturnozgodovinskih znamenitosti, razmer v turizmu in gostinstvu.

Videti je bilo, da so se nastopajoči dobro pripravili na nastop, saj so bili vsi odgovori pravilni, nekateri tekmovalci pa so povedali še več, kot je zahtevalo vprašanje. Malce pomanjkljivo znanje je bilo opaziti le v poznavanju domačega muzeja.

V tekmovanju so največ točk dosegli učenci 8. a razreda: Milan Travnikar, Bogo Jankovič in Jože Govednik, ki so bili proglašeni za zmagovalce. Tedaj je dvorana bučala od ploskanja navdušenih poslušalcev. Zelo dobro

Most na Grabrovcu bo betonski

Dolgo so na Grabrovcu čakali na most, ki se je zrušil pod pretežkim kamionom, in si prizadevali škodo popraviti. Nejevolja nad zavlačevanjem popravila pa bo verjetno naglo splahnela, kajti lesenega mostu ne bodo obnavljali, pač pa bodo zgradili nov betonski most še med letošnjim poletjem. Tako zagotovilo je namreč dal na seji občinske skupščine njen predsednik Peter Vujčič, ko je odbornik iz Grabrovca zahteval pojasnilo, kaj je s popravilom mostu.

Vse učilnice kot šopek rož

Teden dni so se učenci osnovne šole na Suhorju pripravljali na 25. maj, ko so organizirali dan cvetja na šoli. Tedaj pa so se že zgodili zjutraj otroci nervozni, da jih pripravljajo na dan cvetja. Prestopali pred šolo in čakali na mnenje komisije, ki je pregledovala vse učilnice in določila najlepše okrašeni in določila najlepše okrašeni razred. Poleg učiteljic in učiteljev z domače šole so bili v komisiji še Nežka Dragoš

v imenu občinskega odbora RK Metlika ter šolarji, predstavniki razredov.

Komisija je imela težko delo, kajti vse učilnice so otroci skrbno okrasili, da so bile videti kot en sam šopek. Pri glasovanju, kateri razred je najlepší, sta največ glasov dobila 6. in 7. razred, takoj zatem pa 4. in 5. razred. Najbolje ocenjenim so podelili skromne nagrade.

Čez knjigarno še zmeraj pritožbe

Po Metliki se govori, da bo knjigarna in papirnica Mladinske knjige zaprla svoj lokal v mestu, ker ni dovolj prometa. Po drugi strani pa se stranke kar po vrsti pritožujejo, da v papirnici niso založeni niti z najosnovnejšim blagom, ki sodi v stroko. Celo krede in črnila večkrat nimajo, kaj šele obrazceve, šolskih knjig in drugega blaga. Šole in podjetja potrebujejo večje količine pisalnih potrebščin, in ker jih v domačem kraju ni mogoče dobiti, kupujejo v Novem mestu ali še raje v Črnomlju, kjer je blaga vedno dovolj.

O tem so razpravljali tudi na zadnji seji skupščine in pooblastili predsedstvo OBS za razgovor z upravo Mladinske knjige. Bili so mnenja, naj knjigarno in papirnico v Metliki prevzame Državna založba, če Mladinska knjiga ni pripravljena urediti razmer in zaloge blaga.

Z NEDAVNE SEJE OBCINSKE SKUPSCINE V METLIKI

„Z razpravo nisem zadovoljen“

Metliški odborniki so 26. maja ocenjevali izpolnjevanje družbenega plana v gospodarstvu in v občinskem proračunu

Podatki o družbenem planu v gospodarstvu za prve tri mesece letošnjega poslovanja so lahko le ocena stanja, kajti nekatere gospodarske organizacije ne dostavljajo tromesečnih podatkov. Ugotovljeno pa je, da so večja in pomembnejša podjetja v tem času dosegla 27,4% fakturirane realizacije, narodni dohodek je bil uresničen s 23,7%, izvoz pa le s 13%. Vseeno

pa tako nizka številka za izvoz ni zaskrbljujoča, ker ima največji izvoznik, tovarna BETI, pogodbeno roko s tujino vezane na leto in jensko dobavo.

V primerjavi s istim obdobjem lani je letos proizvodnja narasla, po drugi strani pa se je povečala tudi razlika med fakturirano in plačano realizacijo. Metliška podjetja imajo za okoli 600 milijonov Sdin dolžnikov. V podjetjih imajo tudi večje zaloge surovin, polizdelkov in izdelkov, kar vse čedalje bolj zastruje vprašanje obratnih sredstev. V podjetjih je denarja čedalje manj, vendar najhujšo stisko šele pričakujejo in se nanjo že zdaj pripravljajo. Trenutne težave niso posledica slabega poslovanja metliških gospodarskih organizacij, temveč splošnih jugoslovanskih, predvsem pa svetovnih razmer na tržišču.

Tudi dohodki občinskega proračuna do konca aprila niso dotekali pričakovanih, vendar gre zaenkrat le za malenkosten izpad 0,11%. v skladu s tem pa so pod planom tudi izdatki proračuna.

Nadalje so razpravljali o gostinstvu in turizmu ter o priporočilu občinske skupščine, o ustanovitvi temeljne izobraževalne skupnosti in o nekaterih lokalnih zadevah. Preden so se odborniki razšli, je predsednik občinske skupščine Peter Vujčič dejal: »Z današnjo razpravo nisem zadovoljen, saj je skrajni cilj. Deloma je to opravičljivo, ker je na seji

polovico novih odbornikov, vendar resnost položaja v gospodarstvu zahteva temeljite obravnave stanja. Zelim, da bi odborniki čimveč razpravljali z občani in se nato oglašali na naših sejah, sicer ne bomo upravičili zaupanja, o katerem je bilo govora v predvolilni dejavnosti.«

Razlike so tudi v prizadevnosti

Na seji občinske skupščine Metlika so omenili trenutne težave gostinskega podjetja in izrazili upanje, da se bo v turistični sezoni stvar uredila. Nato je neki odbornik v razpravi navajal vzroke za tako stanje in omenil, da je kriva predvsem prevelika razlika v obdobju med zasebnim in družbenim sektorjem gostinstva.

S tem pa se navzročijo niso strinjali, češ da so večje datjave lahko le delni vzrok, medtem ko je glavna prizadevnost. V zasebnih gostiščih je ta neprimerno večja kot v obratih gostinskega podjetja. Poudarili so, da bi imeli v obratih družbenega sektorja mnogo manj težav, če bi več pozornosti posvečali poslovnosti in pa ustrežljivosti do gostov.

Volitve in imenovanja

Za člana delavskega sveta Zdravstvenega doma Metlika je bil na zadnji seji skupščine izvoljen Martin Stefančič, za člana samoupravnega organa v Domu počitka pa dr. Tomislav Goranič in Jože Matekovič.

metliški tednik

OBCINSKA SKUPŠČINA IN TURISTIČNO DRUŠTVO METLIKA

razpisujeta

nagradno tekmovanje za ureditev in okrasitev pročelij in okolice posameznih hiš in stanovanj na področju mesta Metlika.

Lastniki hiš ali stanovalci, ki bodo v tekmovanju zmagali, prejmejo:

za I. mesto: 50.000 Sdin

za II. mesto: 30.000 Sdin in

za tri III. mesta: po 10.000 Sdin

Tekmovanje bo zaključeno v nedeljo, 30. julija 1967, ko bodo objavljeni rezultati tekmovanja in podeljene nagrade.

Posebna komisija bo stalno pregledovala ureditev in videz posamezne hiše in njene okolice, kar bo ob zaključnem ocenjevanju všteto v skupno oceno. Pozivamo prebivalce, naj prav vsi sodelujejo v tej akciji, saj se bomo v lepem, urejenem mestu bolje počutili in bo hkrati zunanja podoba Metlike izraz naše kulture.

OBCINSKA SKUPŠČINA IN TURISTIČNO DRUŠTVO METLIKA

okrog celotne postojanke v Starem trgu.

Prvi bunker pri Kapševi hiši je z jurišem zavzel Jože Poropatič, bорец belokranjske čete. Med besnim streljanjem je skočil v bunker, in medtem ko je enega pobil, so drugi pobegnili. Ta je spodbudil tovaršje, da so prišli še ostrejšo borbo. Uro po prvem napadu je toliko po Italijanih že njihovo lastno orožje. Glavno italijansko oporišče v zvoniku in šoli je držal v šahu naš težki mitraljezec Schwartz, ki je toliko z bližnjega griča in je imel na razpolago tisoč nabojev.

Najpomembnejšo italijansko obrambno točko je tvoril dohodni prostor v Stari trg pri kapelici, kjer je bil cel venec bunkerjev. K njim so se borci približevali v dveh smereh. Po eni iz Deskovice vasi prek pokopališča, po drugi iz Močil ob zidovih hiš. Izrazito hrabri so bili borci kočevskega odreda na čelu z Lojzkom (heroj Franc Avbelj), ki je mojstersko vihtel strojnico Glavno cesto skozi Stari trg so držali pod neprestanim ognjem, tako da so bili Italijani v kleščah in se niso mogli več premakniti.

Medtem so čez Kolpo začeli prihajati na pomoč hrvaški partizani. Tukaj se je prvič v borbi izrazila enotnost jugoslovanskih narodov. Borci smo nadaljevali še z večjim poletjem. V Kapševem sklednju so imeli Italijani skladišče orožja in garazo. Ta položaj je branilo 40 zelenih finančarjev in nekaj fašistov, ki so neprestano streljali in metali ročne bombe. Okoli poldne je borba na tem sektorju dosegla vrhunec. Od silnega streljanja se je vnelo

nekaj hiš, tako da je nastal ogenj. Med bojem in ognjem pa je veselo odmevala partizanska pesem s harmoniko. Med borci in domačini je bilo veselo razpoloženje. Ljudem ni bilo dosti mar, da so jim gorele hiše in gospodarska poslopja, venomer so prinašali jedila, suho meso in odpirali sode z vinom.

V tem vrtincu bojev pa se je nenadoma pojavila svetloba v velikem Kapševem kozolcu. Od tam se je ogenj bliskovito razširil v garazo in skladišče, nakar je izbruhnil visok zabelj. Ob tem prizoru smo ostrmeli, misleč, da se bodo Italijani predali ali pa začeli množičen spopad. Toda očitno ne za eno ne za drugo ni bilo več časa. Iz notranjosti njihovega gnezda so se slišali obupni kriki človeške tesnobe in groze. V nekaj trenutkih se je sesul strop in pokopal pod seboj 32 Italijanov.

Nato smo toliko Italijane v šoli, v cerkvi in župnišči. Stirikrat so iz šole pomolili belo zastavo, toda ko so utihnili naši strelji, so jo spet umaknili in s tem očitno zavlačevali borbo. Prek radijske postaje jim je uspelo priklicati pomoč iz Črnomlja, Vinice in Sišnjega vrha. Italijane, ki so prihajali iz Črnomlja, je že nad Tančo goro zavrnila zaseda 20 partizanov. S pomočjo pretkanega izdajalca Virgilija Balkovca pa je uspelo viniški in sinjevrški posadki priti po skrivnih poteh. Prav ko smo pripravljali poslednji juriš, so se izza hrbita nenadoma pojavili Italijani, zato smo se morali umakniti. Pri umiku sta padla dva borca belokranjske čete: Franc Ivec iz Metlike in domači vodič Pribil iz Vidma. Med civilnim prebivalstvom pa je postala žrtev Ma-

rija Molc, medtem ko je bil 17-letni Jože Vesel le laže ranjen. Tedaj so bili ranjeni še štirje partizani, med njimi Janko Brodarič, ki je ostal zamaskiran v neki grapi. Naslednjo noč so ga rešili terenski aktivisti. Vsem dobro znani borec kočevskega bataljona Johan pa se je pri umiku v Predgrađu zaletel med skupino Italijanov. Še preden so se zavedeli, je Johan naglo pobegnil.

Po končanih bojih smo se vsi borci in domači aktivisti, med katerimi je bil najbolj aktiven Peter Romanič, dobili v vasi Čeplje in Vimolj, kjer so nas prebivalci navdušeno sprejeli in pogostili. Drugi dan smo na Vidmu pokopali dva mrtva tovaršja in jima izkazali poslednjo čast z orožjem in strelivom, ki je bilo odvzeto sovražniku v tej borbi.

Se veliko večje izgube pa je imel okupator, saj je tedaj padlo 36 Italijanov, mnogo pa je bilo ranjenih. Ko so pobrali svoje mrtve po cesti, so nalekli na mrtvega črnosrajčnika z rdečo ručjo okoli vratu. Mislili so, da je partizan, zato so vsega prebodli z bajoneti in obrčali. Šele kasneje so ugotovili, da je bilo tudi to truplo last rimskega imperija.

Po tej borbi so se Italijani v Starem trgu zelo utrdili. Bili so neprenehoma v bunkerjih, iz katerih si niso več upali med prebivalstvo.

Velik pomen te borbe se je pokazal v vojaškem in političnem pomenu. Partizanstvo je vidno raslo. V Beli krajini se je pričel širiti vseljidski odpor. Poljanska dolina pa je bila med prvim osvobojenim ozemljem

Na krajevnem prazniku v Dol. Toplicah

24. maja slavijo v Dol. Toplicah svoj krajevni praznik v spomin na ta dan leta 1942, ko so Italijani za vedno zapustili stalno postojanko v širaju.

Kakor vsako leto so tudi letos Topličani lepo počastili 24. maj. Na predvečer praznika je novomeški pevski zbor Dušan Jereb pridelal koncert v prostorih restavracije, naslednji dan pa je bila slavnostna seja krajevne skupnosti, nakar so položili vence na grobnico padlih borcev, pred spomenik VDV brigade ter pred spominsko ploščo Levstikovi brigadi. D. G.

»Trdinova šola« v Stopičah

Pionirji in delovna skupnost stopiške šole so proslavo dneva mladosti združili s svečanostjo ob dokončni dograditvi in ureditvi svoje med vojno požgane šole. Na slavnost so povabili vse učitelje, ki so na šoli dozdaj poučevali, posebno priznanje in zahvalo pa so izrekli upokojeni upraviteljci Fanči Novak in njenemu soprogu Henriku, ki sta nosila največ bremen pri obnovi šole v zadnjih 20 letih. Šolo so poimenovali po Janezu Trdini, predstavnik pokrovitelja šole, Tovarne perila Labod pa je odkril spominsko ploščo in doprni kip Janeza Trdine na šoli ter izročil šoli dragoceno darilo: kinoprojektor in kino snemalno kamero. Učenci so izvedli gostom lep program.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Fanča Goronc iz Trebnjega — Kristino, Ivanka Sotler iz Krškega — Romana, Pepca Kocjan s Gornjega Podturna — Joško, Franciška Višček s Volčjih njev — Poldek, Anica Seničar iz Zapul — Heleno, Antonija Kos iz Zabje vasi — Darka, Marija Vrščič iz Zloganja — Marijo, Olga Udovč s Jermen vrha Roberta, Anica Popovič iz Metlike — Gordana, Zofija Ferlin s Gornjega Krkisa — Marijo, Marija Sipic iz Hudenja — Mileno, Ana Bobnar s Gornjega vrha — Marjanco, Jošica Krizan iz Metlike — Mirana, Magdalena Starc iz Doinje Lape vasi — Alojza, Angelita Bučar iz Poljan — Janesa, Jofeta Petan iz Radobove vasi — dečka, Jožica Marn s Mirne — dečlico, Albina Dime iz Krškega — dečka, Terenija Kastello s Doinje Težke vode — dečlico.

Novomeška kronika

■ V PETEREK ZVEČER SO SE PRI VODNJAKU spet igrali otroci. Mladi Uroš je s palico rasbil steklo na dnu, zato je vsa voda stekla iz vodnjaka, ostali so le odpadki. Z naslednje dopoldne so steklo nadomestili in vodnjak očistili, vprašanje pa je, doklej bo obnovna držala.

■ NA CESTI KOMANDANTA STANETA so že odstranili leseno ograjo pred hišo nasproti zelenice, kjer že dalj časa gradijo sodoben poslovni lokal. Videti je, da grodo dela vendarle h koncu.

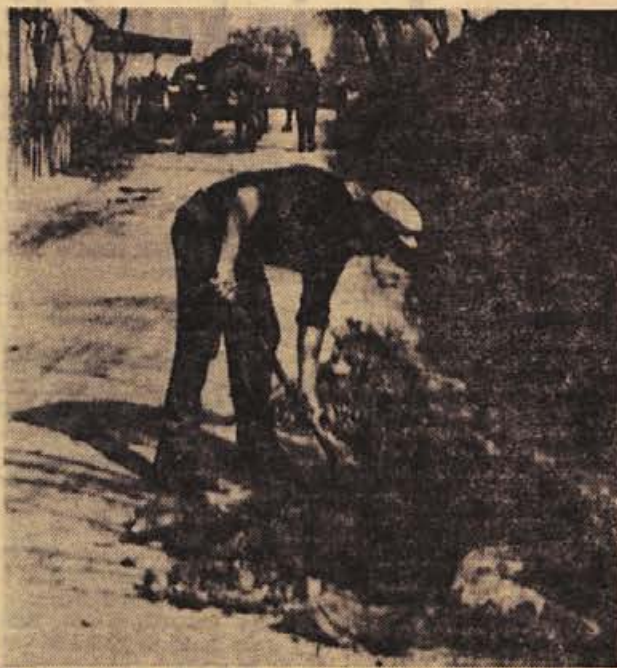
■ GIMNAZIJCI SO pretekli teden dobili snak svoje šole. Znak je moder na njem je rumena zemeljska krogla, knjiga in mikroskop, okoli pa je napis GIMNAZIJA NOVO MESTO.

■ 22. MAJA JE GOSTOVAL v dvorani Doma JLA beat ansambel »Bernadis«. Priveditvi sta bili dve, ob 10. in 15. uri, vstopnina pa je veljala 500 din.

■ V PONEDELJEK so šli učenci prvih in drugih letnikov gimnazije v Ljubljano, kjer so si v Drami ogledali komedijo Carla Goldonija »Primorske sdrashe«.

■ V TRGOVINI ASTRA NA GLAVNEM TRGU so začeli prodajati nekater modelle obutve po precej nižjih cenah. Ker blago ni slabo, gre dobro v promet.

■ V NEDELJO JE v poifnalni tekmi v televizijski oddaji »Tek-

Cestariji skrbе za udobno vožnjo, se pa med seboj razlikujejo. Tone Kos iz Vrhpolja je eden tistih, ki se mu dobro zdi, če je pohvaljen. Za to poskrbi sam z vestnim delom. »Najbolj mi je bilo hudo, ko nisem imel gramoza, da bi zadelal jame. No, zdaj gramoz sproti pripeljejo,« je povedal Tone, ki cestari med Smarjem pri Sentjerneju in Orehovicu. Nedavno je popravil odtočne kanalske cevi, ki so se zdobile pod tovornjaki, naloženimi s hlodovino. (Foto: Polde Miklič)

Sem ter tja po Žužemberku

■ OKOLI 2.500 OSEBNIH IZKAZNIC so občanom izdali v žužemberškem krajevnem uradu. Čeprav je čas za nabavo teh dokumentov že potekel, si nekaj občanov, zlasti starejših iz bolj oddaljenih krajev, izkaznic še ni nabavilo. Razmišljajo o tem, da bi za take občane rok za izdajo osebnih izkaznic podaljšali.

■ PORAVNALNI SVET SE JE LETOS že štirinajstkrat sestel. Obravnaval je zlasti zadeve s področja spornih meja lastništva in razzavljenja časti. Podobnih obravnav ima poravnalni svet vsako leto največ.

■ ZUZEMBERCANI IN OKOLISNI PREBIVALCI so zadovoljni z zobozdravnikom, ki že tretji mesec stalno dela v Žužemberku.

■ OTROCI LOVIJO V ZUZEMBERKU RIBE na kruh, čeprav je to prepovedano. Starši jih bodo morali poučiti, kaj se sme in kaj ne, ker bodo sicer sedli pred sodnika za prekrške. V Krki lovijo pretežno tužci, največ pa je Avstrijevci, ki jim postavi, užete med Smihelom in Dvorom, zelo teknejo.

■ NACRT ZA POPRAVILO DVEH STOLPOV razpadajočega žužemberškega gradu je

narejen, ni pa denarja za delo. Stolpe nameravajo pokriti.

■ GASILCI SO SE ODLOČILI, da bodo gradili nov stolp pri gasilskem domu. Sredstva bosta dali kmetijska zadruga in Iskra, gasilci pa bodo prispevali s prostovoljnimi delom.

■ ZA UREDITEV MRTVANSNICE, njene opreme, orodjarne, pokopališča in vodnjaka na trgu bi potrebovali 1.400.000 S din. Okoli 600.000 S din je zagotovljenih, druge prispevke bodo še zbrali.

Zaradi formalne pomote!
Odbornik Tine Tomšič, član komisije za družbeno nadzorstvo je 25. maja postal predsednik te komisije namesto Avgusta Marna, ki ga je občinska skupščina zaradi »formalne pomote« na to mesto imenovala ob konstituiranju. Tomšič je že dve leti delal v taki komisiji in mu je njeno delovno področje nedvomno bolj znano.

Učenci niso krivi, če so lačni

Pereče vprašanje: kdo bo vzdrževal šolske kuhinje?

Okoli 300 učencev osnovnih šol v novomeški občini se mora med odmori še vedno zadovoljiti s slanimi v ustih in veliko željo, da bi tudi sami kdaj dobivali šolsko malico kakor okoli 5000 njihovih tovarišev.

Anketa, ki jo je izvedel novomeški Center za socialno delo, je povedala, da dobiva šolsko malico 84 odst. vseh otrok v občini — največ v Dolenjskih Toplicah (95,7 odst.) in Novem mestu (93,2 odst.).

Pralni stroji v ELEKTROTEHNI

V novomeški prodajalni Elektrotehne so dobili novo pošiljko uvoženih superavtomatskih pralnih strojev: Ignis prodajajo po 3150 novih din, Candy po 2898 Ndin, Indesit po 2822 N din. Na zalogi imajo tudi pralne stroje Castor in Gorenje. Dobil so novo pošiljko poceni brivskih aparatov Bebo-cher, ki so po 117 N din, imajo pa tudi brivske aparate Remington, Philips in Braun. Vedno imajo na zalogi domače in uvožene sušilce za lase. V trgovini priporočajo nakup kombiniranega mešalca in mlinčka Ri-Rik, ki stane 140.29 N din.

SOLAK — ne Slak!

V članku o »Odlčnih mladih atletih, ki so nastopili na področnem prvenstvu v Ljubljani (zadnja številka Dolenjskega lista), je tiskarski škrat napravil nečisto napako: ime novomeškega pionirja Solaka je spreminil v Slaka, kar pa ni pravilno. Pohvala pionirja »Slaka« za skok v daljino in v teku na 100 m velja pionirju Solaku, medtem ko so rezultati mladincev Slakas, zares uspehi pravega Slaka.

Zaradi neljube napake, ki se je pripetila tudi v DELU (strojni stavec v tiskarni je menil verjetno, da gre za napako pri tipkanju rokopisa in je Solak in Slak postavil enako), se nadarjenemu in priljubljenemu mlademu športniku Solaku opravičujemo!

načemanj pa v Smarjeti (61 odst.) in na Otočcu (63 odst.). Kuhinje imajo vse šole. Okoli 2200 otrok iz družin s TBC bolniki, alkoholiki in slabimi socialnimi razmerami je v zadnjem času dobivalo malico s pomočjo RK. 870 učencev malice ne dobiva, vendar prinese okoli 570 učencev (iz bolj preskrbljenih družin) malice od doma.

V šolskem letu 1967/68 mednarodne pomoči najbrž ne bo več, kar bo zasekalo globoko rano v šolske kuhinje. Pristojni organi so na ta problem opozorili že na številnih sestankih in hkrati pozivali na reševanje z domačimi sredstvi. Grozi namreč, da bi šolske kuhinje že kaj kmalu ostale praznih rok, da bi ne imele kaj dati v lonec. Zato je potreben širši družbeni dogovor, ki naj zajame vsa vprašanja: kako bodo izvedene nabiralne akcije med prebivalstvom, koliko bo prispevala družba in kako šolske malice še izboljšati. Kaže, da bo kmalu treba odgovoriti na vprašanje: kdo naj vzdržuje šolske kuhinje. O tem, ali so malice otrokom potrebne ali ne, menda na tem mestu ne kaže razpravljati, saj je že dovolj znano, kako se zdravje in razvoj otrok ob pomanjkanju obrokov iz leta v leto slabša.

Ob reševanju perečega vprašanja v zvezi s šolskimi kuhinjami je treba imeti v mislih predvsem eno: otroci niso krivi, če so, oziroma če bodo lačni. In to bi trikrat podčrtali!

Trdinovo cesto asfaltirajo

V torek zjutraj so začeli asfaltirati obnovljeno Trdinovo ulico v Novem mestu. Del mesta pred stavbo Dolenjske banke in hranilnice ter okoliškimi bloki dobiva novo podobo, ki bo mestu samo v ponos.

Takole so strokovni delavci polagali vabe v kanalski jašek pri novomeški splošni bolnišnici. Zastrupljena hrana je kmalu delovala, saj so že čez pol ure našli 10 mrtvih podgan. (Foto: Rudi Skof)

Oglašujte v DL!

Proti podganam novomeškega podzemlja

Centeno, da je poginilo 70 do 80 odstotkov podgan, ki so požrle 466 kg zastrupljene vabe, nastavljene na 1.876 mestih — Prihodnja deratizacija: med 15. oktobrom in 15. novembrom

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da splošna deratizacija — od 4. do 18. maja — v Novem mestu in predmestnih naseljih, od Bršlina in Ločne do Irče vasi, Smihela in Zabje vasi, ni bila neuspešna. V kanalih, kletih in rovih je obležalo negibno veliko podgan, teh nadležnih in nagnusnih živali.

Uslužbenci zavoda za deratizacijo, dezinfekcijo in dezinfekcijo KEMOCID iz Slovenske Bistrice so obiskali vse zasebne hiše, stanovanjske bloke, obrtne delavnice in tudi industrijske dvorane v strnjem Novem mestu in nameščali vabe (zastrupljeno hrano) tja, kjer se glodalci najverjetneje zadržujejo. Temeljito so obdelali mestno kanalizacijo in nabrežja Krke, Težke vode in Bršlinskega potoka, kjer se podgane zelo rade zadržujejo.

Podgana inteligentna žival?

Podgane se zadržujejo predvsem tam, kjer imajo hrano in skrvilašča. Največ tega dobe, kjer smrdi po nesnagi, tako pa je na smetiščih, v kanalih, po kletih. Zelo hitro se razmnožujejo in imajo močan nagon po samohranitvi, zato jih je težko uničevati.

Pravijo, da je podgana inteligentna žival, ki se ne pusti zlahka iztrebiti. Poznati je treba, ka-

ko živi, kako se hrani in kakšne navade ima, da je boj proti njej uspešen. Nastavljati ji je treba novo in vabljivo (seveda zastrupljeno) hrano, ker sicer nerada pride blizu. Brž ko ona žival pogine, se druge umaknejo.

Podgane se zaredi v neurejenih kanalih, razpadajočih in nevdržanih objektih, predvsem pa v neurejenih smetiščih, kakršnih je v Novem mestu — vsaj manjših — kar precej. Nema lokrat leže smeti kar na kupih, namesto v zaprtih smetnjakih.

Smrtonosna: natrijev fluoracetat in kumarinski preparat

Uslužbenci KEMOCIDA so opravljali deratizacijo pod nadzorstvom novomeških sanitarnih inspektorjev. Uporabili so dvoje strupov: natrijev fluoracetat in kumarinski preparat Vabo so pripravili tako, da so hrani (sladini, orehovim jedrcem, maltovcu, koruznemu zdrobu itd.) primešali strupa. Natrijev fluoracetat, ki je v majhni količini nevaren tudi večjim živalim in celo ljudem, je zelo učinkovit in hitro deluje. Strup je uvožen in drag. Nastavljajo ga v zaklenjenih prostorih na papirčkih, po določenem času pa ga je treba odstraniti. Kumarinski preparati delujejo počasneje in ljudem in večjim živalim niso nevarni. Upo-

rabljajo ga za deratizacijo v živalskih obratih, živalskih skladiščih in skladiščih živalskih izdelkov ter na drugih lažje dostopnih mestih.

Pri nekaterih »ni bilo podgan«

Večina gospodarskih organizacij in zasebnih stavbnih lastnikov je uvidela, da je akcija potrebna, čeprav je bilo treba storitve plačati. Marsikdo pa je deratizacijo odklonil, češ saj pri meni ni podgan, in je ekipa opravila delo lahko šele s posredovanjem upravne organa občinske skupščine.

Potrebno je vedeti, da je pri takih akcijah zagotovljen največji učinek le tedaj, če hkrati zajamejo celotno mestno območje brez izjem. Računamo, da je tokrat poginilo 70 do 80 odst. podgan. Te je treba sežgati ali zakopati, ne pa jih metati v vodo ali pustiti razpadati na površju.

Pri podobnih akcijah žrtve med domačimi živalmi niso izmete. Kdor bo za poginulega psa ali mačko zahteval odškodnino in s potrdilom veterinarja dokazal, da se je žival zastrupila, naj to uredi pri KEMOCIDU.

Več kot 426 kg zastrupljene hrane

Za deratizacijo 1876 objektov so porabili 426,7 kg vab oziroma zastrupljene hrane. Podrobnje pa takole: v 1759 hišah v družbeni in zasebni lasti 176 kg, v 31 trgovini in gostilnah 44,4 kg, v 39 industrijskih objektih in obrtnih delavnicah 86,25 kg, v javni kanalizaciji 84,30 kg in v drugih 47 objektih 35,75 kg vab.

Dokazi nereda niso iz rokava

Občinska sanitarna in komunalna inspekcija si prizadevata, da bi bilo Novo mesto čimbolj urejeno. Cesto se zgodi, da njegovi organi ne zadenejo le na nerazumevanje pri strankah, marveč na krivice in nered ob blokadi, ob Krki, na dvoriščih, ulicah itd. Odlok o komunalni ureditvi naselij pooblašča komunalnega inšpektorja, da nadzoruje izvajanje določil tega odloka. Odlok predvideva tudi ukrepe, ki jih bo inšpektor uporabil, če ne bo mogel drugače.

Odlok pravi, da je dovoljeno izmeti betonirane smetiščne jame, seveda primerno zaprte, da vanje ne morejo glodalci. Odvosi smeti je urejen in ga opravlja komunalni podjetje, ni pa dovoljeno odlagati smeti kjerkoli, saj to mestu ni le v sramoto, marveč omogoča v njem gojišča podgan in drugih nadležnih živali. Te ugotovitve niso stresene iz rokava, saj je v Novem mestu nemalo takih mest, kjer sta nered in nesnaga prav varuha podgan. Lahko jih poiščemo na bregu Krke, za skritimi dvoriščami, na dvoriščih in še kje.

Podgana ne samo novomeška, ampak dolenjska nadloga

Po množičnem uničevanju podgan je zalege vpijejo tudi drugi večji kraji na Dolenjskem, zato naj bi pristojne občinske skupščine sprejele ustrezne odloke in izvedle deratizacijo. V Metliki so za tak ukrep pokazali resno zanimanje. Prav bi bilo, da bi deratizacijo na Dolenjskem izvedlo isto podjetje, to pa kar najhitreje, ker bo le tako dosežen kar največji uspeh.

RUDI SKOF

Na medobčinskem prvenstvu v atletiki in odbojki

Najboljši se bodo udeležili republiškega prvenstva

Pred dnevi so se v Novem mestu zbrali dijaki srednjih in strokovnih šol in se pomerili v atletiki in odbojki. Razen tekmovalcev iz novomeških šol so nastopili tudi dijaki iz črnomske gimnazije. Atletsko prvenstvo se je štelo za atletski šolski pokal Slovenije, za katerega pa se bodo lahko potegovali še tekmovalci iz novomeške gimnazije, medtem ko druge ekipe niso zbrale dovolj točk.

V Novem mestu so bile med dijaki najbolje naslednje šole: 1. gimnazija Novo mesto z 8469 točkami, 2. ekonomska srednja šola Novo mesto 6351, 3. gimnazija Črnomelj 5348, 4. poklicna kovinarska šola Črnomelj 4137, 5. knjižarska srednja šola Grm 2644 in 6. poklicna šola Novo mesto 2425. Lep uspeh so dosegli maloštevilni dijaki novomeške ekonomske šole, ki so premagali črnomske gimnazije. Za uspeh lahko šteje-

mo tudi četrto mesto črnomske kovinarske šole.

Med posamezniki so bili uspešni Slajkovec, Penca in Slak.

Jože Slajkovec je tekel na 100 m 11,8 in na 300 m 39,6 in bil med vsemi najhitrejši. Razveselila sta skakalca v višino Janez Penca in Zdravko Slak, ki sta preskočila 180 cm. Pri skoku v daljino ni nihče preskočil 6 m.

Med dijakinjami so nastopile tekmovalke iz petih srednjih in strokovnih šol. Rezultati:

1. gimnazija Novo mesto 5180 točk, 2. gimnazija Črnomelj 4744, 3. ekonomska šola Novo mesto

Mirna : Krmelj 9:1

Nogometaši novoustanovljenega kluba na Mirni so s 7:2 premagali moštvo dolenskih študentov, kasneje pa Krmelj z 9:1 (4:1). Gole na tej tekmi so dali: Tratar III 2, Kramar II 2, Avsec 2, Smuc in Franja po enega.

N. TRATAR

Brežice: ženske tretje, moški šesti

28. maja sta moška in ženska rokometna vrsta Brežice zmagali v zdomem kolu moške ostriroma ženske republiške rokometne lige. Moški so premagali ptujsko Dravo s 33:21 (14:7), ženske pa Stariš s 18:9 (9:6). Brežiške rokometalke so tako zasedle tretje, moški pa šesto mesto v Sloveniji.

ELAN : Dob 9:1

V prvenstveni nogometni tekmi so novomeški nogometaši premagali Dob z 9:1 (4:1). Zlka Maksičević je dal 8 golov, Vlado Malec pa 1. V obrambi je dobro igral Branko Murn. Pred okoli 80 gledalci je sodil Lončina iz Ljubljane.

Senovo : Vojnik 2:1

Nogometni klub Rudar s Senove je v nedeljo gostoval v Vojniku, kjer je bila odigrana nogometna tekma z NK Vojnik. Senovčani so zmagali z rezultatom 2:1. Gole sta dosegla Gasre in Gabrič, vratar Avsenak pa je ubranil tudi močan kazenski strel z najstih metrov.

Sevnica : Šmartno 27:12

V prvenstveni tekmi zasavske rokometne lige je 21. maja sevnica Partizan premagal Šmartno pri Litiji s 27:12 (12:5). Gole so dali — za Sevnico Svačić 9, Perč 6, Jasbec in Imperij po 5, ter Filej in Koprivnik po 1, za Šmartno pa Poglajen 5, Erjavec 4, Cenkar, Törner in Hauptman po enega. Sodil je Stefan Jug iz Celja in je zaradi nespornega vedenja takljal vratarja gostov.

K. B.

DRUŽINSKO TEKMOVANJE MLADINCEV

Iztok Podrgajs je zmagovalec

Da bi pospešili udeleževanje najmlajših ribičev, so starejši člani Ribiške družine Novo mesto pripravili športno tekmovalno ribičje mladincev. Ob Težki vodi se je zbralo kar 23 mladincev, ki so imeli pri odlovu rib dokaj sredno roko. Tekmovalci so v lovu s plovcem, ki zahteva posebno spretnost. Med tekmovalci so bili tudi takšni, ki so tekmovali prvič, pa so lovili enako dobro kot njihovi bolj izkušeni tovarši. Le redki so ostali brez lovske sreče.

Na tekmovalju je s precejšnjim naskokom zmagal Izток Podrgajs, pred Karlom Dobošičem in Rudijem Peršotom. Končni vrstni red je bil takšen: 1. Izток Podrgajs 440 točk, 2. Karel Dobošič 200, 3. Rudi Perše 200, 4. Jože Rapaš 190.

„KOVINAR“ vodi v malem nogometu

V nadaljevanju tekmovalj med sindikalnimi podružnicami novomeške občine so bili doseženi naslednji rezultati:

Mali nogomet — II. kolo: IS-

kra (Santjernej): ELA 4:1, PIONIR: 2:0; Costno podjetje 12:1, INIS: GG 2:2; III. kolo: IMV: INIS 1:1; GG: PIONIR 1:10; Costno podjetje: ISKRA (Santjernej) 1:9, ELA: Zelemičar 4:1, KOVINAR: NOVOLES 7:1, OPREMALES: ISKRA N. m.: 3:5, GORJANCI: NOVOTEKS 4:4; IV. kolo: KRKA: GORJANCI 5:3, NOVOTEKS: OPREMALES 8:1; ISKRA (N. m.): KOVINAR 1:3, NOVOLES: ELA 6:4, Zelemičar: Costno podjetje 2:8, ISKRA (Santjernej): GG 3:2, PIONIR: IMV 3:1.

Vodi KOVINAR s 8 točkami pred PIONIRJEM s 6 in ISKRO (Santjernej) s 6.

Odbojka — ženske: PIONIR — KRKA 2:0, PIONIR — NOVOLES 2:0, PIONIR — Osnovna šola Smihel-Stopiče 2:1, PIONIR — Prosveta 0:2, PIONIR — NOVOLES 0:2, KRKA — osnovna šola Smihel-Stopiče 0:2, NOVOLES — NOVOTEKS 0:2, osnovna šola Smihel-Stopiče — Prosveta 0:2, osnovna šola Smihel-Stopiče — NOVOTEKS 2:0.

Vodi Posveta (Novo mesto) s 8 točkami pred PIONIRJEM in osnovno šolo Smihel-Stopiče s 6 točkami.

Moški — I. skupina: NOVO-TEKS — Prosveta 2:0, INIS — IMV 2:0, ISKRA (N. m.) — GG

4146, 4. zdravstvena šola Novo mesto 4023, 5. knjižarska šola Grm 3401.

Po rezultatih so dijakinje veliko slabše od dijakov. Na republiško prvenstvo se ni plasirala nobena ekipa.

Za medobčinsko šolsko prvenstvo so se v vseh štirih športnih igrah pripravile samo novomeške šole. Črnomske gimnazije so se pripravile le za odbojko in v finalnem tekmovalju, ki je bilo v Novem mestu, tudi zmagali med moškimi in ženskimi ekipami. V drugih igrah (rokometu, košarki in nogometu) so bili najboljši gimnazijci iz Novega mesta.

Najboljši tekmovalci s športnih iger bodo prihodnji mesec nastopili na republiškem prvenstvu.

Tudi v rokometu so tekmovali za prehodna pokala, ki ju je razpisal novomeški Zavod za prosvetno-pedagoško službo. Že drugič ju je dobila novomeška gimnazija. J. GLONAR

Medobčinsko ribiško tekmovalje v Gradcu

V nedeljo, 28. maja, je bilo na Lahinji veliko ribiško medobčinsko tekmovalje Organizatorja sta bila Zveza ribiških druženj Novo mesto in RD Metlika. Tekmovalo je 47 članov in mladincev iz ribiških druženj Kostanjevica, Črnomelj, Brežice, Brežice, Sevnica, Podčetrtek, Novo mesto in Metlika. Nastopili so samo najboljši, ki so si pridobili to pravico na podobnih družinskih tekmovaljih.

Tekmovalcem je tokrat sreča obrnila hrbet, saj privlačna in zelena Lahinja ni bila pripravljena odstopiti ribičem svojega bogastva. Tekmovalci so se morali močno potiti za dokaj skromen ulov, saj je najboljši ujel le 16 ribic! Dan torej ni bil najbolj primeren, tekmovalje pa je potekalo nemoteno in je bilo vzorno organizirano.

Konkurenca je bila zelo ostra, razlika med zmagovalci, nagradjenci in ostalimi pa zelo majhna.

Rezultati — člani posamezno: 1. Drago Pliš, RD Brežice, 160 točk, 2. Dako Damljanovič, RD Metlika, 150 točk, 3. Andrej Smuk, RD Metlika, 100 točk; člani izven konkurence: 1. Stevo Vidovič, RD Črnomelj, 150 točk, 2. Vid Meršol, RD Novo mesto, 110 točk; člani ekipno: 1. RD Metlika (Smuk, Damljanovič, Biček) 260 točk, 2. RD Brežice (Levičar, Kozole, Pliš) 230 točk, 3. RD Sevnica (Slamenček, Košak, Vrtočnik) 130 točk; mladinci posamezno: 1. Jože Kržičnik, RD Kostanjevica, 30 točk, 2. Karel Dobošič, RD Novo mesto, 20 točk, 3. Iztok Podrgajs, RD Novo mesto, 10 točk; mladinci izven konkurence: 1. Branko Cuk, RD Kostanjevica, 90 točk, 2. Luka Goršič, RD Novo mesto, 40 točk, mladinci ekipno: 1. RD Kostanjevica (Kržičnik, Bračkovič, Košak) 490 točk, 2. RD Novo mesto (Podrgajs, Dobošič, Perše) 300 točk. S. DOKL

Kočevski šahisti ponovno najboljši

Zapis s pionirskega šahovskega prvenstva Slovenije

Letošnje 17. ekipno šahovsko prvenstvo Slovenije je potekalo v pazničnem vzdušju. Bilo je 28. maja v prostorih osnovne šole »Tone Čufarja« v Ljubljani. Tekmovalje so pripravili v počastitev 25-letnice pionirske organizacije. Udeležba je bila zelo dobra, saj

je igralo kar 160 pionirjev v 40 ekipah.

Pri mlajših pionirjih so s prenositjo 4 točke ponovno zmagali kočevski šahisti, ki so igrali v naslednji postavi: 1. Teodor Dobrič, 2. Ljubo Trobentar, 3. Janez Trobentar in 4. Duško Ob-

ranovič. Dobrič in Janez Toben-Obrancovič je enkrat podpisal pretar sta samo enkrat remizirala, dajo, Ljubo Trobentar je bil dvakrat izgubil, medtem ko so pri vseh ostalih partijah zmagali. Za osvojeno prvo mesto so razen pokala dobili še diplomu, šaha in lepa knjižna darila.

Pri mlajših pionirkah je Zala na zaseda prvo mesto in Brežice sedmo.

Na prvenstvu za starejše pionirke je Šentvid pri Stični delil 3. — 5. mesto, Brežice pa so dosegle ponovno 7. mesto.

V skupini starejših pionirjev so Brežice ostale na 5. in Šentvid pri Stični na 7. mestu. Letošnje prvenstvo se niso udeležili lanokoletni prvaki starejši pionirji iz Kočevja. Ze na predtekmovalju v Novem mestu niso sodelovali, ker so prav tedaj nastopali v drugih športnih dejavnostih in pri godbi na pihalih.

Vrstni red pri mlajših pionirjih: 1. Kočevje 23,5, 2. Celje 19,5, 3. Ljubljana 14, 4. Hrastnik 12, 5. — 7. Slovenska Bistrica, Kranj, Vuzenica 11,5 itd.

Morda bi bilo prav, če bi dolenska šahovska tekmovalna skupnost organizirala posebno tekmovalno ligo, v kateri bi tekmovali šahisti (posamezniki in ekipe) iz vse Dolenjske.

IVE STANIČ

Občina, 3. ISKRA. Šah: 1. Rudnik Kanižlica, 2. Občina, 3. ELEKTRO. Mali nogomet: 1. BELT, 2. RUDNIK, 3. Občina. Kegljanje: 1. RUDNIK, 2. ELEKTRO, 3. Opekarna.

Šteljanje: 1. BEGRAD, 2. RUDNIK, 3. ISKRA I.

Kolesarjenje: 1. ELEKTRO, 2. ISKRA.

Med posamezniki je bil v kolesarjenju najboljši Klopeč iz podjetja ELEKTRO, sledijo pa mu Senica z osnovne šole, Stopar in drugi. V streljanju se je najboljši izkazal Murn iz podjetja BEGRAD, za njim pa Novak in Malec iz istega kolektiva.

Ženske — streljanje: 1. ISKRA I., 2. Prosveta, 3. BETI, Posamezno: 1. Rajgelj (BETI), 2. Vidmar (ISKRA), 3. Piat (ISKRA).

Kegljanje: 1. Prosveta, 2. ISKRA I., 3. ISKRA II.

Na IV. delavskih športnih igrah je sodelovalo 15 sindikalnih podružnic s 73 ekipami.

A. LATERNER

Športni dogodki iz Krškega

■ PORAZ ČRNOMLJA V lepi igri so rokometni Čeluzarji v prvenstveni rokometni tekmi zasavske lige premagali ekipno Partizan iz Črnomla s rezultatom 30:23 (13:9). Pri domačih sta bila najboljša šulc s 9 in Rudi Iskra s 10 zadetki, pri gostih pa so bili najboljši strelci Gabrijan, Zigic in Šimenc s 5 zadetki. Pred okoli 300 gledalci je tekmo slabo sodil Vočovnik iz Sevnice.

■ NEPRICAKOVANA ZMAGA. — Balinarji Čeluzarja so v počastitev dneva mladosti organizirali turnir, na katerem so sodelovali še balinarji iz Novega mesta in Zagrebčanji. Najboljšo igro so pokazali Zagrebčanji, v so prepročljivo odpravili Novomečane, bili boljše od zmagovalca Čeluzarja, a so nato nesrečno izgubili.

A. 8.

Dr. Minka Maležič:

Higiena v življenju žene

Maternični vložki (obročki)

Strokovno jim pravimo IUD, kar je kratica za angleški izraz: maternično zaščitno sredstvo. V svetu uporabljajo obročke že več let, v Sloveniji pa nekako tri leta in jih je sedaj moč dobiti ne samo v Ljubljani, temveč tudi v drugih ginekoloških centrih, med katerimi so tudi ginekološke ordinacije na Dolenjskem.

Maternični vložki preprečujejo zanositev približno v 97-odstotkih, lahko pa rečemo, da 100-odstotno v primerih, če je maternica zdrava. Kljub temu da uporabljajo maternični vložek, pa vseeno zanosijo tiste žene, ki imajo morda le rahlo nepravilno raščeno maternico ali pa brazgotine po porodih in splavih. Vsi ti pojavi sicer niso bolezenski, ženi pa le škodujejo, in to takrat, ko nosijo maternični obroček kot kontracepcijsko sredstvo.

Vložek vloži v maternico zdravnik ginekolog zadnji dan perila ali čimprej po njem. To

pa zato, da se izognemo nevarnosti, da bi vložil vložek v že nosečo maternico.

Preden se žena odloči za uporabo materničnega obročka, jo mora ginekolog pregledati, kajti le on lahko ugotovi, če ga sme uporabljati. Obstajajo namreč nekatere bolezenske nevarne spremembe maternice, pri katerih žena materničnega vložka ne sme nositi.

Težave, ki jih imajo žene po vložitvi obročka, so: rahle krvavitve in bolečine nekaj dni zatem, nekatere žene imajo močnejše perilo, ob teh težavah pa lahko maternica obroček izvrže, kar je neprijetna posledica, če žena zanjo ne izve pravočasno. Priporočljivo je, da se pri vsaki težavi žena posvetuje z ginekologom, ki bo svetoval in pomagal.

Maternični vložki so iz plastične mase, oblikovani v različne vijuge. V maternici lahko ostanejo neprenehoma več let in jih ob vsakem perilu ni treba odstranjevati. Uporaba je torej zelo enostavna. Taka in

podobna kontracepcijska sredstva so uporabljali že v 19. stoletju in tudi prej. Bila pa so iz različnih snovi, nato leta 1930 nasledimo vložke iz srebra. Vse take vložke pa so opustili zaradi neprijetnih posledic, kot so vnetja, krvavitve in tako dalje.

Žena, ki je kdaj nosila maternični obroček, lahko kljub temu zanosil in rodi otroka brez kakršnihkoli posledic. — Vseeno pa tovrstnega kontracepcijskega sredstva ne moremo priporočati ženam, ki še niso rodile.

Dojenje ni zaščita pred zanositvijo

Nekatere žene mislijo, da jih dojenje štiti pred novo nosečnostjo, ker večina tedaj nima perila. To mnenje pa je napačno, kajti žena vseeno lahko spočne novega otroka, četudi nima perila in še doji.

S tem sem izčrpala izbiro enakrat dostopnih zaščitnih

8 sredstev pred nosečnostjo. — Upam, da bo tudi na tem področju kmalu mogoče dobiti nova pomagala, da bodo žene lahko rodile le zaželenega otroka in da jim ne bo treba poseči po splavih, kar je gotovo najmanj humano sredstvo za uravnavanje rojstev. Ob tej priložnosti bi rada povedala, da v naših ordinacijah lahko dobe primerna zaščitna sredstva proti zanositvi tudi dekleta in žene, ki še niso rodile.

Strah pred zanositvijo ima mnogo posledic, ena od njih je tudi spolna hladnost — frigidnost. Ena od posledic splavov pa so vnetja jajcevodov, posledica le-teh pa je jalovost žene — sterilitet. Kot izkazujejo statistike, izgublja polovica žena z uporabo kontracepcijskih sredstev strah pred nezajeleno nosečnostjo in s tem frigidnost. Pri nas pa ugotavljamo, da je nekako tri četrt vseh žena v zreli dobi frigidnih.

Frigidnost — spolna hladnost

O spolnosti, ki je zelo pomemben del življenja, včasih sploh nismo govorili, kaj šele spolni, čeprav je to del življenja, ki je zelo pomemben za vsakega posameznika. Dovolj

te mi, da ponovim besede Johna Haynesa Holmesa: »Koliko moških in žensk je, ki mislijo, da je na spolnem življenju nekaj grešnega! Koliko mož in žena je, ki so začeli svoje razmerje v tišem prepričanju, da je to, kar počno, nekaj, česar je se treba sramovati. Koliko žena je, ki žive v veri, zoper katero sta vsako dokazovanje in logika brez moči, da se s svojim spolnim življenjem nizkotno vdajajo mesenosti, in ki se nikoli ne predajo svojim možem, ne da bi pri tem čutile odpor in ponižanje!«

Dandanes vemo, da je zmereno spolno življenje potrebno za telesno in duševno zdravje. Primerno spolno občevarje je potrebno za obstoj telesnega in psihičnega ravnotežja, in če tega ni, nastopajo posledice. Ne nosi pa jih samo žena, temveč tudi mož, lahko vsa družina in na podlagi razprtih zakonov tudi družba.

Spolno življenje naj začne mlad človek v naših krajih nekako po 20. letu, ko je telesno in duševno ter gmotno že sposoben za življenje v družinski skupnosti. Težko pa bi bilo točno določiti starostno mejo, ker je pri vsakem posamezniku različna.

Centralni zavod za napredek gospodinjstva

vas vabi k prednaročilu na vsebinsko bogato — na približno 700 straneh več kot 1600 receptov — zanimivo in svojsko urejeno knjigo

SODOBNA KUCHARICA

Knjiga bo opremljena s številnimi črno-belimi in barvnimi fotografijami in vezana v platno.

V prednaročilu je cena knjige 32 Ndin, plačljivih v enem ali dveh obrokih do 1. septembra 1967. Po izidu bo knjiga znatno dražja.

Naročilnica

Podpisani(a) .....

točen naslov .....

naročam knjigo SODOBNA KUCHARICA v prednaročilu.

Cena 32,00 Ndin bom plačal(a) v enem — dveh — obrokih do 1. septembra 1967 na vaš tekoči račun 501-3-188.

Podčrtajte pogoj plačila, ki vam najbolj ustreza!

Datum ..... Podpis .....

**CENTRALNI ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA
LJUBLJANA, GRADIŠČE 2-III**

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA v Krškem

objavlja RAZPIS za

vpis v I. letnik tehniške srednje šole in v I. letnik poklicne šole kovinarske stroke v šolskem letu 1967/68

V prvi letnik bomo sprejeli 120 dijakov, in sicer:

60 dijakov na strojni oddelek 60 dijakov na elektro oddelek

V prvi letnik PS bomo sprejeli 90 dijakov.

Prošnje (na obrazcu DZS — obr. 120), kolkovane s kolkom za 50 par, naj pošljejo kandidati takoj po končanem pouku v osemletki. Prošnji je treba priložiti:

- spričevalo o dovršeni osemletki
- življenjepis
- mnenje šole
- zdravniško spričevalo

Sprejemnih izpitolov ne bo. Če bo vpis večji od razpoložljivih mest, bodo odklonjeni dijaki z najslabšim uspehom v osmem razredu osnovne šole.

Za vpis v I. letnik poklicne šole morajo kandidati priložiti tudi učno pogodbo, sklenjeno z gospodarsko organizacijo, kjer se bodo izučili za poklic. Brez učne pogodbe bomo vpisovali le izjemoma.

Kandidate opozarjamo, da je v Krškem tudi dijaški dom!

RAVNATELJSTVO SOLE

NESREČE

»Princ« v škarjah

23. maja dopoldne je Mirko Vlačič iz Bugojna s »princem« prehitel tovornjak, ki ga je vozil Jože Mikec z Raleža. Ker je po avtomobilski cesti od Drnovega pripeljal neki osebni avto, je Vlačič zapeljal v škarje, hitro zavil na desno in trčil v tovornjak. Škodo so ocenili na 350 Ndin.

Sneto kolo na Angleža

22. maja popoldne se je po avtomobilski cesti proti Ljubljani peljal tovornjak s prikolico. Vozil ga je Tomo Kostadinovski. Pri igmanju je prikolico odletelo kolo in zdrvelo proti osebnemu avtomobilu, ki ga je vozil Anglež Luis Asch iz Londona. Sneto kolo se je zaletelo v osebni avto in povzročilo za 900 Ndin škodo.

Zastava 750 v jarku

21. maja dopoldne se je Ivan Seljak peljal z zastavo 750 iz Sentjerneja v Gor. Staro vas. Zaradi neprimerne hitrosti ga je v ovinku zaneslo. Zapeljal je v jarek in zadel odlično cev. Voznik si je poškodoval prsni koš in si zlomil troje reber, sopotnica pa je dobila poškodbe po obrazu. Odpeljali so ju v novomeško bolnišnico. Škodo so ocenili na 2.000 Ndin.

Prekucijaj z moskovičem

21. maja okoli 16. ure se je pripetila huda prometna nesreča pri Trnovcu. Stane Zagar iz Ljubljane se je z moskovičem peljal iz Metlike v Novo mesto. Ko se je pripeljal po klancu navzdol, je avto zaradi neprimerne hitrosti zaneslo, da se je prevrnil na bok, xdrsnil v jarek in obstal na kolesih. Voznik in sopotnik sta bila lažje ranjena, škodo pa so ocenili na 5000 Ndin.

Zaletela sta se v vprežni voz in med konjema obležala nezavestna

28. maja okrog 20. ure se je pripetila huda prometna nesreča v bližini Jelovice pri Krmelju. Iz Krmelja je proti Jelovcu vozil motorist Janko Gole s sopotnikom Alešem Plajsom. Vozil je zelo hitro in po levi strani. Ko je pripeljal na ovinek, se je zaletel v konjsko vprego in zapeljal med konja. Vprego je vodil Darko Gabriel iz Drušč pravilno po desni strani. Ker je bila vidljivost še dobra, ni imel luči. Pri trčenju sta motorist in sopotnik padla pred prva kolesa voza in obležala nezavestno. Zaradi hudih poškodb so ju odpeljali v breškiško bolnišnico. Na motorju je za okrog 300 Ndin škoda.

Trčenje na nepreglednem ovinku

25. maja popoldne se je iz smari Bukoška v Sela pri Dobovi pripeljal z dostavnim avtomobilom Branko Pečnik iz Vel. Malenc. Pri lihi št. 40 se je na nepreglednem ovinku srečal z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Ivan Molan iz Mosteca. Ker sta se prepозno opazila, sta kljub zaviranju trčila. Vozniška se nista poškodovala, na vozilih pa je za okrog 500 Ndin škoda.

27. maja dopoldne sta na nepreglednem ovinku na cesti III. reda med Šestjanzem in Krneljem trčila vozniška osebnih avtomobilov Gvido Bedenk iz Dola pri Hranstniku in Alojz Kveder iz Budne vasi. Vozniška se nista poškodovala, na vozilih pa je škoda za okrog 5000 Ndin.

Trčenje pri Čatežu

22. maja dopoldne je iz Dvorca pri Čatežu pri Brečah vozil osebni avto Anton Kuhar iz Brečic, iz Čateža pa je privozil vozniška osebnega avtomobila Albert Petrušič iz Zagreba. Kuhar je močno zavrl, vendar je kljub temu prišlo do trčenja. Vozniška se nista poškodovala, na avtomobilih pa je za okrog 800 Ndin škoda.

S parkirnega prostora neprevidno na cesto

22. maja popoldne je od železniške postaje proti Brečicam peljal motorist Jože Spiler iz Črešnjic. Na cesti bratov Milavcov je s parkirnega prostora nenadoma zapeljal pod mostom in mu napel pot Imre Ciklos iz Čerkol s osebnim avtomobilom. Motorist je trčil v avto in se hudo poškodoval; odpeljali so ga v bolnišnico. Na vozilih je za okrog 510 Ndin škoda.

Mopedist in motorist trčila

25. maja popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda v Krškem pri odcepu ceste proti Vrbinški vasi. Slavko Sinkovič iz Sp. Starega gradu se je pripeljal s mopedom iz Vrbinške vasi na omenjeno cesto, ne da bi se prepričal, če je prosta. Z njim se je peljal tudi njegov brat Ivan. Tedaj se je po cesti iz Krškega proti Brečicam pripeljal motorist Jože Novak iz Preslode. Ker je mopedista zagledal na zelo kratki razdalji, trčenja ni mogel preprečiti. Vozniška sta se hudo poškodovala in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Lažje se je poškodoval tudi sopotnik mopedista. Vozniška sta vozila brez vozniškega izpita. Vretilo so jima kri za preiskavo.

ELEKTROTEHNA LJUBLJANA

- Nudimo vam bogato izbiro: gospodinjskih aparatov
 akustičnih aparatov
 elektroinstalacijskega materiala

Kupujte v naših trgovinah v Krškem in Novem mestu!

danes
še ni
prepozno

ČE SI HOČETE
OLAJŠATI DELO
IN ŠKROPITI
POCENI

NAPREDEN KMETOVALEC ORJE DANES S TRAKTORJEM,
ŠKROPI PA S CUPRABLAU-om

CUPRABLAU škropilivo pripravite brez apna in čakanja
CUPRABLAU je najcenejše bakreno sredstvo
CUPRABLAU je izredno odporen proti izpiranju
CUPRABLAU ne maši škropilnih šob
CUPRABLAU lahko mešamo z drugimi sredstvi za varstvo rastlin (prednost dajemo močljivim praškom). razen z žvepleno apneno brozgo

V VIHOGRADU, NA HMELJIŠČA, NA POSEVKE SLADKORNE
PESE, NA KROMPIRIŠČA CUPRABLAU

CINKARNA CELJE
METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA

Dopisna delavska univerza v Ljubljani

vpisuje:

- v tehniško šolo strojne, elektriške, lesnoindustrijske in kemijske stroke
- v ekonomsko šolo
- v dveletno administrativno šolo
- v poklicno šolo kovinarske, elektro in avtomobilne stroke
- v I. in II. stopnjo osnovne šole za odrasle (5.—8. razred)
- za ljubljansko območje bo odprt tudi popoldanski oddelek osnovne in ekonomske šole

Vpisuje tudi v tečaje:

- v začetni knjigovodski tečaj
- v tečaj analitične evidence
- v tečaj finančnega knjigovodstva
- v tečaj tehniškega risanja
- v jezikovne tečaje slovenščine, nemščine in italijanščine
- v tečaj za skladiščenje
- v tečaj za varnost pri delu
- v tečaj za predelavce in kontrolorje v kovinarski stroki
- po dogovoru organizira za potrebe podjetij izpopolnjevalne tečaje.

Kandidatom je s plačilom šolnine zagotovljeno tudi do sto ur seminarjskega pouka.

Vpisovanje traja do 30. septembra 1967.

Dopisna oblika, kombinirana z občasnimi seminarji, je primerna za vsakogar, ker šolanje ni vezano na čas in kraj.

Pojasnila daje Dopisna delavska univerza, Ljubljana, Parmova 39, tel. 316-043, 312-141, vsak dan dopoldne, ob torkih tudi popoldne. Če želite pismena navodila in program, priložite za odgovor znamko v vrednosti 1,80 Ndin.

ENODNEVNE PIŠČANCE

in jarčke do starosti
3 mesecev si lahko nabavite vsak torek in sredo v valilnici

KMETIJSKE ZADRUGE V NAKLEM PRI KRANJU

Z enomesečnim prednaročilom si lahko zagotovite pri težkih pasmah 12 odst. popusta, pri lahkih pa 20 odst. popusta. Enodnevne piščance pošiljamo tudi po železnici.

OBIŠČITE

KAVARNO
RESTAVRACIJO
IN KLETNO
RESTAVRACIJO
HOTELA
METROPOL

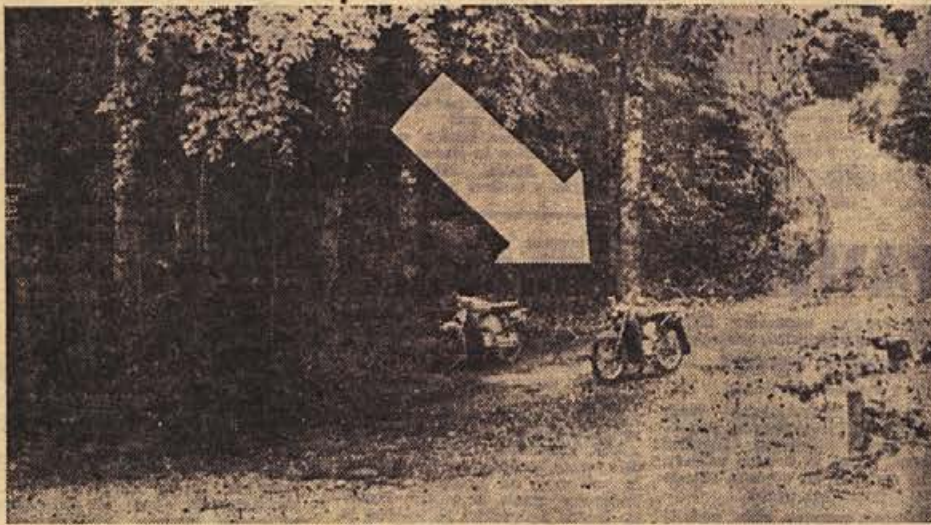
NOVO MESTO
pri avtobusni postaji

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

Živalim smo preperečili, ljudem pa ne!

V RUDNIKU
MESA NA ROGU

Roški gozdovi so že sami po sebi dovolj skrivnostni in osamljeni, med debli bukev in jelk je vtkanih nešteto napisanih in nenapisanih legend in bajk! Tale zadnja, na žalost resnična, pa prav gotovo ni v ponos ne enim ne drugim, ki so vanjo zapleteni

Samotno križišče blizu Cinkovega križa na Rogu je postalo pretekli teden priljubljena romarska točka za mopediste in druge izletnike iz doline. Spuščali so se v 12 metrov globok prepad tik ob cesti (označen s puščico) do »rudnika mesa«

V soboto, 20. maja, je neznan poltovornjak zelenkaste barve pripeljal po cesti Kočevje—Novo mesto več deset papirnatih vreč. Ustavil se je na novomeški strani 1100 metrov visokega Roga blizu Cinkovega križa na križaju z gozdno cesto št. 37, in trije možje (šofer in dva krepko raščena brkata spremljevalca) so zmetali čudni tovor v 12 metrov globoko prepadno jamo tik ceste. Obrnili so kamion in nemudoma izginili nazaj proti Kočevju...

Lovcu, domačinu iz Poljan, je menda še isti dan iz prepadnice sumljivo zadišalo. Spustil se je vanjo in našel na dnu med raztrganimi vrečami cele kupe prekajenega mesa: gnjati, plečka, glave, rebra, hrbišča in drugo. To menda niso ostanki iz druge svetovne vojne, ko je včasih kakšna skupina preradovanih Italijanov, belogardistov ali esesovcev našla poslednji bunker v takem prepadu!

Dišalo je po prekajenem mesu. Vendar niti to niti pomisleki na afriško prašičjo kugo, trakuljo in bele črvičke, ki so že lezli po mesu v prepadnici, niso mogli odgnati prebivalcev iz doline in nekaterih delavcev iz Podstenic in okolice, da si ne bi privoščili nekaj priboljška!

Eden je povedal: »Po vrhu je res malo smrdelo, v sredi pa je bilo še prav lepo rdeče in užitno!«

Drugi pravi: »Kuhali smo v loncu, kar je bilo videti zdravo. Ko je voda zavrela, pa je začelo tako smrdeti, da ni bilo mogoče prinašati...«

Tretji: »Jaz sem odnesel nekaj za psa...«
Četrti: »Ne bi smeli pustiti kar tako, da lahko vsak zraven pride!«

Prihajali so z mopedi in motornimi kolesi, z vrečami in nahrbtniki, kar romali so k temu novoodkritemu rudniku suhega in svežega mesa pod vrhom Roga. Kaj tudi ne, saj stane kilogram rebra 1200 Sdin, kilogram gnjati pa 1800 Sdin!

Očitno so trdili, da je bil kamion naložen čez rob karoserije, se pravi, da je bilo na njem več kot 1000 kg mesa! Ko smo se pozanimali v Kočevju, od kod bi meso lahko prišlo, se je začela stvar počasi jasiti:

Inž. Franc Goršič, vodja kmetijskega sektorja pri Kmetijskem gozdarskem posvetu v Kočevju, je priznal, da je bil kamion njihov. Meso je bilo iz njihovega obrata klavnice. Podjetje je takoj pričelo preiskavo. Inženirju Goršiču ni o pokvarjenem mesu in »usklaščanju« v Rogu šef klavnice prejel nič povedal. Veterinarski inšpektor v Kočevju Bogomir Štefančič je sicer prepovedal prodajo tega mesa, vendar ga niso uničili po predpisih. »Najenostavneje bo, če ga zapeljemo na novomeško stran, še bolje na mejo med kočevskim in novomeškim področjem, kjer je zakonitost zaradi odročnega Roga

včasih malo bolj na šibkih nogah,« so menili.

Križišče in prepadnica pa ležita, kot kažejo karte in trdijo gozdarji, krepko na novomeškem terenu. Ko smo o »rudniku« obvestili novomeškega veterinarskega inšpektorja in sanitarno inšpekcijo, sta obljubila, da bodo zadevo razčistili v sodelovanju s kočevskimi inšpekcijskimi službami.

Včasih so imeli Novomeščani težave s kočevskim premogom in blatom v Krki, zdaj pa še mrhovina!

Kako je prišlo do take količine pokvarjenega mesa? Inž. Goršič pravi:

»Meso je nasoljeval delavec, ki ni bil usposobljen za to delo. Poleg tega smo takrat prvič uporabili posebno nitrarno sol, ki jo šele preizkušamo. Meso smo pripravili toliko, kot smo ga la ni v tem času prodali, vendar je letos povpraševanje padlo in ostajale so nam neprodane zaloge. Vse to so razlogi, da se je meso pričelo kvariti.

Kolikor sem do sedaj izvedel, so odvrgli okrog 400

kilogramov poltrajne (prekajene) svinine, 200 kg telečjih glav brez jezikov in možganov in 30 kg svinjskih glav. Glave smo imeli pripravljene za tlačenke.

Meso je sicer pokvarjeno, ni pa okuženo. Se danes (v ponedeljek — op. M. M.) bom dal nalog, da meso v Rogu zakopljejo in polijejo z razkužilom!

Dosti žalostno je, da smo živalim preperečili dostop do mesa, ljudem pa ga nismo

mogli!« je še dodal.

Vsa zadeva diši že po uničevanju zalog, ki jih niso hoteli prodati po znižani ceni, kar bi morda lahko storili še pred štirinajstimi dnevi. Lahko je po sredi samo malomarnost in neznanje. Prav gotovo pa je škoda mesa, saj ga nimamo toliko, da bi ga lahko sežigali. Tudi lovci bi ga lahko porabili na krmiščih. Sicer pa bi moralo biti že prvi dan po predpisih uničeno in pospravljeno. Tu je morda upravičena pripomba iz Kočevja, da znajo občine poskrbeti za odlok o uničenju živil, nikjer pa ni še ustreznih prostorov (mrhovišč), kjer bi bilo mogoče to tudi strokovno, higiensko in po predpisih opraviti!

M. MOSKON — J. PRIMC
TIK PRED ZAČETKOM "TISKANJA" smo dobili iz Kočevja telefonsko obvestilo o preiskavi v KGP Kočevje: v jamo pri Cinkovem križu so odvrgli 268 kg prekajenega svinjskega mesa, ostalo pa so odkrili na krmišče gojitvenega lovišča »Roga«. V torek popoldne so strokovno uničili meso v jami.

Mesec dni obešena

22. maja so našli obešeno 70-letno Marjeto Dušek iz Kočevja, Reška cesta 17. Njeno truplo je razpadalo, saj je niso videli skoraj mesec dni. Domnevalo, da se je obesila že 23. aprila. Sosedje so opazili njeno odsotnost, a so domnevali, da je spet šla na obisk h hčerki v Ljubljano, kamor je pogosto odhajala. Pokojnica je bila upokojen-

ka in je prejela 290 N-din pokojnine. Imela je hude napade astme. Domnevalo, da si je prav zaradi te bolezni vzela življenje.

Trčenje treh avtomobilov

30. maja zjutraj se je zgodila prometna nesreča pred gostilno Novak na cesti herojev v Novem mestu. Franc Cekuta iz Ceglince se je z avtom pripeljal iz Ločne in je nameraval zaviti na Cesto talcev. Ker pa je nasproti pripeljal mopedist, je vozilo ustavil. Boško Vitič je vozil tik za njim in prav tako ustavil avtomobil, medtem Anton Turk iz Sentjerneja, tretji avtomobilist ni bil dovolj previden: trčil je v Vitičev avto in ga porinil naprej v avtomobil Franca Cekute. Na vseh treh avtomobilih je za 4500 Ndin škodde.

Tat v Podšumberku in Arčevcih

22. maja dopoldne je bilo vlomljeno v stanovanje Antona Sraja v Gor. Podšumberku. Neznanec si je prisvojil okoli 430 Ndin, ki jih je vzel v omari iz žepa suknjice. Lastnik hiše, ki stoji ob gozdu na koncu vasi, je bil med krajo na njivi. Istega dne, kakšno uro pozneje, je bila vlomljena hiša Leopolda Hrovata v Arčevcih. Storilec je nasilno odprl omaro, razmetal posteljo in brskal po miznem predalu, vendar denarja, ki ga je želel, ni našel.

»NE BO GA SE ZMANJKALO!« sta povedala ta dva, ko sta se vrnila iz jame, ko smo v petek dopoldne v hudem naližu obiskali Rog. »Tudi šunk in plečk je še dovolj!« Puščica kaže del mesne zaloge in raztrganih papirnih vreč na dnu jame. (Foto: M. Moškon)

Lahko si je torej misliti, kako vesela je bila gospoda v trgu vselej, kadar je prišel Sódnikov Valentin na počitnice iz velikega mesta. Oženjeni so bili trije, okrajni sodnik sam, davkar in pristav. Davkar je imel dve čedni hčeri; eni je bilo že čas iskati moža, in mlajša bi se ga tudi ne bila branila. Gospa davkarica je bila dobra mati; in Valentin je bil ves tak, kakršnega si želi mati, ki ima hčer dozorlo. Čez kakšne dve leti bo imel svojo dobro službo in toliko časa Olga se lahko čaka. Res je malo na lahko stran ta Valentin, ali mlad je še in mlademu lahko človeku se mnogokaj odpusti. Vse kaže, da bo kdaj dober mož in Olga ga bo tudi znala v strah prijeti, ako treba, zlepa seveda, z ženskimi orožjem. Da je bogatega veljavnega očeta sin, to tudi še nikomur ni škodilo. Olga je tudi lahko vesela takega ženina; zal mladenič je, ljubezniv, pameten, izobražen. To je Olga že sama zapazila, kakor kaže; tudi on jo rad vidi, mati ima ostro oko.

In ako bi se tudi morebiti pozneje premislil ter si izvolil Ireno, to bi tudi ne bila tako velika nesreča. Olga ali Irena, ona ima obe enako rada, ena ga mora dobiti, samo previdnosti je treba, in te je imela dovolj gospa davkarica.

Iz vsega tega je razvidno, da je bil Valentin malo doma. Na koslu je bil zdaj pri okrajnem sodniku, zdaj ga je povabil gospod pristav, največkrat pa davkar ali pravzaprav davkarica, ki je bila gospodinja in gospodar v hiši. Zvečer je bil navadno v gostilni z gospodi, včasih je bil tudi oče z njim. Očetje so radi skoporoki, vsaj sinom se tako zdi; nerad jim gre denar iz roke, zlasti za stvari, katere se jim ne zde tako potrebne kakor sinom. In takih stvari je mnogo: kaj je treba sinu že kaditi; v gostilno zahajati, kaj treba tako drage suknje? Sódnik ni bil tak. Valentinu ni bilo treba dolgo prositi in molelovati, kadar je hotel denarja. Sódnik je rad

imel, da je bil njegov sin lepo oblečen, da si je kaj privoščil, da je dajal za vino v veselju družbi. Večkrat ga je sam vprašal, ali ima še denarja; Bog ne daj, da bi kdo zanj plačeval. Sódnik niso imeli nikoli te navade. Konec takega pogovora je bil navadno, da mu je ponudil petak, desetak za vino, za cigare, rekoč: »Človek mora živeti po svojem stanu; kdor zahaja med gospodo, ni, da bi zaostajal za njo; ti moraš, kakor vidiš druge. Če kade drage cigare, ni, da bi ti kadil navadne.« Ali ni veselje imeti takega očeta?

Nocoj je bil Valentin pri davkarjih povabljen »na zajca«. Gospod davkar ni bil posebno bistra glava, a svojo službo je zvesto opravljal v pisarni. Ko so bile neokretne številke ugnane in v red spravljene, je bil mož prost kakor mlado žrebe na paš. Za hišo mu je žena skrbela, sam bi ne bil mogel tako. Kar je ona ukrenila, je bilo dobro; naprej ji je bil dal, enkrat za vselej, svoje privoljenje in odobrenje za vse njene naredbe. Srečen mož je bil ta davkar in tudi žena je bila zadovoljna; v lepi zakonski složnosti sta živele. Prepira ni bilo med njima; za prepir je treba dveh, in davkar je bil miroljuben človek. Če je hotela žena kdaj dušek dati svoji hudomušnosti — najboljša žena ima svoje slabosti, svoja nesrečna trenutja — morala si je koga drugega iskati; možu se ni ljubilo, da bi ji ustrežal, da bi

jo samo poslušal. Kadar so se začeli temni oblaki zbirati na zakonskem nebu, vzel je mirno puško čez ramo ter krenil proti gozdu. Dober lovec je bil, skoraj vselej se je vrnil na večer z zajcem, ki ga je prosto v roki nesel po trgu, da so ga lahko vsi videli — torbe ni nosil. Dober pomočnik pri tem mu je bil dolgopeti Nónan; med raznovrstnimi svojimi opravili je imel tudi to, da je vedel za vsakega zajca po okolici, kje leži, kam se hodi past, kje in kdaj ga je najlaže zalesti. Sleherno jutro je hodil poročat davkarju o stanju divjačine, katero je imel vso prešteto kakor pastir ovce. On sam ni nosil puške; ljudje so dejali, da je tudi ne potrebuje, da s svojimi dolgimi nogami lahko zajca doteče in z roko ujame za ušesa ali za bedro. Govorilo se je, da se je že mnogokrat tako pregrešil zoper lovsko pravico; a dokazati mu niso mogli.

Lahko je torej davkar ustregel svoji ženi, kolikokrat je želela zajca na mizo. In to željo, njemu povelje, mu je izrekla večkrat. Bila je na glasu daleč okoli, da zna zajca napraviti kakor nobena druga. Kdo bi ne želel, da poleg njenih drugih lepih lastnosti preide tudi na njeni hčeri ali vsaj na njo, ki je namenjena Valentinu, da bi še večkrat v svojem življenju tako dobro večerjal kakor noooj!

Zajec, kakor ga je bila napravila gospa davkarica, je bil pravo središče mali družbi; okoli njega se je sukala s konca ves pogovor.

»To je pa res, gospa,« prikloni se Valentin gospodinji, »takega zajca nisem jedel na Dunaju, in vendar smem reči, da poznam tam boljše gostilne. Ali ne samo v gostilnah, tudi v družinah ne znajo napraviti zajca.«

Take pohvale je bila že vajena gospa davkarica, vendar jo je vedno rada slišala, zlasti iz Valentinovih ust; prijazno mu odgovori:

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 2. junija — Velimir Sobota, 3. junija — Milojka Medelja, 4. junija — Francišek Šonelejek, 5. junija — Ferdo Šorok, 6. junija — Zdenek Šreda, 7. junija — Zorica Četrtek, 8. junija — Medard

ZAHVALJE

Ob prerani izgubi naše ljube bčerkve, sestrične

MOJCE FIFOLT

s Poloka pri Straži
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom za podarjeno cvetje, gospodu župniku in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremlili do njenega mnogo preranega groba.
Zalujoča mamica, očka, sestrič Bredica in Vanja in obe stari mami

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

JOŽETA ŠAFARJA

iz Srednje vasi
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu kakorkoli lajšali trpljenje med boleznijo. Obenem se zahvaljujemo g. kapitanu za zadnjo popotnico in lep poslovilni govor, tovarišem logarjem iz Ormošja in

lovcem iz l. d. Semič-Smuk za častno spremljevanje in salvo. Najlepša hvala za številne podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.
Zalujoči: žena Katica, sin Jože s ženo Jožico in sinom Jožkom, sestri Malči, Mici Reška, Lajzka z možni in otroci

Ob prerani izgubi naše ljube bčerkve, sestrične

CVETKE ŠUŠTARŠIČ

se iskreno zahvaljujemo zdravniškimu in strojnemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, zdravnikom Zdravstvenega doma Novo mesto, tov. Stefanu Junciču za lajšanje bolečin v času njene bolezni. Zahvaljujemo se glasilo za vnes in poslovilni govor, kolektivno MESTOPOL, mladini, vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Posebno častiti duhovščini za tolažbo in spremljevanje na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste v tolikih trenutkih z nami sočustvovali.
Zalujoča mama, brata Janez in Stefan z družinama, sestri Malči, Marija, Kristina in Lajzka z družinami.
Gor. Lakovnice, 29. maja 1967.

PREKLECI

Jože Pašič, Nova cesta 17, Metlika, prepovedujem hojo in pašo perutnine okrog moje hiše in po vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno prepražil, perutnino pa zastrupil.

Jože Bedek iz Gabrja 56, Brusnice, prepovedujem pašo živine in kokoši, vožnjo in hojo po vseh mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno prepražil, kokoši pa zastrupil.

Janez Maverič iz Občin pri Dobriču obžalujem in preklicujem kar sem žaljivega govoril o Janezu Longarju iz Občin.

OBVESTILA

CANDY SERVIS in popravila vseh gospodinjskih aparatov na področju Novo mesto, Krško, Črnomelj, Zuzemborg in Trečnjave. Janez Močnik, Sokolska 3, Novo mesto, telefon: 21-639.

SCETKE ZA LOŠILCE in za sesalce za prah obnovi šotarsstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 32.

Oblačila očist. KEMIGNA ČISTILNICA, Novo mesto, Germova 5.

maloglasni

PRODAM VINOGRAD Najorovec. Informacije pri Antoniji Kovacik, Glavov brod — Arčib.

KOŠNJO 1 ha 64 arov ob Ragovški cesti prodam. Zgornje pri Šmidu, Muzajska 3.—5., junija do 12 ure.

PRODAM HISO v Novem mestu. Cena 3.900.000 Sdin, Naslov v upravi lista (808/67).

POČENI PRODAM vzdržljiv desni štedilnik na dve in pol plošči, dva pečnjaka in bakren kotiček, dobro ohranjen. Bršljin 4, Novo mesto.

PRODAM OBRACALNIK za seno. Jože Bobič, Sela 3, Belsa cortev.

UGODNO PRODAM nov nemški televizor znamke »Schaub-Lorenz« (2 programa) in magnetofon »Grundige TK 140 na 4 kanale. Vprašajte pri Eli Zefran, Kri-

stanova 12 a (šivalnica), Novo mesto.

TAKOJ PRODAM žago. Alfonz Šri-bar, Sp. Dule, n. h. Krško.

PRODAM NOV GUMI VOZ, nosilnost 3 tone. Naslov v upravi lista (803/67).

ZAPRAVLJIVCEK in komate, vse dobro ohranjeno, prodam. Kramar, Gor. Kamenje 3, Oločec ob Krki.

PRODAM STAVBENO PARCELO na Ragovski cesti v Novem mestu. Naslov v upravi lista (785/67).

PRODAM STROJ za izdelovanje betonskih cevi še v dobrem stanju. Franc Jarc, Vaše 10 A, p. Medvode.

PRODAM PO ZELO UGODNI CENI kosilnico »Alpina«. Albert Šuš, Rodine, pošta Črnomelj.

PRODAM SLAMOREZNIČO s pihalnikom, vprežni in trakstorski obrabnik ter grablje za seno, Jernej Vehovec, Dragolajna 13, p. Smlednik — Medvode.

PRODAM NOVO HISO — (900 m³ vrta) na lepem kraju na Dolenjskem, 10 minut od žel. in avtobusne postaje. Vseljivo — cena ugodna. Ogled v nedeljo, sredo in petek. Anton Spec, Mali Gaber 19, Vel. Gaber.

PRODAM PRALNI STROJ z vgrajeno centrifugo, primerno tudi če ni vodovoda. Stefanija Pavlič, Gotna vas 26, Novo mesto.

USLUZBENEK-ZAGREBČAN išče sobo z eno posteljo in z uporabo kopalnice. Pismena ponudbe na upravo lista (802/67).

TELEVIZOR »Siemens«, zelo dobro ohranjen, prodam za 850,00 Ndin. Ogled vsak dan od 7 do 15 ure v Radioservisu, Novo mesto.

PRODAM ELEKTRICNI ŠTEDILNIK, veliko sobno mizo in dva kavča. Ulica Majda Silo 2/II, Novo mesto.

PRODAM KOŠNJO detelje. Jože Pipan, Brod 6, Novo mesto.

POČENI PRODAM vprežno kosilnico s priključkom za žetev. Selak, Dobrava, p. Škocjan.

PRODAM KOŠNJO SENA. Zupančič, Brod pri Novem mestu.

VINOGRAD na Tolstem vrhu ugodno prodam. Informacije: Leopold Vidmar, Gumberk 4, Oločec ob Krki.

ISCEM UPOKOJENKO K 2-članski družini. Dam sobo in hrano, ostalo po dogovoru. Had, Zagrebška 10, Novo mesto.

PRODAM ALI ZAMENJAM za moped dobro ohranjen NSU Matz. Naslov v upravi lista (792/67).

MLAJŠEMU ZAKONSKEMU PARU zapustim posestvo s preučiteljem. Upokojenec na nudim hrano in stanovanje na kmetiji v okolici Novega mesta. Naslov v upravi lista (780/67).

ZA DELO NA KMETIJI iščemo deklo v stalno zaposlitev. Ogledite se ustno ali pismeno na naslov: Karel Košir, Studence 4, Ljubljana-Polje.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

NA OBROKE

MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS
VSE INFORMACIJE DOBITE:
NOVO MESTO: BRACKO, Ragovska 7: št. telefona 068-21-659
SEVNICA: TOTER, Servija Maroka 4
PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

STREZNICA dobi stalno zaposlitev pri dveh invalidnih dekletih, Kranj, p. p. 109.

MESTO GOSPODINSKE POMOČNICE dobi deklo z dežele Lastna sobica, dobra plača, možnost napredovanja. Inž. Kržaj, Tugomerjeva 50, Ljubljana.

OPREMLJENO SOBO oddam samostemu fantu. Naslov v upravi lista (782/67).

SPREMEMEM dva pečarska pomočnika za delo v delavnici. Samsko stanovanje priskrbljeno. Janez Erce, Cesta 1. maja 65, Kranj.

CENIK: vsak oglas do deset besed — 9 Ndin, vsaka nadaljnja beseda — 1 N din. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 Ndin. Za oglaš s ponudbo na upravo lista pod geslom: pribitek 3 Ndin.
Redni mesečni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglaših, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preključih in podobnih objavah 20 odstotkov popusta. Objava vsakega malega oglasa mora biti plačana vnaprej osebno v upravi lista ali s poštno popotnico na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, ali s gotovino, priloženo v pisnu.

POROČNE PRSTANE po najnovejši modi in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg univerze).

SIVILJSKO POMOČNIŠKO iščem. Nastop službe takoj. Martina Stukelj, Partizanska 5, Novo mesto.

PRODAM MOTORNO ŽAGO Jobi, Naslov v upravi lista (817/67).

UGODNO PRODAM vprežno kosilnico, Turk, Dol. Moko polje 14, p. Sentjernej.

PRED JEDJO IN PO NJEJ morda morate misliti na svoj želodec, če ga zdravite brezuspešno z raznimi zdravili. Ste že poskusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom — z rogaškim DONAT vreloem? Zabeležite ga v trgovini; te ga dobe v Novem mestu pri trgovskem podjetju HMELJNIK in STAN-DARD.

KINO

Bresčice: 2. in 3. 6. ameriški film »Tuzik rdeča črta«: 4. in 5. 6. mehiški film »Soba«: mehiški nemški 6. in 7. 6. ruski barvni film »Operacija 16«.
Črnomelj: 2. in 4. 6. ameriško-francoski film »Voz«, 6. in 7. 6. italijanski barvni film »Poroka po italijansko«.
Kočevje — »Jadrani«: 2. do 4. 6. angleški barvni film »Goldfingers«, 5. 6. jugoslovanski film »Deseti na Dvare«, 6. 6. kubanski film »Odlodite«, 7. in 8. 6. italijanski film »Dobro sem jo poznala«.
Kostanjevica: 4. 6. španski barvni film »Potujoči pevec«, 7. 6. madžarski barvni film »Sova«, Metlika: 3. in 4. 6. ameriški film »Robin Hood«, in francoski film »Gostija sverit«, 7. in 8. 6. francosko-italijski film »Ni govora v soboto«.
Mekronog: 3. in 4. 6. ameriški film »Povez z naslovne strani«.
Novo mesto »Dom JLA«: 1. do 4. 6. ameriški barvni film »Operacija strela«, 5. 6. ameriški film »Pravica do življenja«, 6. in 7. 6. italijanski barvni film »Herkul osvaja Atlantičsko«.
Novo mesto — »Krka«: 2. do 5. 6. italijansko-španski barvni film »Maščevanje v Forte Cedronis«, 7. in 8. 6. francoski film »Alfa Vile«, Ribnica: 3. in 4. 6. madžarski film »Mrak sredi dneva«, Sevnica: 3. in 4. 6. japonski film »Ljudje s planetas«, Sodražica: 3. in 4. 6. italijanski barvni film »Sedem izvijanj«, Sentjernej: 3. in 4. 6. ameriški film »Ljubzen v Stocholmus«, Trebnje: 3. in 4. 6. angleški barvni umetniški film »Uromoste«.

Izžrebane številke nagradnega žrebanja »Ljudske potrošnje« v Brežicah

Dobitki po 30 Ndin: (prva številka pomeni v vsakem stolpcu serijo, druga številka pa izžrebano številko).
Serija 02: izžrebana številka: 20646, 09 4170 — 10: 4492 — 11: 3901 — 12: 2852 — 13: 2725 2337 2328 — 14: 2080 1047 2157 1523 — 15: 1814 1457 2909 — 16: 1828 3241 1027 2451 0665 2841 3584 3253 2082 0451 1639 — 17: 3914 1297 4229 3630 3097 3399 — 18: 4087 2262 4461 4356 — 19: 2351 1432 2553 0687 3972 1708 4463 4051 4885 1294 3256 3174 — 20: 3446 0409 2145 4086 0008 0877 3278 2475 2142 0203 4784 0516 0694 1614 0992 3122 2008 1853.
20: 2496 2027 2693 3964 3754 0206 2586 2539 0058 1569 — 21: 3394 04793 00550 01899 3290 02200 00523 00994 02045 04550 01462 02064 3393 — 22: 4035 04310 01294 01588 3314 01589 04646 04464 — 23: 04883 00423 02342 3519 01885 02378 4209 00394 4108 00438 3469 3480 01637 4171 4106 01804 04800 02994 3993 — 24: 3539 4000 02077 01063 01624 01117 01840 04451.
25: 02322 04335 01190 01537 04996 04646 3644 01191 01121 02490 01755 01927 3520 04944 3616 00656 01800 00220 00049 01331 — 26: 00886 05000 04588 00129 04998 04545 02756 03711 00813 03369 04068 02503 00906 02360 — 27: 02965 02332 01576 03171 04938 03106 02982 00497 00279 00900 00030 — 28: 01606 03553 04146 00161 01247 04795 04704 01542 02340 01826 — 29: 02418 00760 00896 03098 00007 03477 00203 00111 04451 00170 — 30: 02530 04768 04044 04707 03434 00502 00116 03390 03506 02809.
Dobitki po 50 Ndin: 13: 0801 2444 — 14: 3854 1920 — 15: 2756 3976 1925 — 16: 2056 1013 — 17: 0156 1211 2820 4355 3696 1042 1807 4485 2745 0803 — 18: 2095 1491 4888 0011 4289 3871 1387 0092 3632
2883 — 19: 0580 0721 1725 1801 4997 3815 2262 1000 — 20: 2112 4997 0682 1557 3037 — 21: 3485 04353 04889 00789 04586 01534 02883 — 22: 02230 3212 01731 04523 02542 — 23: 02022 02941 02674 3284 — 24: 4244 00559 3709 1153 3432 — 25: 02064 00778 03002 00077 00079 02919 3290 04459 — 26: 00104 03709 03948 00571 00858 — 27: 03096 02140 01114 04490.
28: 01714 01747 02856 04073 — 29: 02405 04759 03600 02108 01680 02104 00397 — 30: 02579 03296 03697 04326 01943 02287 00777 00485 00504.
Dobitki po 100 Ndin: 10: 1056 — 11: 4271 — 15: 3711 — 16: 4050 2743 — 17: 1192 0638 0750 — 18: 2712 2041 1983 3450 1011 0636 — 19: 1379 2750 1389 4053 4072 — 20: 0693 3378 0043 4098 3806 1899 1892 4512 — 21: 03042 00146 01345 — 22: 4182 4142 4064 — 23: 4022 3079 3529 3671.
24: 00367 04806 — 25: 3326 02438 — 26: 04154 02392 00845 — 27: 02711 — 28: 04504 01313 — 30: 01285 03309 00875.
Dobitki po 200 Ndin: 14: 3748 — 16: 2670 — 19: 2647 — 20: 2203 4826 — 24: 01652 00476 — 26: 03157 — 28: 03803 04785.
Dobitki po 300 Ndin: 16: 0673 — 18: 3693 — 23: 04494 — 27: 02995 — 30: 00532.
Dobitki 400 Ndin: Serija 17: št. 4486
Dobitki 500 Ndin: Serija 22 št. 3245
Dobitki 600 Ndin: Serija 18 št. 1740
Dobitki 800 Ndin: Serija 19 št. 2850
Dobitki 1000 Ndin: Serija 24 št. 3643
Dobitki mopedi: Serija 27 št. 02926
ROK za dvig dobitkov je 31. julij 1967.

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spozed od 4.30 do 8.00.

PETEK, 2. JUNIJA: 8.05 Operna matineja, 9.25 Petnajst minut s ansamblom Mirka Souca, 10.35 Naš podlistek: E. Ionesco: Iz dnevnika II, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Skušek: Napenjanje govodi, 12.40 Igrajo pihalni orkestri, 14.05 Pevke za vrstijo, 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.40 Mladinska oddaja, 17.05 Petkov simfonični zbor, 18.50 Kulturni glasbov, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Lepo melodije, 20.30 Slovenska semlja v pesmi in besedi, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 3. JUNIJA: 8.05 Glasbena matineja, 10.55 Glasbena medigr, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Reška Stefančič: Ožka grla v poljedeljski proizvodnji našega kombinata, 13.10 Zabavna glasba in obvestila, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert po željah poslušalcev, 15.30 Zabavni intermezzo, 17.05 Gremo v kino, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s pevcii in ansambli zabavne glasbe naše radijske postaje, 20.20 Spogovajmo

svet in domovino, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 4. JUNIJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Dieter Waldmann: Stroji stavkajo, 9.05 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo — I. 10.30 Še pomnite, tovariši... Za svobodni Vietnam, 10.45 Nedeljski mozaič lepih melodij, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.05 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo — I. 13.50 Kar po domače, 14.40 Zvočne miniaturo, 16.00 Radijska igra — Michel Suffran: Mala nočna glasba, 17.15 Nedeljsko športno popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Potujoča glasbena skrinja.

PONEDELJEK, 5. JUNIJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.45 Glasbeni svet, 10.35 Naš podlistek — Ewald Pilsar: Kokoši, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Nače Lovšin: Novi predpisi o ločeniranju bikov, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Zabavni intermezzo, 17.05 Operni koncert, 18.45 Narava in sloveci, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica, 20.00 Simfonični koncert orkestra RTV — Ljubljana.

TOREK, 6. JUNIJA: 8.05 Glas-

bena matineja, 10.15 Iz oper čških mojstrov, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Dare Bernot: Ohranjanje sadja za industrijsko predelavo, 12.40 Prijubljene violinske priredbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Pet minut za novo pesništvo, 15.30 Zabavni intermezzo, 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja... 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Nastopa Komorni zbor iz Celja, 20.20 Radijska igra — Frano Puntar: Kralj smetlišča, 21.35 Iz fonoteke radia Koper.

SREDA, 7. JUNIJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.45 Glasbena pravljica, 10.45 Clovek in zdravje, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Stanje Zoričič: Beseda o pristnem ovčiku, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Mjahn recital saksofonista Srečka Dražila, 17.05 Mladina sedi in vam, 18.15 Iz naših studiov, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica, 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

ČETRTEK, 8. JUNIJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.25 Igra ansambel Geze Baranyisa iz Murake Sobote, 10.15 Z našimi pevcii v italijanskih operah, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste, 12.10 Domači ansambli narodnozabavne glasbe, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Korosec: O vrednosti uromenih sort travneve senena, 13.30 Priporočajo vam...

15.20 Zabavni intermezzo, 15.30 Zvočni razgledi 17.05 Jedikovni pogovori, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.40 Glasbeni nokturno.

RADIO BREŽICE

PETEK, 2. JUNIJA: 20.00—21.15 — Obvestila — Nove plošče — RTB — Glasbena oddaja: Ibrali ste sami, vmes — humoristična priloga; Tovariš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 4. JUNIJA: 11.00 — Poročila — S seje občinske skupščine Brežice poročila Spela Pirnat — Miloš Kovacik: Ustanovitve izobraževalne skupnosti — Marjan Jerin: Iz borbe Kozjanskega odreda — Za naše kmetovalce: Inž. Oiga Lubšina: Zaitiranje krompirjevega hrošča in krompirjeve plesni — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis! Po občnem zboru občinske turistične seve se pogovarjamo z njenim tajnikom Maksom Topičkom — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in sponzorizirani programi, 12.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 6. JUNIJA: 18.00—19.30 — Svetujemo vam — Nove plošče Jugotonia — Športni komentar — Obvestila in pregled filmov — Glasbena oddaja: Iz diskoteke zbirateljev plošč tujih zabavnih ansamblov.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Princ, Jožica Teppy in Ivan Zoran Tehničarji urednik: Marjan Moškon
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 37.50 novih dinarjev (3750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštini predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani